

P. 1538

Huluapt. Jap. S. S. C. -
1938. 6-1938.

4
CALENDARUL

5 buc
DIERILOR

BIBLIOTECA CENTRALA
MUSEUL NATIONAL DE ISTORIA
SI ETNOLOGIE

1938.

P. 1538

BIBLIOTECA OIERULUI

BIBLIOTECA PENTRU LITERATURA ROMÂNĂ ȘI
CULTURA POPULUI POPORULUI „ASTRA” - SIBIU

ANUL II.

Nr. 2.

6

1938.

Anul 1938 luna

7.

ziua 3.

CALENDARUL OIERILOR

PE ANUL

≡ 1938 ≡

INTOCMIT

DE

DR. IOAN DANCILA

BIBLIOTECA „ASTREI”
(Asociațiunea pentru lit. pop. și literatură populară)

Carteja Sibiu.

Nr. 58509

Biblioteca Județeană ASTRA

939P

Editura „Uniunea Oierilor din întreaga țară”,
Poiana-Sibiului.

939

---

*Acest calendar este proprietatea autorului,
care își rezervă toate drepturile.*

CALENDARUL OIERILOR 1938

Dorește tuturor :

MULTĂ SĂNĂTATE,
BELȘUG,
ȘI
INIMĂ BUNĂ!

Oieri din toată țara uniți-vă!

Inființați asociații oierești,

Dacă vreți

Cât mai puține greutăți!

Citiți și răspândiți revista

„Stâna“

Organ al oierilor din întreaga țară.

Din casa nici unui adevărat oier
nu va lipsi revista cu sfaturi și
care susține drepturile oierilor,

„STÂNA“.

PREFAȚĂ.

Calendarul Oierilor scos anul trecut, cu scopul de-a fi un mijloc mai mult pentru instruirea crescătorilor noștri de oi, de-a creea încă o cale de propagandă, pentru organizarea lor și pentru a le întări și mai mult spiritul de solidaritate profesională, pentruca astfel să reprezinte în stat forța, ce într'adevăr trebuie să reprezinte, a fost primit cu multă bucurie și înțelegere de oierii de pretutindeni. (A fost cerut chiar și de românii din Macedonia).

Călduroasa primire și interesul arătat din toate părțile întâiului Calendar al Oierilor, au fost nu numai o neașteptată răsplată a muncii noastre, dar ne-a dat și noi puteri de muncă și curaj, pentruca să trecem peste nenumăratele greutăți ivite în drumul începătorilor și să scoatem și pentru anul ce vine al II-lea Calendar al Oierilor.

La aceasta am fost încurajați și ajutați și de un număr de prieteni și colaboratori, cari și-au rupt din sufletul lor și s'au lipsit de multe ore libere și de multe plăceri, pentruca să scrie și să trimită instructive și folositoare articole, pentru cititorii noștri.

Tuturora, îmi permit a le exprima și pe această cale, vîile mele mulțumiri și admirația mea, pentru munca desinteresată și spiritul lor de sacrificiu, ce fără precupețire, le-au pus în slujba ridicării oierilor noștri și indirect a neamului românesc.

Mulțumesc Tipogratiei Oct. L. Vestemean, pentru grija și interesul acordate acestui calendar, pentruca să iese sub o formă cât mai atrăgătoare și plăcută.

Mulțumesc deasemenea Conducerii „Uniunii Oierilor din întreaga țară”, care — sfidând cu un stoicism neînchipuit nenumăratele piedeci ce i se pun în față și dela spate și uneori de aceea, cari promet și ar trebui să o sprijinească, — pentru izbânda luptei începute, a hotărât tipărirea „Calendarului Oierilor” și pentru anul Domnului 1938.

Poiana-Sibiului, Octombrie 1937.

AUTORUL.

„Incepe cu Dumnezeu și sfârșește cu Dumnezeu”.

Casa Domnitoare română.

1. *Maiestatea Sa CAROL II, Rege al României*, născut în 16 Octomvrie 1893 la Castelul Peleş.
2. *Marele Voevod de Alba-Iulia MIHAIU*, moştenitor de Tron al României, născut în Cotroceni (Bucureşti) în 25 Octomvrie 1921.
3. *Maiestatea SA ELENA*, fiica Regelui Greciei, născ. în 20 Aprilie 1896 în Atena, căsătorită la 10 Martie 1921.
4. *M. S. Maria, Regina-Văduvă a României*, Princesă de Britania-Mare şi Irlanda, născ. la 29 Octomvrie 1875, căsătorită la 10 Ianuarie 1893 cu Ferdinand, al doilea Rege al României, mort la 20 Iulie 1927.
5. Princesesa *Elisaveta*, născută la 29 Septemvrie 1894, căsătorită la 27 Februarie 1921 cu moştenitorul tronului grecesc, Principele *Gheorghe*.
6. Princesesa *Mărioara*, născ. la 27 Decembrie 1899, căsătorită la 6 Iunie 1922 cu *Alexandru*, fostul Rege al Serbiei.
7. Princesesa *Ileana*, născută la 23 Decemvrie 1908, căsătorită în 26 Iulie 1931 cu arhiducele *Anton de Habsburg*.

8. Principele *Mircea*, născut la 21 Decembrie 1912, mort la 2 Noiembrie 1916.

Sărbători ale Familiei Regale.

- 16 Octombrie, *Nașterea M. Sale Regelui Carol II.*
21 Maiu, *Onomastica M. Sale Elena.*
22 Iulie, *Onomastica M. S. Reginei - Văduve Maria.*
25 Octombrie, *Nașterea Marelui Voevod Mihaiu,*
moștenitorul de Tron.
8 Noiembrie, *Onomastica Marelui Voevod Mihaiu.*

Sărbători naționale.

(Cu oprire de orice lucru).

- 24 Ianuarie: *Unirea Principatelor Române (Moldova și Muntenia) 1859.*
10 Maiu: *Carol I. urcă tronul României (1866). — Proclamarea Independenței României (1877). — Încoronarea întâiului Rege român (1881).*
Înălțarea Domnului: Sărbătorirea eroilor morți pentru Patria română.

Alte sărbători naționale.

(Cu slobozenie la lucru).

- 27 *Martie*: Proclamarea Unirii Basarabiei cu România (1918).
- 15 *Maiu*: Proclamarea libertății poporului român la Blaj (1848).
- 28 *Noemvrie*: Proclamarea Unirii Bucovinei cu România (1918).
- 1 *Decemvrie*: Proclamarea Unirii Transilvaniei cu România (1918).

Sărbători legale.

(Cu oprire de orice lucru).

Toate Duminecile de peste an.

Ziua întâiu și a doua de Paști, Rusalii și Crăciun.
Înălțarea Domnului (Ziua Eroilor).

1 Ianuarie (Anul Nou).

6 Ianuarie (Boboteaza).

24 Ianuarie (Unirea Principatelor).

23 Aprilie Sf. Gheorghe.

1 Maiu, ziua muncii.

10 Maiu.

8 Iunie, Proclamarea de Rege a M. S. Regelui
Carol II.

Posturile.

1. Zilele de Miercuri și Vineri. — 2. Ajunul Bobotezei, 5 Ianuarie. — 3. Postul Paștilor din 7 Martie—23 Aprilie. — 4. Postul SS. Apostoli din 19—28 Iunie. — 5 Postul Sântă-Măriei 1—14 August. — 6. Taierea capului S. Ioan, 29 August. — 7. Ziua Crucii, 14 Septembrie. — 8. Postul Crăciunului, 15 Noembrie—24 Decembrie.

Deslegări.

Miercurile și Vinerile dela Crăclun până la ajunul Botezului, pentru toate ale mâncării;

Miercurea și Vinerea din săptămâna Vameșului și Fariseului, pentru toate ale mâncării;

Miercuri și Vineri din săptămâna brânzei, pentru lapte, ouă și brânză;

Bunavestire și Floriile din Postul Paștilor, pentru pește;

Miercurea și Vinerea din săptămâna luminată a Paștilor, pentru toate ale mâncării;

Miercurile și Vinerile din săptămâna de după Rusalii, pentru toate ale mâncării;

Schimbarea la față din postul Sf. Mării, pentru pește.

Anotimpurile.

Primăvara începe la 21 Martie. — *Vara* începe la 22 Iunie. — *Toamna* începe la 23 Septembrie. — *Iarna* începe la 22 Decembrie.

Intunecimi în 1938.

1. Intunecime de soare în 29 Mai. Se va vedea în Sud-Estul Americii de Sud și Sudul Africii. Pe la noi — nu.

2. Intunecime de soare în 21 Noiembrie. Se va vedea în Nord-Estul Asiei și Siberiei orientale și Nord-Vestul Americii de Nord. Pe la noi — nu.

3. Intunecime de lună în 14 Mai. Se va vedea și la noi.

4. Intunecime de lună în 7 spre 8 Noiembrie. Se va vedea și la noi.

Cunoștințe privitoare la țara noastră.

Suprafața Țării: 295.079 km. pătrați.

Populația: A fost la sfârșitul anului 1935 de 19.087.770 suflete. Creșterea anuală a populației trece peste un sfert de milion.

Populația satelor numără 15.531.666 suflete, iar a orașelor și târgurilor 3.556.104 suflete.

Unde mai sunt Români: În afară de țara noastră, se mai găsesc Români în Jugoslavia cca 600.000; în Rusia 550.000; în America cca 300.000; în Grecia cca 200.000; în Cehoslovacia cca 150.000; în Bulgaria cca 100.000; în Ungaria cca 30.000; precum și un număr mai restrâns în Polonia, Istria și Asia Mică.

Organizarea Țării.

Din punct de vedere politic, România e un Regat. Șeful suprem al statului este M. S. Regele Carol II. Țara noastră este condusă pe baza constituției — Legea Legilor — de un Guvern, numit de M. S. Regele. Legile Țării le fac Corpurile legiuitoare, cari au votat și actuala Constituție în 1923. Ele sunt alcătuite din Cameră și Senat. Camera are 383 de Deputați, iar Senatul 55 Senatori de drept și 201 senatori aleși.

Din punct de vedere administrativ, Țara noastră e împărțită în 71 județe, conduse de prefecți, iar județele sunt împărțite în total în 322 plăși conduse de câte un Pretor.

Țara noastră este formată din următoarele provincii: *Oltenia*, care are 5 județe; *Muntenia* 17; *Do-*

brogea compusă din 4 județe; *Moldova* are 13 județe; *Banatul* are 3 județe; *Transilvania* are 20 județe; *Bucovina* 5 și *Basarabia* 9 județe. În toată țara sunt 20 municipii, 51 comune urbane, reședințe de județ, 100 comune urbane nereședințe de județ și 15201 sate.

Din punct de vedere bisericesc în țara noastră ființează Biserica Creștină Ortodoxă, care este și biserica dominantă, iar după ea vine Biserica Creștină Greco-Catolică (Unită).

A. *Biserica noastră ortodoxă* este de sine stătătoare și e pusă sub autoritatea Sinodului al cărui președinte e Înalt Prea Sfinția sa Dr. Miron Cristea, Patriarhul României. Ea e alcătuită din 15 eparhii, grupate în jurul a cinci Mitropolii astfel:

I. Mitropolia Ungro-Vlahiei (București) cu: Arhiepiscopia Bucureștilor, Episcopia Râmnicului—Noului Severin, Episcopia Buzăului, Episcopia Argeșului, Episcopia Constanței;

II. Mitropolia Moldovei și Sucevei (Iași) cu: Arhiepiscopia Iașilor, Episcopia Romanului, Episcopia Hușilor, Episcopia Dunării de Jos;

III. Mitropolia Ardealului, Banatului, Crișanei și Maramureșului (cu reședința în Sibiu) cu: Arhiepiscopia Albei Iulii și a Sibiului; Episcopia Aradului, Episcopia Halmagiului; Episcopia Caransebeșului; Episcopia Oradiei; Episcopia Vadului, Feleacului și Clujului;

IV. Mitropolia Bucovinei (Cernăuți) cu: Arhiepiscopia Cernăuților și Episcopia Hotinului;

V. Mitropolia Basarabiei (Chișinău) cu Arhiepiscopia Cernăuților și Episcopia Cetății Albe—Ismail.

B. *Biserica Unită* are o Mitropolie la Blaj, cu patru episcopii: Gherla, Lugoj, Oradea și Maramureș.

În 1932 erau în țară 11.078 biserici și 104 mănăstiri ortodoxe și 2122 biserici unite.

Din punct de vedere judecătoresc, țara noastră are: o Înalță Curte de Casație și Justiție în București, cu trei secții și are ca Prim Președinte pe dl D. Volanschi; 12 Curți de Apel și anume în București, Craiova, Galați, Constanța, Iași, Chișinău, Cernăuți, Brașov, Târgu-Mureș, Oradea, Cluj și Timișoara; 71 de tribunale de Județ și 476 judecătorii de Ocol.

Din punct de vedere școlar avem: 4 Universități (București, Iași, Cernăuți și Cluj); 2 școli politehnice (București și Timișoara); 2 Academii de Înalte Studii Agronomice (București și Cluj); 2 Academii de Înalte Studii Comerciale și Industriale (București și Cluj); 1 școală superioară de arhitectură (București); 121 licee și seminarii pedagogice universitare; 102 gimnazii; 71 școli secundare de fete; 40 școli normale de băieți; 33 școli normale de fete; 52 Licee comerciale pentru băieți; 19 Licee comerciale pentru fete; 44 școli comerciale elementare de băieți; 13 școli elementare co-

merciale de fete; 62 licee profesionale de fete; 11 licee de meserii pentru băieți; 102 gimnazii de meserii pentru băieți; 3 gimnazii de meserii pentru fete; 43 școli elementare de meserii pentru băieți; 20 școli de menaj pentru fete; 7 școli de țesătorie pentru fete; 1 școală medie de agricultură; 1 școală medie de viticultură; 1 școală medie de horticultură; 16 școli de agricultură de gr. I.; 5 școli de viticultură de gr. I.; 2 școli de horticultură de gr. I.; 17 școli de economie casnică de gr. I.; 17 școli de iarnă. În toată țara au funcționat în 1932, în total, 13777 școli primare.

(După Calendarul Plugarilor 1935).

Adresele Ministerelor și autorităților din București

Palatul Regal, Calea Victoriei; *Ministere : de interne*, Str. Academiei 34; *de externe*, Șos. Bonaparte 1 (Palatul Sturza); *de finanțe*, Calea Victoriei 123; *de războiu*, Piața Valter Mărăcineanu; *de lucrări publice*, B-dul Elisabeta; *de comunicații*, B-dul Elisabeta; *de comerț și industrie*, Calea Victoriei 157; *al cultelor și artelor*, Str. Gen. Berthelot 26; *de instrucțiune publică*, Str. Spiru Haret 8; *al muncii și ocrotirilor sociale*, Stradela Alex. Lahovari; *al domeniilor și agriculturii*, B-dul Carol 2. — Direcțiunea Generală C. F. R., Calea Victoriei (Biserica Albă). Direcțiunea Generală P. T. T.,

Calea Victoriei (Palatul Poștelor). Direcțiunea Generală a Serviciului Sanitar, B-dul Carol 68. Direcțiunea Generală a închisorilor, Str. Bursei 2. Direcțiunea Generală a S. M. R. la Ministerul Comunicațiilor B-dul Elisabeta. Inalta Curte de casație, Calea Rahovei 4. Direcțiunea Serv. Com. C. F. R., Str. Gen. Berthelot. Primăria Capitalei, Str. Sf. Vineri. Prefectura Poliției. Calea Victoriei. Casa de Depuneri, Calea Victoriei 13, Camera Deputaților, Dealul Mitropoliei. Senatul, Piața Universității. Siguranța Gen. a Statului, Bulevardul Pake 94. Casa pensiilor, Minist. de Finanțe Casa școalelor, Str. General Berthelot 26 Casa Bisericilor, Str. General Berthelot 26. Direcțiunea gen. a teatrelor, Teatrul Național. Regia Monop. Statului, Șoseaua Giulești colț Bulev. Regiei. Monitorul Oficial, Bulevardul Elisabeta. Biroul Controlul Străinilor, Str. Matei Basarab 3.

PROGRAMUL

celui de al 3-lea congres al oierilor din întreaga țară, ținut în ziua de 21 Noembrie 1937 la Câmpulung - Muscel.

Inainte de ameazi.

A) *Deschiderea congresului.*

1. La ora 9 adunarea în Piața gării.
2. Depunerea unei coroane de flori la Monumentul Eroilor.
3. Depunerea unei coroane de flori la statuia lui

Radu Negru Vodă. 4. La ora 10 oficierea în sala congresului a unui serviciu religios. 5. Cuvântul de deschiderea congresului rostit de domnul Nicolae Muntean, președintele Uniunii. 6. Cuvântul autorităților. 7. Cuvântarea dlui ministru, care va binevoi să reprezinte guvernul, sau al delegatului D-sale. 8. La ora 12 masa.

După amezi.

B) *Referate.*

1. *Cuvântul fiecărei reuniuni în parte.* 2. *Raportul despre activitatea „Uniunii oierilor din întreaga țară” în anul expirat.* Raportor: dl Ilie Muntean, secretarul general al Uniunii. 3. *Problema pășunilor și organizarea lor.* Referent: dl Nicolae Muntean, președintele Uniunii. 4. *Stânile școli, rostul și însemnătatea lor.* Referent: Dr. Ing. Ioan Dăncilă, Asistent la Academia Agronomică, Cluj. 5. *Cooperativa oierilor.* Referent: dl Ion L. Apostoloiu, drd. în științele economice și financiare. 6. *Valorificarea lânii.* Referent: dl Nicolae Muntean, președintele Uniunii. 7. *Importanța igienei stânilor.* Referent: Dr. I. Oțel. 8. *Femeia ca tovarășă de muncă a oierului.* Referentă: dna Maria Muntean. 9. *Portul oieresc.* Referent: dl V. Gh. Cosma.

C) Darea de seamă asupra situației bănești a „Uniunii oierilor din întreaga țară” pe anul expirat.

D) Raportul Cenzorilor.

E) Moțiunea.

F) Fixarea localității unde se va ține al 4-lea congres și închiderea congresului.

Zilele	Calendarul Iulian
Sâmb.	1 (+) Tăierea Impr., Sf. Vas
Dum.	2 P. Silvestru
Dum. in. Botezul Dlui, Ev. Marcu, cap. 1, stl 1-8, gl. 3, v. 6	
Luni	3 Pr. Malachia
Marți	4 Sob. SS. 70 Ap.
Mercuri	5 S. Teop. și Teona
Joi	6 (+) Botezul Domnului
Vineri	7 † Ioan Botez.
Sâmbătă	8 C. G. și Domnica
Dum.	9 S. Muc. Polieuct
Dum. după Botez, Ev. Matei, cap. 4, st. 12, gl. 4, v. 7	
Luni	10 P. Gregoriu Nisis
Marți	11 Cuv. P. Teodosiu
Mercuri	12 S. M. Tațiana
Joi	13 S. Muc. Ermil
Vineri	14 SS. PP. uciși Sinai
Sâmb.	15 Cuv. Pavel Tiveul
Dum.	16 Inch. lanț A. Petru
Dum. 30-a după Rusalii 12 Ev. Luca, cap. 17, st. 12-19, gl. 5, v. 8	
Luni	17 † C. P. Antoniu
Marți	18 PP. Atan. și Chiril
Mercuri	19 Cuv. Macarie
Joi	20 † M. C. P. Eutimiu
Vineri	21 C. P. Maxim
Sâmb.	22 S. Ap. Timoteiu
Dum.	23 S. Muc. Clement
Dum. 31-a după Rusalii, 13 Luca, cap. 18, st. 18-27 gl. 6, v. 9	
Luni	24 Cuv. Xenia
Marți	25 † Gregorie Teol.
Mercuri	26 Cuv. Xenofont
Joi	27 † Ioan Hrisost.
Vineri	28 C. Păr. Efr. Sirul
Sâmbătă	29 Ad. m. M. Ignatie
Dum.	30 (+) Vas., Orig. și Ioan
Dum. 32 d. Rus. 15 a lui Zachei Ev. Luca cap. 19, st. 1-10, gl. 7, v. 10	
Luni	31 SS. Chir și Ioan

Soarele.

1 Ian. răsare 7 ore 52 m.
Ap. 4 ore 46 m. 15 Ian. răsare 7 ore 50 m. Ap. 5 ore 01 m.

Mersul vremii.

(După calendarul pe 140 ani)

1-4 senin, vânt și ger; 5 zăpadă; 6, 7, 8 ger; 9 nor; 10-13 ger; 14-16 moină; 17 ger; 18 cald; 19 vânt; 20, 21 moină și vânt; 22-28 ger puternic; 29-31 moale.

Prognosticuri.

În ziua Praznicului Dume-nezești arătări (Boboteaza) de va străluci soarele, an bun vom avea, iar de va fi negură, mulți oameni vor muri. În 7 Ian. (ziua Sfântului Ioan Botezătorul) de va ninge sau va ploua, nerodire sau scumpe de pâine însemnează. De va bate vântul, vor fi războaie; în zilele acestea soarele intră în semnul Vărsătorului de apă, carele este călduros și umed; țăranii vor avea pagube în semănături.

Însemnări.

Sfaturi.

Dacă este zăpadă pe câmp, oilor se va da nutreț. Dacă nu este zăpadă și oile merg pe câmp, li se va da totuși puțin nutreț sau grăunțe. Dacă e iarnă grea și oile sunt ținute în grajd se va observa, ca temperatura grajdului să nu fie mai mare de 10° C și ca el să fie bine aerisit. Se continuă fătatul de iarnă, de aceea ciobanii vor fi tot cu mare grijă. Mieii cu diaree trebuiesc neapărat imediat izolați.

Zilele	Calendarul Iulian
Marți	1 S. M. Trifon Fel.
Mercuri	2 (+) Intâmp. Domnului
Joi	3 Dr. Simion și Ana
Vineri	4 Părintele Isidor
Sâmb.	5 Mucenița Agata
Dum.	6 Cuv. P. Vucol Ep.

Dumineca Hananienei Evanghelia dela Matei cap 15, stih 21—28, glas 8, v 11.

Luni	7 Părintele Partenie
Marți	8 M. M. Teod. Strat.
Mercuri	9 M. Nichifor Marc.
Joi	10 S. M. Haralambie
Vineri	11 M. Vlasie Teodora
Sâmb.	12 P. Meletie, Alexe
Dum.	13 Păr. Martinian

Dum Vameșului și Fariseului, Evanghelia dela Luca, c. 18, st 10, gl. 1, v. 1

Luni	14 C. P. Axente, Chiril
Marți	15 S. Ap. Onisim Eufr.
Mercuri	16 M. Pamfilie Iulian
Joi	17 MM. Teodor Tir.
Vineri	18 P. Leon, Cosma
Sâmb.	19 Apostolul Archip.
Dum.	20 P. Leon Episcop

Dumineca Fiului rățâcit, Evanghelia dela Luca cap 15, stih 11 glas 2, v. 2.

Luni	21 P. Timoteiu
Marți	22 Afl. mos. SS. Evg.
Mercuri	23 S. Muc. Policarp
Joi	24 † Afl. c. Sf. I. Bot.
Vineri	25 P. Tarasie
Sâmb.	26 P. Porfirie Episc.
Dum.	27 P. Procop. Tit.

Dumineca lăsatului de carne, Evanghelia dela Matei, cap 25, st. 31, glas 3, v. 3.

Luni	28 C. P. Vasiliu
------	------------------

Soarele.

1 Febr. răsare 7 ore 36 m.
Ap. 5 ore 24 m. 11 Febr. răsare 7 ore 17 m. Ap. 5 ore 43 m.

Mersul vremii.

(După calendarul pe 140 ani)

1, 2 moină; 3, 4 vânt tare; 5, 6 senin și vânt; 7—9 ploaie; 10—14 senin; 15—18 nor și vânt; 19 zăpadă; 20, 21 vânt; 22—24 zăpadă; 25—28 ziua cald, iar noaptea ger.

Prognosticuri.

În ziua Întâmpinării Domnului de va fi luna luminoasă, an bun și roditor vom avea, dar și zăpadă multă vom avea. În ziua Preacuviosului Martinian de va fi frig și ger, 40 zile vom avea tot frig și ger, iar în noaptea aceea de cu seară de va bate vântul, asemenea 40 zile va bate tot vânt; în ziua lăsatului de sec de carne, dacă soarele va răsări în senin, înseamnă că sămănăturile de vreme vor fi bune.

Zilele	Calendarul Iulian
Mărți	1 C. M. Eudochia
Mercuri	2 Sf. M. Teodot
Joi	3 S. M. Eutropiu
Vineri	4 C. Gerasim
Sâmb.	5 M. Conon
Dum.	6 SS. 42 Mucenici

Duminea lăsatului de brânză, Ev. Mateiu, cap. 6, st. 14, gl. 4, v. 4

Luni	7 M. Vasilie, Eug.
Mărți	8 C. P. Teofilact
Mercuri	9 † SS. 40 M. Sev.
Joi	10 M. Codrat
Vineri	11 P. Sofronie P. Ier.
Sâmb.	12 Cuv. P. Teofan
Dum.	13 P. Nichifor Patr.

Duminea 1-a în Păresimi: Ev. Ioan, cap 1, st. 43, gl. 5, v. 5

Luni	14 C. Benedict
Mărți	15 Muc. Agapie
Mercuri	16 Muc. Sabin
Joi	17 Preacuv. C. Alexie
Vineri	18 P. Chiril Arch Ier.
Sâmb.	19 Sf. M. Hrisant, D.
Dum.	20 P. ucii în Sava

Duminea 2-a în Păresimi: Ev. Marcu, cap 2 st. gl. 1-6, v. 6

Luni	21 C. P. Iacob Ep.
Mărți	22 C. P. Vasiliu
Mercuri	23 Cuv. Nicon
Joi	24 Cuv. P. Zaharia
Vineri	25 (†, Bunavestire)
Sâmb.	26 Sob. arh. Gavril
Dum.	27 C. M. Matrona

Duminea 3-a în Păresimi: Ev. Marcu, cap 8, st. 34, gl. 7, v. 7

Luni	28 C. P. Ioan Leștv.
Mărți	29 C. Păr. Marcu
Mercuri	30 Cuv. Păr. Ioan
Joi	31 C. Ipatie

Soarele.

1 Martie răs. 6 ore 55 m.
Ap. 6 ore 2 m. 15 Martie
răsare 6 ore 30 m. Ap. 6 ore
1 m.

Mersul vremii.

(După calendarul pe 140 ani)

1—4 ziua cald și noaptea frig; 5—6 nor; 7—8 zăpadă; 9—11 bine; 12—15 zăpadă; 16 ploaie; 17—19 nor; 20—23 ploaie; 24—30 bine; 31 ploaie.

Prognosticuri.

În luna aceasta în câte zile va fi negură așa peste tot anul vor fi ploi, iar câte zile va fi rouă, tot în atâtea zile va fi brumă după Paști; asemenea în luna lui August vor fi neguri stricacioase.

De va fi tunet când soarele intră în semnul Berbecului, însemnează frică și spaimă între oameni și după aceea pace și bună chiverniseală.

Însemnări.

S f a t u r i.

Se începe pretutindeni fătutul oilor. Stăpânii și ciobanii să fie cu ochii în patru; îndată după fătare, mielul să fie „svântat” și „aplecat”. Se va îngriji, ca oaia să primească mielul să sugă, în caz contrar se vor închide, pentru câteva zile împreună, într'o boxă. Oile cu doi miel se țin deasemenea într'o boxă separată și vor fi mai bine hrănite. Oilor, este bine a le da nutreț, fiind separate de miei. Pe cât posibil nutrețul să nu li se schimbe. La oile din grajd se va observa ca temperatura să nu se urce peste 10⁰ C.

Zilele	Calendarul Iulian
Vineri	1 C. Maria Egipt.
Sâmb.	2 C. P. Tit
Dum.	3 C. P. Nichita
Duminea 4-a in Păresimi, Evanghelia dela Marcu, cap 9, st. 17, gl. 8, v. 8	
Luni	4 C. P. Iosif
Mărți	5 M. Teodul
Mercuri	6 C. P. Eutihie
Joi	7 C P Ggie Ep. Mel.
Vineri	8 SS. Ap. Ir. Raf. Ag.
Sâmb.	9 C. M. Eupsichie
Dum.	10 M. Terente
Duminea 5-a in Păresimi, Evanghelia dela Marcu. cap 10, st. 33, gl. 1. v. 9	
Luni	11 S. M. Antipa
Mărți	12 Vasile Mărt.
Mercuri	13 M. Artimon
Joi	14 Sf. Martin
Vineri	15 S. Ap. Aristarh
Sâmb.	16 M. Agapia, Irina
Dum.	17 (+) Floriile
Duminea Floriilor, Evanglia dela Ioan cap 12, stih 18	
Luni	18 C. P. Ioan
Mărți	19 C. Ioan d. Peșteră
Mercuri	20 P. Teodor Tr.
Joi	21 Sf. Ianuariu
Vineri	22 (+) Vinerea Patimilor
Sâmb.	23 (+) Muc. George
Dum.	24 (+) Sf. Paști
Duminea Paștilor, Evanghelia lui Ioan cap 1, st 11	
Luni	25 (+) Luna Paștilor
Mărți	26 (+) Mărta Paștilor
Mercuri	27 S. M. Simeon
Joi	28 Iason. Sosipatru
Vineri	29 SS. 9 Muc. Chizic
Sâmb.	30 Iacob Zevedeu

Soarele.

1 Aprilie răs 5 ore 59 m.
Ap. 6 ore 44 m. 15 Aprilie
răs. 5 ore 34 m. Ap. 6 ore
58 m.

Mersul vremii.

(După calendarul pe 140 ani)

1—3 ploaie; 4 nor; 5—6
ploaie și zăpadă; 7—10 ceață
și frig; 11—14 bine și ploaie;
15—18 bine; 19 vânt rece;
20—21 ploaie; 22 25 ploaie
cu zăpadă; 26—28 bine; 29
ploaie; 30 bine.

Prognosticuri.

Luna aceasta mai de multe
ori se întâmplă să fie vântu-
roasă căci in această vreme
7 stele cari se numesc Ple-
iade, iar românește Moaște,
seara și dimineața împreună
cu soarele și cu stelele se
află lângă capul semnului ce-
resc, care se chiamă Vițel.
Dacă se apropie de dânsule,
adecă de stele, sau după
oare care întâmplare, cu dânsa
merge planeta Saturnus de se
împreună și se face primă-
vara ger, zăpadă și frig, cu
cea mai mare socotință s'a
socotit. Drept aceea oamenii
socotesc bine cum să facă
grădinile.

Însemnări.

Sfaturi.

Fătatul se termină în această lună. Dacă este timp frumos și pășune, oile se pot lăsa la pășunat. La pășune oile să se scoată sătule. Pășunatul oilor se va face cu mare grijă, căci altfel provoacă mari pierderi turmei. Oile, cari n'au fătat, dacă nu-s mânate încet la pășune se poate întâmpla să avorteze. Dar chiar cele sănătoase, dacă mănâncă trifoiu, secară sau iarbă crudă și cu apă pe ea se imbolnăvesc. La început se vor lăsa câte puțin la pășune (1—2 ore) și li se va mai da încă lân bun și grăunțe. O mănare cu grijă la pășune la cele cari n'au fătat, le ușurează fătatul. Mieii din Martie se pot lăsa cu mamele lor la pășune. Mieii se vor feri de umezeală.

Zilele	Calendarul Iulian
Dum.	1 Sf. Pr. Ieremia
Dumineca 2-a a Tomii, Ev. Ioan, cap 20, st. 19, gl. 1, v. 1	
Luni	2 Muc. Atan
Marți	3 Muc. Timoteiu
Mercuri	4 C. Muc. Pelagia
Joi	5 Marea M. Irina
Vineri	6 S. și dreptul Iov
Sâmb.	7 Pom. cinst. Cruci
Dum.	8 S. Ap. și ev. Ioan
Dumineca 3-a a Mironosițelor, Ev. Marcu, cap 15, st. 34, gl. 2, v. 4	
Luni	9 Pr. Isaia
Marți	10 Aniv. Independ.
Mercuri	11 SS. Muc. Mochie
Joi	12 Muc. Epifan
Vineri	13 S. M. Glicheria
Sâmb.	14 S. M. Izidor
Dum.	15 C. P. Pah. c. Mare
Dumineca 4-a a Sîbănogului, Ev. Ioan, cap 5, st. 5, gl. 3, v. 5	
Luni	16 Cuv. P. Teodor
Marți	17 S. Ap. Andronic
Mercuri	18 S. M. Petru, Dion.
Joi	19 S. M. Patrichie
Vineri	20 M. Talaleu
Sâmb.	21 (+) Const. și Elen
Dum.	22 S. M. Vasilisc
Dumineca 5-a a Samarinencei, Ev. Ioan, cap 4, st. 5, gl. 4, v. 7	
Luni	23 S. Muc. Mihail
Marți	24 Cuv. P. Simeon
Mercuri	25 Afl. cap. Sf. Ioan
Joi	26 S. Ap. Carp și Let.
Vineri	27 S. M. Teraont
Sâmb.	28 C. P. Nichita
Dum.	29 C. M. Teodosia
Dumineca 6-a a Orbului, Ev. Ioan, cap. 9, st. 1, gl. 5, v. 8	
Luni	30 C. P. Isachie
Marți	31 Ap. Eremia

Soarele.

1 Maiu răs. 5 ore 8 m. Ap.
7 ore 19 m. 15 Mai răsare 4
ore 49 m. Ap. 7 ore 34 m.

Mersul vremii.

(După calendarul pe 140 ani)

1—3 bine; 4—5 ploaie;
6—12 bine; 13—15 ploaie;
16—20 bine; 21—27 ameste-
cat; 28 ploaie mare; 29—31
amestecat.

Prognosticuri.

În luna aceasta de vor fi
tunete dese, an bun și vară
bună însemnează; iar de va
fi ploae în ziua de Pogorirea
Duhului Sfânt (Rusaliile) tot
rele vom avea.

La 10 Maiu intră soarele
în semnul cerului Gemenii,
carele este călduros și este
bine atunci a negustorii, a
umbla la vânat și pe copii
a-i ținea la învățatură.

Însemnări.

S f a t u r i .

La mijlocul lunii miei se vând sau cei lăsați pentru prăsilă se înțarcă. Turma se împarte în 3 ciupoare: mânări, mioare și sterpe și miei. Mânărilor să li se dea pășunea cea mai apropiată, sterpelor pășunea mai îndepărtată, iar mieilor pășunea bună mai ridicată. Dacă vremea este bună, la sfârșitul lunii, la țară mai ales, se va face tunsul.

Oile es la munte. Copilul dela școală nu se va lua, pentru a se trimite cu oile sau cu vitele la pășunat, căci folosul este mai mic decât pierderea copilului.

Zilele	Calendarul Iulian
Mercuri	1 M. Iustin
Joi	2 In31. 7-lui, Ziua Eroilor
Vineri	3 M. Lucian
Sâmb.	4 P. Mitrofan
Dum.	5 S. M. Doroteiu
Duminea 7-a SS. Părinți, Evanghelia dela Ioan, cap 17, st. 1, gl. 6, v. 10	
Luni	6 C. P. Visar. și Ilar.
Marți	7 Muc. Teodot
Mercuri	8 Restaurarea
Joi	9 P. Chiril
Vineri	10 Timotei
Sâmb.	11 Ap. Bart. și Varn.
Dum.	12 (+) Pog. Dub. St.
Duminea Rusaliilor, Evanghelia dela Ioan, cap 7, stih 37	
Luni	13 (+) Lănia Rusaliilor
Marți	14 Pr. Eliseu
Mercuri	15 Pr. Amos
Joi	16 Tihon făcut. min.
Vineri	17 M. Manui'
Sâmb.	18 Muc. Leontie
Dum.	19 Ap. Iuda
Dum. 1-a după Rusalii, a tuturor Sfinților Ev. dela Matei, cap. 10, st. 32, gl. 8, v. 1	
Luni	20 M. Metodie
Marți	21 M. Iulian
Mercuri	22 M. Eusebiu Ep.
Joi	23 M. Agripina
Vineri	24 (+) Nașt. Sf. Ioan Bot.
Sâmb.	25 M. Fevronia
Dum.	26 C. P. David
Duminea 2-a după Rusalii, Evanghelia dela Matei, cap 4, st. 18, gl. 1, v. 2	
Luni	27 Cuv. P. Samson
Marți	28 Ad. m. Chir. și Ioan
Mercuri	29 (+) Sf. Ap. Petru și Pavel
Joi	30 † Sob. SS. Ap.

Soarele.

1 Iunie răs. 4 ore 35 m.
Ap. 7 ore 52 m. 15 Iunie răsare 4 ore 30 m. Ap. 8 ore 1 m.

Mersul vremii.

(După calendarul pe 140 ani)

1-5 ploaie; 6-12 bine și vânt; 13-15 ploaie și vânt friguros; 16-19 bine și ceață; 20 ploaie cu soare; 21-24 senin și ploaie; 25-30 amestecat.

Prognosticuri.

În ziua Nașterii lui Ioan Botezătorul dacă va răsări soarele de vreme și frumos și peste zi tot într'un chip va străluci până va apune, însemnează a fi vreme bună la secerat și la cosit. Însă la Sf. Ioan de va ploua sau va fi negură, așa va fi și în vremea secerei. În luna aceasta de va tuna, rod la pâne vom avea, iar vacile vor rămânea sterpe.

Însemnări.

Sfaturi.

Se vor tunde toate oile (afară de miei). Incep căldurile; se va îngriji de umbră pentru oi. Se vor căuta rănille oilor și se vor trata cu formol, pentru a nu face viermi.

Zilele	Calendarul Iulian
Vineri	1 SS. Cosma și Dam.
Sâmb.	2 Vestmânt. Mariei
Dum.	3 M. Iacint
Dumineca a 3-a după Rusalii, Ev. Matel, cap 6, st. 22, gl. 2, v. 3	
Luni	4 P. Andreiu Arch.
Marți	5 P. Atan. dela Aton
Mercuri	6 Cuv. Sisoe
Joi	7 Cuv. Toma
Vineri	8 S. M. Procopiu
Sâmb.	9 S. M. Pancratiu
Dum.	10 SS. 45 Muc. d. N.
Dumineca a 4-a după Rusalii, Ev. Matel, cap 8, st. 5, gl. 3, v. 4	
Luni	11 M. Eufemia
Marți	12 M. Proc. și Ilariu
Mercuri	13 Sob. Arh. Gavril
Joi	14 Ap. Achila
Vineri	15 SS. M. Chiric și Iul.
Sâmb.	16 S. M. Atinogen
Dum.	17 † M. Marina
Dumineca Sf. Părinți Ev. Matel, cap 5, stih 14-19, gl. 4, v. 5	
Luni	18 M. Iacint și Emili
Marți	19 C. Macrina
Mercuri	20 (†) Proroc Ilie
Joi	21 C. Sim. și Ioan
Vineri	22 † S. Maria Magd.
Sâmb.	23 M. Trofim
Dum.	24 M. Cristina
Dumineca 6-a după Rusalii, Ev. Matel, cap 9, st. 1, gl. 5, v. 6	
Luni	25 † Ad. S. Ana
Marți	26 S. M. Ermolae
Mercuri	27 † M. Pantelimon
Joi	28 AA. Proh. și Nican
Vineri	29 M. Calinic
Sâmb.	30 A. Sila și Silv.
Dum.	31 Drept. Eudochim
Dumineca 7-a după Rusalii, Ev. Matel, cap 9, stih 27, glas 6, v. 7	

Soarele.

1 Iulie răs. 4 ore 35 m. Ap.
8 ore 4 m. 15 Iulie răsare
4 ore 44 m. Ap. 7 ore 58 m.

Mersul vremii.

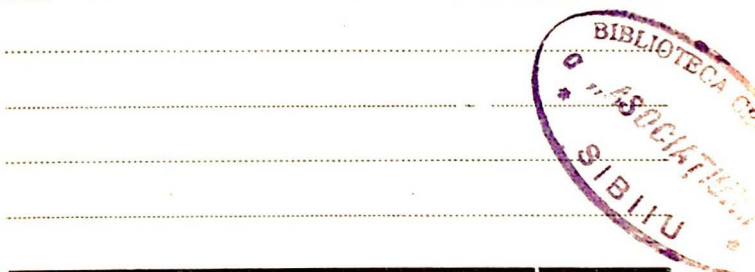
(După calendarul pe 140 ani)

1 bine, noaptea ploaie;
2-3 bine; 4-6 ploaie și
vânt; 7-11 bine și vânt; 12
ploaie mare; 13-15 bine;
16-24 ploaie; 25-29 bine;
30 ploaie; 31 bine.

Prognosticuri.

2 săptămâni înainte de 15
zile ale lunii Iulie dacă va fi
senin, în zilele acestea că-
nești, căci așa se numesc,
pânea va rodi bine pe locu-
rile mai joase, iar de va
fi și ploaie bucatele ase-
menea vor rodi bine și pe
locurile mai înalte În 15 lu-
lie de va tuna mai înainte cu
un cias de miazăzi insem-
nează iarnă târzie, iar dacă
soarele va straluci, iarnă de
mijloc însă cu mari răceli,
iar dacă va ploua, va fi și
iarna cu ploaie amestecată.

Însemnări.

Sfaturi.

Se termină cositul fânului. Pentru oi să se păstreze fânul cel mai bun. La sfârșitul lunii se începe tunsul mieilor. Pentru fătările de iarnă se dau berbecii în oi. Sunt călduri mari; ușile stânilor se vor ține ziua închise, pentruca căldurile să nu influențeze calitatea brânzeturilor. Porcii îi închide, acum vin boalele peste ei.

Zilele	Calendarul Iulian
Luni	1 Inch. Sf. Cruci
Marți	2 Ad. M. S. Ștefan
Mercuri	3 C. P. Isachiu
Joi	4 SS. 7 Coconi Efes.
Vineri	5 M. Eusigniu
Sămb.	6 (+) Schimb. la fașă
Dum.	7 C. M. Domețiu
Duminea 8-a după Rusalii, Ev. Matel, cap 14, st. 14, gl. 7, v. 8	
Luni	8 S. M. Emilian
Marți	9 Ap. Matia
Mercuri	10 M. Laurent. Arh.
Joi	11 M. Euplu Diacon.
Vineri	12 M. Fotie și An.
Sămb.	13 C. Maxim mărt.
Dum.	14 Pr. Michea
Duminea 9-a după Rusalii, Ev. Matel, cap 14, st. 22, gl. 8, v. 9	
Luni	15 (+) Adorm. Născ. de D-zeu
Marți	16 S. M. Diomid
Mercuri	17 M. Miron
Joi	18 MM. Flor și Laur
Vineri	19 M. Andr. Strat.
Sămb.	20 Pr. Samuil
Dum.	21 Ap. Tadeu
Duminea 10, după Rusalii, Ev. Matelu, cap 17, st. 14, gl. 1, v. 10	
Luni	22 M. Agatonic
Marți	23 M. Lup
Mercuri	24 M. Eutichiu
Joi	25 Ad. M. Bartolom.
Vineri	26 MM. Adrian și Nat.
Sămb.	27 C. Pimen
Dum.	28 C. Moise Arapul
Duminea 11-a după Rusalii, Ev. Matel, cap 18, st. 23, gl. 2, v. 11	
Luni	29 (+) Tăierea cap. S. Ioan
Marți	30 PP. Al. Ioan. P.
Mercuri	31 Br. Prc. Maria

Soarele.

1 August răs. 5 ore 1 m.
Ap 7 ore 42 m. 15 August
răs. 5 ore 17 m. Ap. 7 ore
20 m.

Mersul vremii.

(După calendarul pe 140 ani)

1 bine; 2-8 vânt; 9 ploaie;
10 bine; 11-18 ploaie; 19
bine; 20-21 ploaie; 22-23
bine; 24-25 ploaie; 26-31
bine.

Prognosticuri.

În ziua praznicului Adormirii Maicii Domnului de va fi senin, poamele se vor coace bine, măcar de se vor fi și stricat înainte de aceasta. În ziua aceasta de vei afla struguri copti, să tragi nădejde și de vin. În 25 August, (ziua Sf. Bartolomeiu) de va fi senină și frumoasă, însemnează că întreaga toamnă va fi mai mult frumoasă și senină, decât ploioasă și rea.

Însemnări.

Sfaturi.

Continuă mârlițul oilor, pentru fătările de iarnă. Oierii dela munte, ca și cei dela țară, se vor îngriji de procurarea de pășuni pentru toamnă. Se pregătesc vasele pentru lapte gros.

Zilele	Calendarul Iulian
Joi	1 Cuv. Sim. stâlp.
Vineri	2 M. Mamant
Sâmb.	3 M. Antim
Dum.	4 M. Vavila și M. P.
Dumineca 12-a după Rusali, Ev. Matei, cap 19, st. 16 gl 3, v. 1	
Luni	5 Pr. Zaharia
Mărți	6 Min. Arh. Mih.
Mercuri	7 M. Sozont
Joi	8 (+) Nașt. Năs. de D-zou
Vineri	9 † Ioachim și Ana
Sâmb.	10 M. Minodora
Dum.	11 C. Teodora
Dumineca înainte de I. S. Cruci Ev. Ioan, cap 3, st. 13, gl. 4, v. 2	
Luni	12 M. Autonom
Mărți	13 M. Corneliu Sut.
Mercuri	14 (+) Înălțarea Crucii
Joi	15 S. M. Nichita Rom.
Vineri	16 M. Eutimia
Sâmb.	17 M. Sofia
Dum.	18 C. Eumeniu
Dumineca după I. S. Cruci Ev. Marcu, cap 8, st. 34, gl. 5, v. 3	
Luni	19 M. Trofim
Mărți	20 M. Eustațiu
Mercuri	21 Ap. Codrat
Joi	22 M. Foca sfințitul
Vineri	23 † Zem. S. I. Bot.
Sâmb.	24 M. Tecla
Dum.	25 C. Eufrosina
Dumineca 15-a după Rusali, Ev I Luca cap 5, st. 1, gl 6, v. 4	
Luni	26 † Ad. S. Ioan. Ev.
Mărți	27 M. Calistrat
Mercuri	28 C. Hariton
Joi	29 C. Chiriac
Vineri	30 M. Gregoriu

Soarele.

1 Sept. răs. 5 ore 36 m.
Ap. 6 ore 5 m. 15 Sept. răs.
5 ore 53 m. Ap. 6 ore 28 m.

Mersul vremii.

(După calendarul pe 140 ani)

1—3 ploaie; 4 bine; 5—6 ploaie; 7—8 bine; 9—11 ploaie; 12—13 nor; 14—15 senin; 16 noaptea ploaie; 17—19 bine; 20—21 ploaie; 22—30 bine.

Prognoștiuri.

În 10 sau 11 a lunii acesteia dacă va fi senin, poame multe vom avea, vin însă va fi puțin dar bun. De voești să știi anul viitor cum va fi, atunci să iei mere de stejar și să le crepi și dacă vei găsi înrânsele paiangen, anul va fi rău, iar de vei găsi muscă, anul va fi de mijloc, iar de vei găsi vierme, an bun va fi, iar de nu vei găsi nimica să te temi de ciură. De vor fi gogoșe multe, iarna se începe de vreme.

În luna aceasta intră Soarele în semnul cerului. Cum-păna și se face ziua cu noaptea egală.

Zilele	Calendarul Iulian
Sâmb.	1 Ap. Anania
Dum.	2 M. Ciprian, Iust.
Dumineca 16-a după Rusalii, Ev. 2 Luca, cap 6, st 31, gl 7, v. 5	
Luni	3 M. Dion. Areop.
Marți	4 P. Ieroteu
Mercuri	5 M. Haritina
Joi	6 † Ap. Toma
Vineri	7 M. Sergiu și Vach
Sâmb.	8 C. Pelagia
Dum.	9 † A. Iacob
Dumineca 17-a după Rusalii, Ev. 3 Luca, cap 7, st. II, gl. 8, v. 6	
Luni	10 M. Eulampiu
Marți	11 Ap. Filip
Mercuri	12 MM. Pr. și Tarach
Joi	13 MM. Carp și P.
Vineri	14 (†) Gov. Paraschiva
Sâmb.	15 M. Lucian
Dum.	16 M. Longin
Dumineca 18-a după Rusalii, Ev. 4 Luca, cap 8, st. 5, gl. 1, v. 7	
Luni	17 Pr. Osie
Marți	18 S. Ap. Ev. Luca
Mercuri	19 Pr. Ioil
Joi	20 M. Artemiu
Vineri	21 C. P. Ilarion
Sâmb.	22 P. Averchiiu Epis.
Dum.	23 Ap. Iac. Fr. D-lui
Dumineca 19-a după Rusalii, Ev. 6 Luca, cap 8, st. 26, gl. 2, v. 8	
Luni	24 M. Areta
Marți	25 M. Marcian
Mercuri	26 (†) Marilo Nuc. Dimitrie
Joi	27 M. Nestor
Vineri	28 M. Terențiu
Sâmb.	29 M. Anastasia
Dum.	30 M. Zenoviu
Dumineca 20-a după Rusalii, Ev. 5 Luca, cap 16, st. 19, gl 3 v. 9	
Luni	31 Ap. Stachiu

Soarele.

1 Oct. răs. 6 ore 13 m. Ap. 5 ore 58 m. 15 Oct. răsare 6 ore 28 m. Ap. 5 ore 34 m.

Mersul vremii.

(După calendarul pe 140 ani)

1 bine; 2—3 nor; 4—6 bine; 7 ploaie; 8—10 bine; 11—17 bine și ploaie; 18—22 bine, noaptea frig și ger; 23—24 nor; 25—26 bine; 27 ploaie și zăpadă; 28—31 bine.

Prognosticuri.

Dacă în luna aceasta nu va pica frunza de pe pomi înseamnă că va fi iarnă aspră și iute, iar de vor fi omide și alți mulți viermi vor fi. Dacă va ploua la sfârșitul lunii acesteia vara va fi de vreme și roditoare, iar de va fi ploaie cu piatră la apusul soarelui, va fi roada de mijloc. Bine să iei seama, în ce zi din luna aceasta va cădea zăpadă și din ziua aceea vei număra zilele până la nașterea lunii viitoare, fiindcă atâta va ploua și va ninge la iarnă. Unii numără zilele din nașterea lunii acesteia de acum până la ziua întru carea va fi cea dintâi naștere a luminei.

Însemnări.

S f a t u r i

Oile vor pășuna porumbiștile culese, de asemenea frunzele de sfeclă. La început li se vor da puține frunze de sfeclă, pentru a nu căpăta diaree. Oile nu se vor lasa în porneală decât după ce bruma s'a dus. La mijlocul lunii se începe de obicei mârlițul oilor, ce vor fi făta în primăvară. Se va îngriji ca oile să aibă pășune bună, căci numai astfel se vor mârli bine. În timpul mârlițului oile să rămână pe aceeaș pășune. Se va îngriji de fânul, paiele și grăunțele necesare peste iarnă.

Zilele	Calendarul Iulian
Marți	1 SS. Cosma și Dam.
Mercuri	2 M. Achindin
Joi	3 M. Achepsima
Vineri	4 C. Ioanichiu
Sâmb.	5 M. Galaction
Dum.	6 P. Pavel Arch. Țar.

Dumineca 21-a după Rusalii, Ev. 7 Luca, cap 8, st. 41, gl. 4, v. 10

Luni	7 S. 33 Muc. d. M.
Marți	8 (†) Arh. Mih. și Gavril
Mercuri	9 M. Onisifor
Joi	10 Ap. Er. Olimpiu
Vineri	11 M. Victor și Mina
Sâmb.	12 S. Ioan Milost.
Dum.	13 † S. Ioan G. de aur

Dum. 22-a după Rusalii, Ev. 8 Luca, cap 10, st. 25, gl. 5, v. 11

Luni	14 † Ap. Filip
Marți	15 M. Gurie (In.P. Cr.)
Mercuri	16 † Ap. Ev. Matei
Joi	17 P. Grigoriu Ep. N.
Vineri	18 M. Platon
Sâmb.	19 Pr. Avdiu
Dum.	20 C. Grig. Decap.

Dumineca 23-a după Rusalii, Ev. 9 Luca, cap 12, st. 16, glas 6, v. 1

Luni	21 (†) Intr. în bl. o'ică
Marți	22 S. Ap. Filimon
Mercuri	23 P. Amfilochiu
Joi	24 P. Climent și Petru
Vineri	25 S. M. Ecaterina
Sâmb.	26 C. Alipiu
Dum.	27 M. Iacob Pers.

Dumineca 24-a după Rusalii, Ev. 13 Luca, cap 18, st. 18, gl. 7, v. 2

Luni	28 C. Ștefan cel nou
Marți	29 M. Paramon
Mercuri	30 † S. Ap. Andreiu

Soarele.

1 Nov. răs. 6 ore 42 m Ap.
5 ore 7 m. 15 Nov. răsare
7 ore 10 m. Ap. 4 ore 50 m.

Mersul vremii.

(După calendarul pe 140 ani)

1 nor și ploaie; 2 bine; 3 zăpadă; 4-5 bine; 6 ceață; 7-12 nor și frig; 13-16 bine și vânt puternic; 17 vânt și noaptea zăpadă; 18 ger; 19-27 bine și vânt puternic; 28-30 bine.

Prognosticuri.

În ce chip va fi timpul la 26 ale lunii lui Noemvrie asemenea va fi și în luna lui Februarie și celelalte zile până la sfârșitul lunii. Să iei seama cum se va preface vremea întru aceea zi, așa într'un chip va fi timpul și în lunile viitoare, adică în Martie, Aprilie și altele până la împlinirea anului. Dacă va tuna când soarele se va afla în semnul Săgetătorului înseamnă că săcara sămănată la loc înalt va fi bună, iar cealaltă slabă.

Însemnări.

Sfaturi.

Pășunea în porumbiște este terminată, frunzele de sfeclă deasemenea. Oile se vor duce pe fânețe sau în vârzării. Mârlitul continuă. Se va îngriji de un adăpost, pentru iarnă și se va cumpăra nutrețul ce mai lipsește.

Zilele	Calendarul Iulian
Joi	1 Pr. Naum
Vineri	2 Pr. Avacum
Sâmb.	3 Pr. Sofroniu
Dum.	4 † M. Varvara
Dumineca 25-a după Rusalii, Ev. 10 Luca, cap 13, st. 10, gl. 8, v. 3	
Luni	5 C. Sava cel sf.
Mărti	6 (†) Par. Nicolae
Mercuri	7 P. Ambrosiu
Joi	8 C. Patapiu
Vineri	9 † Zem. St. Ana
Sâmb.	10 M. Mina, Ermog.
Dum.	11 C. Daniil stâlp.
Dumineca 26-a după Rus., a SS. stromoși, Ev. II Luca, cap 14, st. 16, gl. 1, v. 4	
Luni	12 † P. Spiridon
Mărti	13 M. Axentiu
Mercuri	14 M. Tirs. Calinic
Joi	15 M. Eleuteriu
Vineri	16 Pr. Ageu
Sâmb.	17 Pr. Daniil
Dum.	18 M. Sebastian
Dumineca în. Nașterii Domnului, Ev. Matel. cap 1, st. 1, glas 2, v. 5	
Luni	19 M. Bonifaciu
Mărti	20 S. M. Ignatiu
Mercuri	21 S. M. Iuliana
Joi	22 M. Anastasia
Vineri	23 SS. 10 MM. d. C.
Sâmb.	24 M. Eugenia
Dum.	25 (†) Nașt. Domnului
Nașterea Domnului, Ev. Matel, cap 2, stih 1	
Luni	26 (†) S. St. Născ. de D-zou
Mărti	27 (†) Ap. și Arb. Ștefan
Mercuri	28 Sf. 20 mii Muc.
Joi	29 Pruncii uc. de I.
Vineri	30 S. M. Anisia
Sâmb.	31 C. Melania

Soarele.

1 Dec. răs. 7 ore 31 m. Ap.
4 ore 39 m. 15 Dec. răs. 7
ore 45 m. Ap. 4 ore 37 m.

Mersul vremii.

(După calendarul pe 140 ani)

1 bine ; 6 noaptea zăpadă ;
7—17 ger tar ; 18 nor ;
19—20 moină ; 21 ger ; 22—
31 ger mai moale.

Prognosticuri.

De se va întâmpla Nașterea lui Christos Dumineca iarna va fi caldă, indoită, rea și ploioasă. Primăvara ploioasă și călduroasă. Vara veselă și secetoasă și cu bună vreme. Toamna ploioasă și vânturoasă. Viile și secara vor fi foarte bune. Prin grădini legumi de-ajuns. Pe vremea secerii va fi și vremea bună. Poame multe, împletitură puțină. Dobitoacele și fiarele se vor înmulți. Oamenii bătrâni și femeii îngreunate vor muri, iar cei căsătoriți viața pașnică vor trăi.

Însemnări.

Sfaturi.

Frigul crește, de aceea se va îngriji ca oile să fie bine hrănite, să nu slăbească. Dacă slăbesc nu vor face nici miel bun și nici lână multă nu vor da

Toate drepturile rezervate.**Târgurile anuale din Transilvania*)**

întocmite după datele adunate de la comunele respective.

Rugăm onor. primării comunale să binevoiască a ne comunica orice schimbări s'ar face în privința târgurilor.

	= Târg de marfă		= Târg de vite cornute
	= " " vite		= " " oi.
	= " " cai		= " " porci

Târgurile aranjate în ordine alfabetică.

- Abrud** și 7 Martie, 2 Mai, 25 Iulie, 26 Sept., 19 Dec.
Agârbiclu (lângă Copșa-mică) 20 Martie și 29 Oct. — 21 Martie și 30 Octomvrie.
Agârbiclu (jud. Turda) 16—18 Martie, 12—14 Nov. — 19 Martie 15 Noemvrie.
Aghiriș (jud. Cluj) 1 Februarie, 3 Mai, 1 August, 3 Noemvrie
Agnita 12—13 Martie, 11—12 Iunie, 12—13 Oct., 19—20 Decemvr. — 15 Martie, 14 Iunie, 14 Oct., 21 Decemvrie.
Agoștin (jud. Târn.-mare) 29 Martie, 2 Iulie, 12 Sept., 15 Dec. — 30 Martie, 3 Iulie, 13 Sept., 16 Decemvrie.
Aita-Mare 15 Febr., 26 Mai, 28 Dec. — 16 Februarie, 27 Mai, 29 Dec.
Aind 22—23 Ian., 1 Martie, 5—6 Mai, 16—17 August, 13—14 Oct. 1—4 Mai. — 25 Ianuarie, 8 Mai, 19 Aug., 16 Oct
Alâmor și 4 Martie, 3 Septemvrie.
Alba-Iulia 9—10 Aprilie, 23—25 Iulie, 27—29 Sept. 14—16 Dec. — 12 Aprilie, 26 Iulie, 30 Septemvr., 17 Decemvrie.

) Acest material a fost pus la dispoziția calendarului nostru de Tip. Dacia Traiană, căreia îi exprimăm și pe această cale mulțumirile noastre.

- Aleşd** ☉ 3-4 Martie, 17-18 Iunie, 23-24 Septembrie.
 16-17 Decembrie
- Alma** (jud. Târnava mică) 🐄 20 Ian., 18 Apr., 21 Iun.,
 22 Nov. — ☉ 23 Ian., 21 Apr., 25 Iunie, 25 Nov.
- Almaşul mare** (jud. Cluj) ☉ 6 Febr., 2 Iulie, 25 Oct.
- Alţina** 🐄 18-19 Febr., 29-30 August. — ☉ 20 Febr.,
 31 August.
- Amnaş** 🐄 10 Febr., 5 Iulie. — ☉ 11 Febr., 6 Iulie.
- Apahida** (jud. Cluj) 🐄 11-12 Febr., 10-11 Iulie, 25-26
 Sept., 17-18 Nov.
- Apold** (jud. Târnava-mare) 🐄 20 Martie, 4 Dec. —
 ☉ 22 Martie, 6 Dec.
- Apoldul-de-jos** 🐄 2 Ian., 16 Apr., 10 Aug., 20 Octom.
 — ☉ 3 Ian., 17 Apr., 11 Aug., 1 Oct.
- Apoldul-de-sus** 🐄 17-18 Ian., 17-8 Martie, 17-18
 Iulie 17-18 Nov. — ☉ 19 Ian., 19 Martie, 19 Iulie,
 19 Nov.
- Arad** 🐄 1-3 Aprilie, 1-3 Iulie, 28-30 Octomvrie.
 — ☉ 4-5 Aprilie, 4-5 Iulie, 31 Oct.-1 Nov.
- Archita** (jud. Târn.-mare) 🐄 21 Aprilie, 13 Octomvr.
 🐄 19 Aprilie. — ☉ 24 Apr., 16 Octomvrie.
- Archiud** ☉ 24 Aprilie, 16 Octomvrie.
- Ardhat** 🐄 1 Ian., 28 Aprilie, 31 Iulie, 19 Sept. —
 ☉ 2 Ian., 29 Apr., 1 Aug., 20 Sept.
- Armeni** (jud. Sibiu) 🐄 și ☉ 5 Februarie, 19 Iulie.
- Arpaşul-de-jos** 🐄 21 Martie, 4-5 Iulie, 20 Septemv.,
 9-10 Oct. — ☉ 22 Martie, 6 Iulie, 21 Sept., 11 Oct.
- Asnajul de sus** (Salaj) 🐄 20 Ian., 20 Martie, 4 Iulie,
 24 Septembrie. — ☉ 21-22 Ianuarie, 21-22 Martie,
 5-6 Iulie, 25-26 Septembrie.
- Aţel** 🐄 11 Febr., 20 Aprilie, 8 August, 3 Decembrie.
 — ☉ 14 Febr., 23 Aprilie, 11 Aug., 6 Decembrie.
- Atid** (jud. Mureş) 🐄 31 Ian.-2 Febr., 1-3 Aprilie,
 13-15 Iunie, 26-8 Sept. — ☉ 3 Febr., 4 Aprilie,
 16 Iunie, 29 Sept.
- Avrig** 🐄 19 Martie, 1 Iunie, 12 August, 1 Octomvrie.
 — ☉ 20 Martie, 2 Iunie, 13 August, 2 Octomvrie.
- Axente Sever** (Frâua, jud. Târn.-mare) 🐄 12 Apr.,
 1 Oct. — ☉ 14 Apr., 2 Oct.

- Bacău 29 Iunie, 29 August, durează 15 zile
 Bahnea 27—28 Februarie—1 Martie, 5—7 Iunie,
 28—30 Iulie, 27—29 Sept., 12—14 Decem. — 2
 Martie, 8 Iunie, 31 Iulie, 30 Sept., 15 Dec.
 Băgaclu 7 Martie, 24 Octomvrie.
 Bagiu 17 Iunie, 11 Nov.
 Baia-de-Criș și 16 Martie, 28 Iunie, 21 Sept.,
 21 Decemvrie
 Baia-mare 17 Ianuarie, 21 Martie, 20 Iunie, 22 Aug.,
 14 Noemvrie. — 18 Ian., 22 Martie, 21 Iunie, 23
 Aug., 15 Noemvrie.
 Bălăușeri (Târn. mică) 2 Martie, 7 Mai, 16 Iulie,
 12 Sept., 12 Oct., 19 Dec. — 3 Martie, 8 Mai,
 17 Iulie, 13 Sept., 13 Oct., 20 Dec
 Bălcaclu 15—17 Martie, 6—8 Nov. — 18 Mart.,
 9 Noemvrie.
 Balinț și 7 Aprilie, 2 Iunie, 1 Septemvrie, 1 Dec.
 Balșa (j. Hunedoara) și 25 Martie, 24 Iunie, 26 Oct.
 Band   și 28—30 Apr., 28—31 Oct.
 — 1 Mai, 1 Nov.
 Baraolt 31 Ianuarie—2 Febr., 18—20 Mai, 18—20
 Aug. — 11 Nov — 3 Februarie, 21 Mai, 21 Aug.,
 12 Noemvrie
 Bărcuț 26 Febr. — 1 Martie.
 Bărlad și 15—29 August.
 Bărghiș 9 Mai, 7 Nov. — 10 Mai, 8 Nov.
 Bărzava (jud. Arad) 13 Martie, 19 Iunie, 8 August,
 9 Octomvrie.
 Bătaia (jud. Arad) 6 Martie, 3 Iulie, 30 Oct. — 7
 Martie, 4 Iulie, 31 Octomvrie.
 Bătaia mari 21 Ian., 13 Apr., 31 Iulie, 7 Oct.
 Batoș 25—26 Ian., 19—20 Mai, 12—13 Nov. — 27
 Ian., 21 Mai, 14 Noemvrie
 Bazna și 29 Martie, 29 Iulie. — 1 Aprilie,
 1 August.
 Beclean 5 Aprilie, 23 Mai, 5 Sept., 28 Noemvrie.
 — 6 Aprilie, 24 Mai, 6 Septemvrie, 29 Noemvrie.
 Bela 20 Febr., 20 Aug., 20 Nov. — 23 Febr.,
 23 August, 23 Noemvrie.

- Beiuș** și 3 Febr., 21 Apr., 21 Iulie, 27 Oct.
Belting (j. Satu-mare) 21 Febr., 17 Martie, 5 Iunie, 17 Iulie, 18 Octomvrie.
Belii (jud. Bihor) 29 Martie, 31 Mai, 30 August, 11 Octomvrie. — 30 Martie, 1 Iunie, 31 August, 12 Octomvrie.
Berchez (jud. Satu-mare) 7 Ianuarie, 29 Aprilie, 1 Iulie, 21 Octomvrie.
Berchieș 29 Iunie.
Berzasca 23 Aprilie, 13 Iulie, 26 Oct.
Bezid (jud. Odorheiu) 31 Mai și 1 Iunie, 1—2 Oct., 11—12 Dec. — 2 Iunie, 3 Oct., 13 Dec.
Bicazul Ardelean (jud. Neamțu, fost Ciuc) 21—23 Aprilie, 28—30 Sept. — 24 Aprilie, 1 Octomvrie.
Biertan 14—15 Aprilie, 2—3 Septemvrie, 20 Dec. — 17 Apr., 5 Sept., 23 Decemvrie
Bileag (j. Năsăud) 22 Martie.
Birchiș și 16 Ian., 25 Martie, 10 Iunie.
Bistrița 6—8 Martie, 14—16 Mai, 25—30 August, 20—2 Noemvrie — 17 Mai, 31 Aug., 23 Nov.
Blaj 6—8 Apr., 29 Iunie—1 Iulie, 25—27 Sept., 3—5 Decemvrie. — 9 Aprilie, 2 Iulie, 28 Sept., 6 Decemvrie.
Bogoz 8—10 Martie. — 11 Martie.
Bogșa-Montană 31 Martie—2 Aprilie, 19—21 Mai, 30 Iunie—2 Iulie, 22—24 Sept.
Boian 10—12 Martie, 11—13 Iunie, 10—12 Sept., 11—13 Dec. — 13 Martie, 14 Iunie, 13 Septem., 14 Decemvrie.
Bontida 13 Ianuarie, 27 Martie, 29 Iunie, 21 Aug., 20 Oct. — 14 Ian., 28 Martie, 30 Iunie, 22 Aug., 21 Octomvrie.
Boroșineu (jud. Arad) 6 Ian., 17 Iulie, 9 Oct. — 7 Ian., 18 Iulie, 10 Octomvrie
Boroșneul-mare 17 Februarie, 19 Mai, 25 Aug., 10 Nov. — 18 Febr., 20 Mai, 26 August, 11 Nov.
Boroșbeș 21 Apr., 29 Sept., 8 Dec.
Borșa și 13 Mai, 26 August, 23 Septemvrie, 14 Oct., 7 Nov.

- Bozoviciu 5 Apr., 3 Mai, 4 Oct., 20 Dec. — 6
Apr., 4 Mai, 5 Oct., 21 Dec.
- Brad (județul Hunedoara) și 3 Martie, 2 Iunie,
1 Sept., 1 Decembrie.
- Bran 7 Aug., 5 Oct. — 8 Aug., 6 Oct.
- Brașov 6 Aprilie, 20 Iunie, 25 Octomvrie. — 28
Octomvrie.
- Brateu și 10 Martie, 31 Aug., 28 Oct., 28 Dec
- Brestovaț și 1 Aprilie, 7 Octomvrie.
- Brețcu 24 Ian., 6 Aug., 25 Sept. — 25 Ianuarie,
7 August, 26 Septembrie
- Bruin și 1 Martie, 24 Octomvrie.
- Bucium (jud. Făgăraș) și 18 Martie, 2 Sept.,
15 Decembrie.
- Budin-de-Câmpie (jud. T.-Arieș) 20—22 Iunie. —
 23 Iunie, 11 Noembrie.
- Bula 25 Martie, 25 Oct. — 27 Martie, 27 Oct.
- Bunesti 10—11 Februarie, 15—16 August. — 12
Febr., 17 August.
- Buteni (jud. Arad) și 31 Ianuarie, 13 Iunie,
5 Sept., 19 Decembrie.
- Buza 19 Ianuarie, 19 Aprilie, 27 Iulie, 25 Oct. —,
— 20 Ian, 20 Aprilie, 28 Iulie, 26 Octomvrie.
- Buziaș (j. Timiș) 21—22 Ianuarie, 29—30 Aprilie,
22—23 Iulie, 7—8 Octomvrie. — 23 Ian., 1 Mai.
24 Iulie, 9 Oct
- Cacova (jud. C.-Severin) 21 Aprilie, 3 Noembrie.
— 22 Apr., 4 Noembrie.
- Cal 19—21 Ian., 22—24 Mai, 1—3 Oct. — 22
Ian, 25 Mai, 4 Octomvrie
- Câlnic (j. Alba) 7 Apr., 3 Iulie, 2 Dec. — 8
Apr., 4 Iulie, 3 Dec.
- Câmpeni 13 Febr., 14 Aprilie, 9 Iunie, 9 Iulie, 28
August, 5 Nov. — 14 Febr., 15 Aprilie, 10 Iunie,
10 Iulie, 29 Aug., 6 Nov.
- Câmpia-Turzii (jud. Turda) 31 Ian. — 2 Februarie,
5—7 Iulie, 18—20 Oct. — 3 Febr., 8 Iulie, 21 Oct.
- Câpâlnaș (jud. C.-Severin) 13 Ian., 21 Martie, 5 Mai,
21 Iunie, 6 Iulie, 20 Sept., 20 Nov.

- Caransebeș 28 Ian, 29 Aprilie, 5 August, 7 Oct.
 — 28-30 Ian., 29-30 Apr.—1 Mai, 5-7 August,
 7-9 Octomvrie.
- Cața 6 Mai, 15 Sept. — 7 Mai 16 Sept.
- Cârța (jud. Făgăraș) 20 Martie, 20 Iulie —
 21 Martie, 21 Iulie.
- Carțfalău (jud. Ciuc) 4-6 Martie, 21-23 Iunie,
 13-15 Oct. — 7 Martie, 24 Iunie, 16 Oct.
- Cața (jud. T-mare) 17 Febr. 6 Mai, 15 Septemv.,
 16 Dec. — 18 Febr., 7 Mai, 16 Sept, 17 Dec.
- Cătina (jud. Cuz) 1-2 Febr, 25-26 Apr., 25-26
 Iulie, 25-26 Oct — 3 Febr., 27 Apr., 27 Iulie,
 27 Octomvrie.
- Cazon (jud. Ciuc) 1 Mai, 2 Iulie, 27 Nov.
- Cehul-Silvaniei 10 Februarie, 17 Martie, 2 Iunie, 21
 Iulie, 8 Sept., 20 Oct., 22 Dec. — 11 Februarie,
 18 Martie, 3 Iunie, 22 Iulie, 9 Septemvrie, 21 Oct.,
 23 Decemvrie.
- Celca (jud. Bihor) și 12-13 Ianuarie, 20-21
 Aprilie, 28-29 Iunie, 19-20 Oct.
- Cenade (jud. Târn.-mică) 13 Apr., 12 Iulie. 26
 Oct. — 12 Apr., 25 Oct. — 14 Apr., 13 Iulie,
 27 Octomvrie.
- Cermeiu (jud. Arad) 21 Martie, 4 Iulie, 31 Oct.
- Cernatu (jud. Brașov) și 3 Mai, 20 Sept.
- Cernatul-de-jos și 2 Aprilie, 5 Iulie, 20 Dec.
- Cetatea-de-baltă (jud. T.-mică) 14 Apr., 14 Aug. —
 25-27 Febr., 8-10 Apr. 3-5 Iunie, 18-20
 Aug., 5-7 Oct., 16-18 Dec. — 28 Februarie,
 11 Apr., 6 Iunie, 21 Aug., 8 Oct., 19 Dec.
- Chendul-mic (jud. Târnava-mică) 16-18 Febr.,
 4-6 Noemvrie. — 19 Februarie, 7 Noemvrie.
- Chezdi-Oșorhel 2-3 Ian., 1-2 Mai, 26-27 Oct.
 — 4 Ian., 3 Mai, 28 Octomvrie.
- Chibed (j. Odorheiu) 16-17 Febr., 16-17 Mai,
 29-30 Nov. — 19 Febr., 19 Mai, 2 Dec.
- Chindul-mic 19-21 Febr., 4-6 Nov. — 22 Febr.,
 7 Noemvrie
- Chiochiș 6 Apr., 30 Oct.

- Chirpăr 🐾 29 Ian., 9 Apr., 10 Iulie. — 🌀 31 Ian.,
11 Apr., 12 Iulie.
- Chişineu-Criş 🐾 17 Apr., 25 Sept., 4 Decembrie. —
🌀 18 Apr., 26 Sept., 5 Dec.
- Ciachi-Gârbău 🐾 8 Mart., 21 Iun., 28 Septembrie. —
🌀 9 Mart., 22 Iunie, 29 Sept.
- Ciacova 🌀 8—11 Apr., 3—6 Iun., 26—29 August, 14—17
Oct., 11—14 Nov.
- Cil (j. Arad) 🐾 și 🌀 21 Mart., 5 Iulie, 25 Octombrie,
13 Decembrie.
- Cincșor (jud. Făgăraș) 🐾 25 Martie, 15 Iul., 20 Oct.
— 🌀 28 Martie, 16 Iulie, 21 Oct.
- Cinc (județul Făgăraș) 🐾 11 Martie, 10 Iunie, 30
Sept., 9 Dec. — 🌀 14 Martie, 13 Iunie, 3 Oct.,
12 Decembrie.
- Cincul-mare 🐾 19 Febr., 21 Mai, 1 Oct., 8 Dec. —
🌀 22 Febr., 24 Mai, 4 Oct., 11 Dec.
- Ciocman 🌀 8 Ianuarie, 27 Octombrie.
- Cisnădie 🌀 29 Iunie.
- Ciuc-Săndonic 🐾 17—18 Martie, 8—9 Oct. — 🌀 19
Martie, 10 Octombrie.
- Ciuc-Sângeorgiu (jud. Ciuc) 🐾 9—10 Apr., 19 Dec.
— 🌀 11 Apr., 20 Dec.
- Ciuc-Sănmărtin 🐾 1—2 Mai, 7—8 Nov. — 🌀 3 Mai,
9 Noembrie.
- Ciuchiel (jud. Caraș) 🐾 și 🌀 2 Febr., 21 Mai, 15 Aug.,
26 Octombrie.
- Cluj 🐾 și 🌀 8—9 Ian., 10—11 Martie, 12—13
Iunie, 29—30 Aug., 30 Oct. — 1 Nov. 🐾 24—25
Apr. — 🌀 10 Ian., 12 Martie, 13 Iunie, 1 Sept.,
2 Noembrie.
- Codlea 🐾 24 Apr., 29 Septemv. — 🌀 25 Apr., 30 Sept.
Cojocna 🐾 29—30 Martie, 3—4 Nov. — 🌀 31 Martie,
5 Noembrie.
- Comăna de jos (jud. Făgăraș) 🐾 30 Ianuarie, 24
Mai, 14 Sept. — 🌀 31 Ian., 25 Mai, 15 Sept.
- Comloșul mare (Timiș) 🐾 27 Februarie, 12 Iunie, 28
Aug. — 🌀 28 Febr. 13 Iunie, 29 August.
- Copăcel (jud. Făgăraș) 🐾 și 🌀 15 Febr., 25 Sept.

- Copalnic-Mănăstur** 23 Febr., 13 Aprilie, 25 Mai, 24 Aug., 12 Oct., 7 Dec. — 24 Febr., 14 Aprilie, 26 Mai, 25 Aug., 13 Oct., 8 Decembrie.
- Copșa-mare** 21 Aug. — 24 August.
- Copșa-mică** și 25 Aprilie, 29 Iunie, 20 August, 13 Oct. 21 Apr. — 28 Aprilie, 23 August.
- Cornățel** 31 Martie, 1 Aug. — 1 Aprilie, 2 Aug.
- Corund** (judetul Odorheiu) 15 Ianuarie, 10 Mai, 1 Iunie, 22 August. — 18 Ianuarie, 13 Mai, 4 Iulie, 25 Aug.
- Covasna** 10 Febr., 1 Mai, 21 Iulie, 10 Noembrie. — 11 Februarie, 2 Mai, 22 Iulie, 11 Noembrie.
- Cozmeni** (jud. Ciuc) 22—23 Ian., 19—20 Aug. — 25 Ian., 21 August
- Crasna** 17 Ianuarie, 11 Aprilie, 11 Iulie, 10 Oct. — 18 Ianuarie, 12 Aprilie, 12 Iulie, 11 Oct.
- Crihalma** 25 Martie, 1 Iulie, 1 Dec. — 26 Mart., 2 Iulie, 2 Dec.
- Criș** 5 Ianuarie, 10 Iunie, 10 Oct. — 7 Ianuarie, 12 Iunie, 12 Oct.
- Crișpatac** 24 Febr., 16 Iunie, 4 Octombrie.
- Cristur** 21—22 Februarie, 1—2 Mai, 4—5 Iulie, 8—9 Septembrie. — 28—29 April. — 24 Febr., 4 Mai, 7 Iulie, 11 Septembrie. Expoziție și târg de reproducători masculi 28 Februarie, 1 Martie, târg de tauri.
- Criț** 22 Ian., 29 Aug. — 25 Ian., 1 Sept.
- Cuciur** 10 Aprilie, 25 Noembrie.
- Cugir** (jud. Hunedoara) 2 Apr., 20 Iulie, 14 Sept., 17 Decembrie. — 3 Aprilie, 21 Iulie, 15 Sept., 18 Decembrie.
- Daia săsească** 4—5 Aprilie, 10—11 Oct. — 6—7 Apr., 12—13 Oct.
- Dalboșet** (jud. C-Severin) 10 Martie, 23 Octombrie.
- Daneș** 2—4 Martie, 17—19 Iunie, 2—4 Oct. — 5 Martie, 20 Iunie, 5 Oct.
- Dârlos** 18 Martie, 19 Iunie, 8 Oct. — 20 Mart., 21 Iunie, 10 Oct.
- Dealul-Frumos** (jud. Târnava-mare) și 12 Sept.

- Deda** (jud. Muraş) 🐄🐄 16—18 Ian., 4—6 Apr., 18—20 Sept. — 🐄 19 Ian., 7 Apr., 21 Iun., 21 Sept.
- Dej** 🐄🐄 și 🐄 2—3 Mart., 13 Apr., 1—2 Iunie, 17—18 Aug., 12 Oct., 14—15 Dec
- Detta** (Timiș) 🐄 20—21 Mart., 12—13 Iunie, 4—5 Sept., 27—28 Nov.
- Deva** 🐄🐄 10—11 Ianuarie, 10—11 Mai, 31 Iulie—1 Aug. 27—28 Oct. — 🐄 14 Ian., 13 Mai, 3 August, 30 Octomvrie.
- Dezna** (j. Arad) 🐄🐄 și 🐄 13 Martie, 8 Mai, 11 Sept., 20 Noemvrie.
- Diclo-Sânmartin** 🐄🐄 26—28 Februarie, 28—30 Apr., 21—23 Iulie, 12—14 Octomv. — 🐄 1 Martie, 1 Mai, 24 Iulie, 15 Octomvrie.
- Ditrâu** 🐄🐄 31 Ian. — 2 Febr., 28—30 Apr., 14—16 Iulie, 22—24 Nov. — 🐄 3 Febr., 1 Mai, 17 Iulie, 25 Noemvrie.
- Dobra** (jud. Hunedoara) 🐄 21 Aprilie, 29 Iunie, 6 Sept., 24 Oct. 🐄🐄 și 🐄 23 Apr., 1 Iulie, 8 Septemvrie, 26 Octomvrie.
- Drag** (judetul Cluj) 🐄🐄 28 Aprilie, 6 Iulie, 18 August, 7 Noemv. 🐄 5 Iunie, 17 August. — 🐄 29 Aprilie, 7 Iulie, 19 Aug., 8 Noemvrie.
- Drăgășani** (Vâlcea), 24 Martie, 29 Iunie, 15 August și 26 Octomvrie.
- Drăguș** 🐄🐄 și 🐄 27 Februarie, 21 Iulie.
- Drașov** 🐄🐄 10 Aprilie, 28 Aug. — 🐄 11 Aprilie, 29 Aug.
- Drăușeni** (Draoș, jud. T.-mare) 🐄🐄 26—28 Febr., 29—31 Octomv — 🐄 1 Martie, 1 Noemvrie
- Dridif** (Făgăraș) 🐄🐄 27 Martie, 25 Sept. — 🐄 29 Mart., 27 Septemvrie.
- Duca I. G.** (fost Cristur, jud. Odorhei) 🐄🐄 21—22 Febr., 1—2 Mai, 4—5 Iulie, 8—9 Sept., 14 Nov. Vite de prăsilă: 28 Februarie — 1 Martie. 🐄 28 Apr., 6 Sept. 🐄 și 🐄 24 Februarie, 4 Mai, 7 Iulie, 11 Septemvrie.
- Dumbrăveni** (Ibașfalău) 🐄🐄 24 Ian., 23 Martie, 4 Mai, 2 Iulie, 18 Sept., 17 Noemv. — 🐄 27 Ian., 26 Mart., 7 Mai, 5 Iulie, 21 Sept., 20 Nov.

- Eted** 🐾 1—2 Febr., 2—3 Aprilie, 22—23 Mai, 27—28 Sept. — 🐾 3 Febr., 4 Aprilie, 24 Mai, 29 Sept.
Făgăraș 🐾 15 Martie, 7 Iunie, 7 Sept., 4 Dec — 🐾 17 Martie, 9 Iunie, 9 Sept., 7 Dec.
Făget 🐾 și 🐾 2 Ianuarie, 17 Martie, 21 Apr., 6 Iunie, 25 Iunie, 11 Aug. 22 Oct., 2 Decembrie.
Fântânele (jud. Odorhei) 🐾 22—24 Ian., 9—11 Ian., 22—24 Nov. — 🐾 25 Ian., 12 Iunie, 25 Nov.
Fărcășlaca (jud. Odorhei) 🐾 5—7 Mai, 16—18 Aug., 9—11 Nov. — 🐾 8 Mai, 19 Aug., 12 Nov.
Feldioara (jud. Brașov) 🐾 24 Martie, 13 Dec. — 🐾 25 Martie, 14 Dec.
Felmer (j. Făgăraș) 🐾 1 Aprilie, 1 Sept. — 🐾 2 Apr., 2 Septembrie.
Focșani 24 Iunie.
Ferihaz (jud. Târn-mare) 🐾 21 Martie, 20 Oct. — 🐾 22 Martie, 21 Oct.
Frata (jud. Cluj) 🐾 5—7 Mai, 1—3 Aug., 7—9 Nov.
Frumoasa 🐾 4—6 Ian., 11—13 Apr., 27—29 Iunie, 6—8 Septemv. — 🐾 7 Ianuarie, 14 Aprilie, 30 Iunie, 9 Septembrie.
Galați 2 Februarie, 21 Mai, 6 August, 14 Octombrie.
Gâlgău (jud. Someș) 🐾 21 Aprilie, 8 Septemv. — 🐾 22 Apr., 9 Sept.
Gârbova 🐾 15 Mai, 29 Oct. — 🐾 17 Mai, 31 Oct.
Gârcel (Sălăgiu) 🐾 19 Mart., 24 Iunie, 21 Sept., 25 Nov.
Geaca (jud. Cluj) 🐾 6 Iulie.
Geoagiul-de-jos (jud. Hunedoara) 🐾 6—7 Aprilie, 1—2 Iulie, 3—4 Septembrie, 18—19 Decemv. — 🐾 8 Aprilie, 3 Iulie, 5 Sept., 20 Dec.
Gheorgheni (jud. Ciuc) 🐾 17—19 Martie, 12—14 Iunie, 4—6 Sept., 10—12 Decemv. — 🐾 20 Martie, 15 Iunie, 7 Septembrie, 13 Decembrie.
Gherla 🐾 3 Februarie, 28 Apr., 2 Iunie, 28 Iulie, 27 Oct., 22 Dec. — 🐾 24 Apr. — 🐾 4 Februarie, 29 Apr., 3 Iunie, 29 Iulie, 28 Oct., 23 Dec.
Ghiertenis (jud. Timiș) 🐾 4 Apr., 13 Iunie, 12 Septemv.
Ghimeș-Făget (Ciuc) 🐾 20—21 Ian., 22—23 Aug. — 🐾 22 Ian., 24 Aug.

- Ghindari (jud. Odorheiu) 🐄 21—22 Apr., 21—22 Iunie,
6—7 Sept., 29—31 Dec. 🐄 19—20 Aprilie. 🐄 27—28
Dec. — 🐄 24 Aprilie, 24 Iunie, 9 Sept., 2 Ian. 1939.
- Ghioroc 🐄 14 Martie, 26 Septembrie.
- Ghiriș 🐄 31 Ian.—2 Februarie, 5—7 Iulie, 18—20 Oct.
— 🐄 3 Februarie 8 Iulie, 21 Oct.
- Ghalacuta 🐄 23—24 Ian., 10—11 Iunie, 23—24 Nov.
— 🐄 25 Ian. 12 Iunie, 25 Noembrie.
- Gilău (j. Cluj) 🐄 19 Apr., 23 Iulie, 10 Decembrie. —
🐄 20 Apr., 24 Iulie, 11 Dec.
- Grădiște (Sarmisegetuza, j. Hunedoara) 🐄 8 Mai, 14 Oct.
- Gurghiu 🐄 21—22 Apr., 8—9 Sept. — 🐄 23 Aprilie,
10 Septembrie.
- Guraslău 🐄 28 Ianuarie, 13 Martie, 13 Mai, 18 Aug.,
20 Noembrie — 🐄 29 Ianuarie, 14 Martie, 14 Mai,
19 Aug., 21 Noembrie.
- Hadad 🐄 9 Ianuarie, 12 Martie, 14 Mai, 25 Iunie,
23 Iulie, 22 Octomb. — 🐄 10 Ian., 13 Martie, 15 Mai,
26 Iunie, 24 Iulie, 23 Octombrie.
- Haldacut (Timiș) 🐄 16 Ian., 16 Mai, 14 Sept.
- Hălmașu (jud. Arad) 🐄 și 🐄 12 Martie, 16 Aprilie,
2 Iulie, 20 August, 3 Decembrie
- Hălmeag 🐄 11 Apr., 15 Oct. — 🐄 12 Aprilie, 16 Oct.
- Hărăscrac 🐄 9—11 Martie, 29 Iunie—1 Iulie. 13—15
Aug., 16—18 Nov. — 🐄 12 Mart., 2 Iulie, 16 Aug.,
19 Noembrie
- Hăsmașul-Lăpușului 🐄 25 Martie, 6 Dec.
- Hașeg 🐄 30—31 Ianuarie, 13—15 Apr., 12—13 Aug.,
4—5 Sept. — 🐄 2 Febr., 16 Apr., 15 Aug., 8 Sept.
- Hendorf 🐄 14 Apr., 14 Iulie, 8 Nov. — 🐄 16 Aprilie,
16 Iunie, 10 Nov.
- Hetur (jud. T.-mare) 🐄 30—31 Ianuarie, 25—26 Iunie,
10—11 Octombrie. — 🐄 1 Februarie, 27 Iunie, 12 Oct.
- Hida 🐄 6 Apr., 28 Sept. 🐄 și 🐄 28 Ian., 20 Dec. —
🐄 7 Apr., 29 Sept.
- Hodod (jud. Sălaj) 🐄 11 Ianuarie, 8 Martie, 3 Mai,
28 Iunie, 19 Iulie, 27 Sept., 25 Octomb., 29 Nov. —
🐄 12 Ianuarie, 9 Martie, 4 Mai, 29 Iunie, 20 Iulie,
28 Sept., 26 Oct., 30 Nov.

- Hodoș** 🐄 25—27 Ianuarie, 14—16 Apr., 18—20 Septemv.
 🐄 11—13 Aprilie. — 🌀 28 Ianuarie, 17 Aprilie,
 21 Septemvrie
- Hoghilag** 🐄 🐄 și 🌀 1 Aprilie, 26 August.
- Homorod** 🐄 🐄 15 Mart., 29 Iunie, 15 Nov. — 🌀 17 Mart.,
 1 Iulie, 17 Nov.
- Hosman (jud. Sibiu)** 🐄 🐄 7 Apr., 22 Sept. — 🌀 9 Apr.,
 24 Septemvrie.
- Huedin** 🐄 🐄 24 Ian., 8 Februarie, 22 Martie, 10 Mai,
 25 Iunie, 20 Sept., 24 Nov., 20 Dec. — 🌀 25 Ian.,
 9 Februarie, 23 Martie, 11 Mai, 26 Iulie, 21 Sept.,
 25 Noemvrie, 21 Decemvrie.
- Hundrubechin** 🐄 5 Iulie, 12 Nov. — 🌀 7 Iulie, 14 Nov.
- Hunedoara** 🐄 🐄 30 Mart.—1 Apr., 25—27 Mai, 26—28
 Iunie, 26—28 August, 11—13 Noemvrie. 🐄 24—25
 Iunie. — 🌀 2 Apr., 23 Mai, 29 Iunie, 29 August,
 14 Noemvrie
- Hususău (jud. Târn.-mică)** 🐄 23—25 Febr., 20—23 Iunie,
 23—25 Oct. — 🌀 28 Febr., 23 Iunie, 26 Oct.
- Iacobeni** 🐄 🐄 27 Apr., 26 Octomvrie. — 🌀 29 Aprilie,
 28 Octomvrie.
- Iara de jos (jud. Turda)** 🐄 🐄 28—30 Apr., 30 Sept. —
 2 Oct. — 🌀 1 Mai, 3 Octomvrie.
- Ibișdorful-săsesc** 🐄 11—12 Martie, 26—27 Octomvrie.
- Iclod (jud. Someș)** 🐄 și 🌀 11 Ian., 29 Martie, 9 August,
 18 Octomvrie.
- Ieciu (jud. M.-Turda)** 🌀 2 Iulie.
- Iernut** 🐄 🐄 7—8 Ian., 25—26 Martie, 29—30 Iunie, 1—2
 Noemvrie. — 🌀 10 Ian., 28 Martie, 2 Iulie, 4 Nov
- Ighișul-Nou** 🐄 și 🌀 11—12 Martie, 26—27 Octomvrie
- Ighiu** 🐄 🐄 8—13 Mai, 20—25 Octomv. — 🌀 14 Mai
 26 Octomvrie.
- Ileanda-mare** 🐄 🐄 9 Febr., 1 Mai, 17 Aug., 15 Oct.,
 — 🌀 10 Febr., 2 Mai, 18 Aug., 16 Oct
- Ileni (jud. Treiscaune)** 🐄 și 🌀 10 Ianuarie, 1 Mai,
 4 Septemvrie.
- Illa (jud. Hunedoara)** 🐄 23 Iunie, 14 August, 28 Sept.
 🐄 și 🌀 7 Ian., 25 Martie, 24 Iunie, 15 August,
 29 Septemvrie.

- Intorsura Buzăului 🐾 2 Mai, 29 Septemv. — 🌀 3 Mai,
30 Septemvrie.
- Jibău (jud. Sălaj) 🐾 17 Februarie, 24 Martie, 3 Mai,
23 Iunie, 13 Iulie, 18 August, 12 Oct., 14 Dec. —
🌀 18 Febr., 4 Mai, 14 Iulie, 13 Oct., 15 Dec.
- Jibert (j. Târn.-mare) 🐾 1 Mai, 1 Aug., 20 Dec. —
🌀 2 Mai, 2 Aug., 21 Dec.
- Jidvelu (jud. Târn.-mică) 🐾 15—17 Ian., 15—17 Mai,
4—6 Septemv. 22—24 Nov. — 🌀 18 Ian., 18 Mai,
7 Sept., 25 Noemvrie.
- Jimborul-mare 🌀 20 Ian., 4 Mai, 22 Iunie, 27 Aug., 22 Nov.
- Jucul-de-jos 🐾 1—3 Mai.
- Lăpuș (jud. Someș) 🐾 17 Mart., 14 Iunie, 6 August,
6 Dec — 🌀 18 Mart., 15 Iunie, 7 August, 7 Dec.
- Lăpușul unguresc 🐾 18 Ian., 13 Mai, 6 Iulie, 26 Sept.
— 🌀 19 Ian., 14 Mai, 7 Iulie, 27 Sept.
- Laslea-mare 🐾 15 Febr., 15 Iulie, 15 Oct. — 🌀 18 Febr.,
18 Iulie, 18 Oct.
- Lechința (jud. Năsăud) 🐾 27—28 Febr., 23—24 Apr.,
30—31 Mai, 19—20 Sept., 18—19 Dec. — 🌀 1 Mart.,
25 Apr., 1 Iun., 21 Sept., 20 Dec.
- Lipova (jud. Timiș) 🌀 23 Apr., 20 Iulie, 8 Sept., 8 Nov.
- Lisa (jud. Făgăraș) 🐾 21 Sept., 🐾 și 🌀 3 Iunie.
- Lona (j. Someș) 🐾 și 🌀 23 Ian., 24 Mai, 16 August.
- Lovnic 🐾 5 Martie, 6 Iulie. — 🌀 7 Martie, 8 Iulie,
- Ludoș (jud. Sibiu) 🐾 15 Apr., 27 Sept. — 🌀 16 Apr.,
28 Septemvrie.
- Luduș (jud. Turda) 🐾 1—3 Mai, 1—3 Octomvrie. —
🌀 4 Mai, 4 Octomvrie
- Lugoj 🐾 și 🌀 4—5 Febr., 6—7 Mai, 22—23 Iulie.
21—22 Octomvrie.
- Luna-de-jos (jud. Someș) 🐾 și 🌀 25 Ian., 3 Mai, 16 Aug.
- Lunca 🌀 25 Aprilie, 21 Septemvrie.
- Lupeni (jud. Odorhei) 🐾 5 Mai, 16 August, 9 Nov.
- Lupșa (j. T.-Arieș) 🐾 și 🌀 11 Ian., 3 Mai, 20 Iul.,
18 Sept., 21 Nov.
- Macfalău 🐾 21—23 Apr 21—23 Iunie, 6—8 Sept.,
30 Dec. 1938—1 Ian. 1939. 🐾 19—20 Apr. 🌀 28—29
Dec. — 🌀 24 Apr., 24 Iun., 9 Sept. 2 Ian. 1939.

- Măgheruș** 🐄🐄 5 Febr., 9 Aprilie, 4 August, 14 Nov.
 — 🌀 6 Febr., 10 Aprilie, 5 August, 15 Noemv.
- Mălăncrav** 🐄🐄 11 Martie, 12 Iunie, 29 Septemvrie.
 — 🌀 12 Martie, 13 Iunie 30 Septemvrie.
- Mănărade** (jud. Alba) 🌀 28 Octomvrie.
- Mănăsturul-ung.** 🐄🐄 18 Martie, 28 Iunie, 19 Aug., 10 Nov.
 — 🌀 19 Martie, 29 Iunie, 20 August, 11 Noemvrie.
- Marcod** (jud. Mureș) 🐄🐄 29—31 Martie, 14—16 Sept.
 🐄 26—28 Martie. — 🌀 1 Apr., 17 Sept.
- Mărgineni** 🐄🐄 6 August.
- Marpod** 🐄🐄 1 Martie. 15 Mai, 10 Aug., 30 Oct. — 🌀
 3 Martie 17 Mai, 12 Aug., 1 Nov
- Mărtinuș** 🐄🐄 11—12 Febr., 13—14 Mai. 29—30 Aug
 — 🌀 14 Febr., 16 Mai, 1 Septemvrie.
- Mediaș** 🐄🐄 7—9 Martie, 10—12 Aprilie, 28—30 Mai.
 9—12 Iulie, 20—22 Septemv., 27—29 Noemv. 🐄
de prăsilă 20 Martie. — 🌀 10 Martie, 13 Iulie, 29
 Sept., 30 Noemvrie
- Mehadia** 🐄🐄 și 🌀 1 Ian., 9 Aprilie, 25 Iunie, 8 Oct.
- Mercurea** (jud. Sibiu) 🐄🐄 22—23 Febr., 25—26 Iunie.
 17—18 August, 9—10 Nov. — 🌀 24 Febr., 27 Iunie,
 19 August, 11 Noemvrie.
- Merghindeal** 🐄🐄 21 Aprilie. 23 August, 21 Octomv.
 — 🌀 23 Aprilie, 25 August, 23 Oct.
- Micăsasa** 🐄🐄 25 Ianuarie, 17 Mai, 10 Octomvrie. —
 🌀 28 Ianuarie, 20 Mai, 13 Octomvrie.
- Miercurea-Ciucului** 🐄🐄 15—17 Febr., 24—26 Mai,
 10—12 Iulie, 26—28 Sept. — 🌀 18 Febr., 27 Mai,
 13 Iulie, 29 Sept.
- Mercurea-Nirajului** 🐄🐄 și 🐄 21—22 Febr., 3—4 Mai,
 29—30 Iulie. 7—8 Decemvrie 🐄 1—2 Mai. — 🌀
 24 Febr., 5 Mai, 1 August, 10 Dec.
- Miercurea-Murașului** 🐄🐄 21—23 Febr., 29—31 Iulie,
 7—9 Decemv — 🌀 24 Febr., 1 August, 10 Decemv.
- Mihes** (jud. Cluj) 🐄🐄 și 🌀 21—23 Ianuarie.
- Moclu** (jud. Cluj) 🐄🐄 15—16 Febr., 11—12 Apr., 30—31
 Mai, 16—17 Aug., 18—19 Oct., 18—19 Dec. — 🌀
 17 Febr., 13 Aprilie, 1 Iunie, 18 August, 20 Oct.,
 20 Decemvrie

- Moldova-Nouă** ☉ 5 Mai, 24 Iunie.
Moldova-Vechă 🐄 și ☉ 21 Apr., 27 August.
Monor 🐄 11—12 Martie, 21—22 Mai, 25—26 Septemv.
 — ☉ 13 Martie, 23 Mai, 27 Septemvrie.
Moșna 🐄 2 Febr., 21 Aprilie, 26 August. 🐄 17 Apr.
 — ☉ 4 Febr., 24 Apr., 28 August.
Motiș 🐄 16 Martie, 6 Iunie, 2 Nov. — ☉ 19 Martie,
 9 Iunie, 5 Nov.
Movila (j Tr-mare) 🐄 8 Mai, 13 Nov. — ☉ 9 Mai,
 15 Noemvrie.
Murăș-Ludoș 🐄 1—3 Mai, 1—3 Oct. 🐄 28 Apr.—1 Mai.
 — ☉ 4 Mai, 4 Oct.
Nadeș 🐄 2 Februarie, 25 Apr., 28 Oct. — ☉ 5 Febr.,
 28 Apr., 31 Oct
Năsăud 🐄 20—21 Martie, 25—26 Mai, 31 Aug.—1 Sept.,
 6—7 Noemvrie., — ☉ 22 Martie, 27 Mai, 2 Sept.,
 8 Noemvrie.
Noerich 🐄 1—2 Febr., 25 Mai, 22 Oct. — ☉ 3 Febr.,
 27 Mai, 24 Oct.
Oclandul-Homorodului 🐄 25—27 Apr., 24—26 Oct. —
 ☉ 28 Apr, 27 Oct.
Ocna-Sibiului 🐄 29—31 Martie. 3—5 Aug., 17—19
 Dec. — ☉ 1 Apr., 6 August., 20 Dec.
Ocna-Murășului 🐄 5 Apr., 9 Aug. — ☉ 8 Apr., 12 Aug.
Odorheiu 🐄 1—3 Martie, 28—30 Mai, 1—3 Octomv.,
 18—20 Dec. 🐄 10—12 Apr., 28—30 Septemv. —
 ☉ 4 Martie, 31 Mai, 4 Oct., 21 Dec.
Ogra (jud. Târnava-mică) 🐄 18 Apr., 15 Iunie, 13 Sept.,
 15 Dec. — ☉ 21 Apr., 18 Iunie, 16 Septemvrie,
 18 Decemvrie.
Olafalăul-mare 🐄 9—11 Martie, 26—28 Nov. — ☉
 12 Martie, 29 Nov.
Olpret (jud. Someș) 🐄 și ☉ 1—2 Ian, 18—19 Apr.,
 31 Mai—1 Iunie, 1 Aug., 10 Oct., 15 Dec.
Orăștie 🐄 11—12 Martie, 1—2 Iunie, 1—2 Oct.,
 1—2 Decemvrie. — ☉ 14 Martie, 4 Iunie, 4 Oct.,
 4 Decemvrie.
Oravița ☉ 31 Martie, 14 Iulie, 20 Oct., 1 Dec.
Orlat 🐄 și ☉ 26 Martie, 15 August.

- Ormenișul-de-Câmpie 🐎 16—17 Ianuarie, 3—4 Mai,
4—5 Iulie, 16—17 Dec 🐎 10—12 Decembrie. 🐎
15—17 Aprilie. — 🐎 18 Ian., 5 Mai, 6 Iulie, 18 Dec.
- Orșova 🐎 1—3 Mai, 17—19 Septembrie.
- Orțidorf (jud. Timiș) 🐎 24 Apr., 8 Sept.
- Ozun (j. Treiscaune) 🐎 17 Martie, 24 Martie, 26 Mai,
14 Iulie, 8 Sept., 17 Oct., 8 Dec. — 🐎 19 Martie,
26 Martie, 28 Mai, 16 Iulie, 10 Sept., 19 Oct., 6 Dec.
- Palos 🐎 10 Martie, 31 Iulie, 5 Dec. — 🐎 11 Martie,
1 Aug., 6 Dec.
- Pâncota (jud. Arad) 🐎 27 Martie, 1 Mai, 31 Iulie,
2 Oct. — 🐎 28 Martie, 2 Mai, 1 Aug., 3 Oct.
- Pânticeu 🐎 23 Iunie, 9 Sept. — 🐎 24 Iunie, 10 Sept.
- Păpăuți 🐎 și 🐎 15 Febr., 10 Mai, 12 Aug., 29 Oct.
- Paplu-Iarian (jud. Turda) 🐎 12—14 Ian., 19 Sept. —
🐎 15 Ian., 20 Sept.
- Pecica (j. Arad) 🐎 20 Martie, 21 Aug. — 🐎 21 Mart.,
22 August.
- Pecica-ungurească 🐎 9 Mai, 14 Septembrie.
- Pelișor (jud. Târnava-mare) 🐎 2 Aprilie, 26 Oct. —
🐎 3 Apr., 27 Oct.
- Periamoș (jud. Timiș) 🐎 24 Apr., 15 Iunie, 24 Sept.
- Perșani (jud. Făgăraș) 🐎 și 🐎 22 Martie, 14 Sept.
- Petelea 🐎 8—10 Ian., 3—5 Dec. — 🐎 11 Iunie, 6 Dec.
- Petriș (jud. Arad) 🐎 24 Febr., 14 Martie, 10—11 Iunie,
19—20 Iulie, 14 Oct., 20 Decembrie.
- Petriș (jud. Bistrița-Năsăud) 🐎 30—31 Martie, 26—27
Oct. — 🐎 1 Apr. 28 Octombrie
- Petroșani (j. Huned.) 🐎 și 🐎 13—15 Mai, 13—15 Oct.
- Pișcolt (jud. Bihor) 🐎 3 Martie, 1 Sept.
- Pitești 23 Aprilie, 2 Mai, 21 Mai, 24 Iunie.
- Plăeșii-de-jos 🐎 1 Mai, 2 Iulie, 27 Noemv.
- Polana-Sibiului 🐎 5 Mai, 11—12 Iulie, 19—20 Sept.
— 🐎 6 Mai, 15 Iulie, 21 Sept.
- Polana-Sărată 🐎 30 Martie, 19 Mai, 14 Iulie, 25 Oct.,
— 🐎 31 Martie—1 Aprilie, 20 Mai, 15 Iulie, 26 Oct.
- Poplaca 🐎 și 🐎 10—11 Martie, 27—28 Sept.
- Porumbacul-de-jos 🐎 14 Apr., 1 Sept. — 🐎 16 Apr.,
3 Septembrie.

- Praid** 🐄 16—17 Martie, 23—24 Iulie, 12—13 Oct.,
14—15 Dec. — 🐄 19 Martie, 26 Iulie, 15 Octomv.,
17 Decemvrie.
- Prejmer (j. Braşov)** 🐄 2 Febr., 5 Aug. — 🐄 3 Febr.,
6 August.
- Proştea-mare** 🐄 29 Ian., 6 Apr., 10 Iunie. 26 Oct. —
🐄 1 Febr., 13 Iunie.
- Prundul-Bârgăului** 🐄 7—8 Ianuarie, 12—13 Aprilie,
30 Iunie—1 Iulie, 27—29 Oct. — 🐄 9 Ian., 14 Apr.,
2 Iulie, 30 Oct.
- Pui (jud Hunedoara)** 🐄 și 🐄 1 Mai, 14 Oct.
- Racoşul-de-jos** 🐄 23 Apr., 23 Iunie, 21 Sept., 7 Dec.
— 🐄 24 Aprilie. 24 Iunie, 22 Septemv., 8 Decemv.
- Racoviţa-Olt** 🐄 și 🐄 9 Martie. 20 August.
- Radua (jud Arad)** 🐄 4 Iunie 1 Oct.
- Râşnov** 🐄 24 Ianuarie, 11 Iulie. — 🐄 25 Ian., 12 Iulie.
- Râmnicu-Valcea** 14 Octomvrie.
- Recaş (Timiş)** 🐄 și 🐄 19 Febr., 18 Iun., 27 Aug., 29 Oct.
- Reghin** 🐄 14—18 Februarie, 7—11 Mai, 5—9 Aug.
18—22 Oct., 11—12 Dec. 🐄 11—13 Febr., 4—6 Mai,
2—4 August, 15—17 Octomv., 10 Dec. 🐄 1—3 Mai,
30 Iulie—1 August. — 🐄 19 Februarie, 12 Mai,
10 August, 23 Octomvrie.
- Reşiţa** 🐄 și 🐄 15 Aprilie, 15 Iulie, 9 Sept., 28 Oct.
- Reteag** 🐄 4—6 Mai, 9—11 Iul., 25—27 Sept. — 🐄 7 Mai,
12 Iul., 28 Sept
- Retiş (jud. Târn-mare)** 🐄 7—8 Mai, 13 Sept. — 🐄
10 Mai.
- Richiş (jud. Târn-mică)** 🐄 25 Martie, 13 Noemv. —
🐄 27 Martie, 15 Nov.
- Rimetea (j Turda)** 🐄 13—15 Mai. — 🐄 16 Mai, 10 Oct.
- Rodna** 🐄 17—18 Febr., 1—3 Mai, 23—24 Iun., 7—9
Aug., 27—28 Oct., 12—13 Dec. — 🐄 19 Febr., 4 Mai,
25 Iunie, 10 Aug., 29 Oct. 14 Dec.
- Roşia-montană** 🐄 15 Martie, 15 Oct.
- Rovine (jud Arad)** 🐄 7—8 Mai, 10—11 Sept. — 🐄
9 Mai, 12 Sept.
- Rupea** 🐄 7—8 Ian., 12—13 Apr., 22—23 Iul., 7—8
Oct. — 🐄 10 Ian., 15 Apr., 25 Iulie, 10 Oct.

- Rușii-Munți** ☉ 30 Martie, 30 Septembrie.
Săbăd 🐄 🐄 14—16 Apr., 4—6 Oct. — ☉ 17 Apr., 7 Oct.
Săcel (jud. Sibiu) 🐄 🐄 și ☉ 20 Mai, 25 Oct.
Sacul ☉ 24 Mai, 8 Nov.
Sălașul-de-sus 🐄 🐄 4—5 Mai, 10—11 Oct. — ☉ 6 Mai,
 12 Octombrie.
Sălciua-de-jos (Turda) 🐄 🐄 și ☉ 4 Apr., 8 Mai, 30 Iun.,
 10 Aug., 20 Octombrie, 10 Dec.
Săliște (jud. Sibiu) 🐄 🐄 5 Aprilie, 12 Iunie, 5 Oct. 🐄 și
 🐄 4 Apr., 11 Iunie, 4 Oct. — ☉ 6 Aprilie, 14 Iunie,
 7 Octombrie.
Sâmbăta-de-jos 🐄 🐄 22 Apr., 8—9 Iunie, 14 Sept. — ☉
 23 Apr., 10 Iunie, 15 Septembrie.
Sâmbăta-de-sus (județul Făgăraș) 🐄 🐄 12 Aprilie,
 9 Aug. — ☉ 14 Apr., 11 Aug.
Sâncraiu-Almașului 🐄 🐄 și ☉ 2 Febr., 22 Apr., 6 Aug.,
 26 Octombrie.
Sândonic (jud. Ciuc) 🐄 🐄 16—18 Martie, 7—9 Oct.
 — ☉ 19 Martie, 10 Octombrie.
Sângeorgiul-de-pădure 🐄 🐄 19 Martie, 2 Iulie, 26 Oct.,
 11 Dec. — ☉ 21 Martie, 4 Iul., 28 Oct., 13 Dec.
Sângeorgiul-săsesc 🐄 🐄 29—31 Ian., 5—7 Mai, 29—31
 Iulie, 29—31 Oct. — ☉ 1 Febr., 8 Mai, 1 August,
 1 Noembrie.
Sânmartin 🐄 🐄 1—2 Mai, 7—8 Nov. — ☉ 3 Mai, 9 Nov.
Sânmartinul-Homorodului 🐄 🐄 12—13 Febr., 14—15
 Mai, 30—31 Aug. — ☉ 14 Febr., 16 Mai, 1 Sept.
Sânmiclăuș (jud. T.-mică) 🐄 🐄 22 Apr., 18 Sept., 10 Dec.
 🐄 7—8 Apr., 11 Sept. — ☉ 25 Apr., 21 Septembrie,
 13 Decembrie.
Sân-Nicolaul-Mare (j. Torontal) 🐄 🐄 și ☉ 2 Apr., 2 Iulie,
 22 Octombrie, 18 Decembrie.
Sân-Paul (jud. T.-mică) 🐄 🐄 10—12 Aprilie, 1—2 Iunie,
 25—27 Aug., 27 Dec. — ☉ 13 Apr., 4 Iunie, 28 Aug.,
 30 Decembrie.
Sântămărie-Orlea 🐄 🐄 22—23 Apr., 6—7 Sept. 🐄 20—21
 Apr., 4—5 Sept. — ☉ 24 Apr., 8 Sept.
Sântămăria-de-platră (jud. Hunedoara) 🐄 🐄 🐄 și
 🐄 13 Ian., 6 Mai, 14 Octombrie.

- Șercaia** 🐎 8—9 Mai, 21—22 Aug., 9—10 Nov. — 🐎
 10 Mai, 23 Aug., 11 Noemvrie.
- Sârmaș** 🐎 18—19 Ianuarie, 18—19 Aprilie, 8—9 Iunie,
 27—28 Aug., 8—9 Oct., 4—5 Dec. — 🐎 20 Ian.,
 20 Aprilie, 10 Iunie, 29 August, 10 Oct., 6 Dec.
- Șaroșul-săsesc (Târnava-mică)** 🐎 7—8 Apr., 22—23 Oct.
 — 🐎 10 Aprilie, 25 Octomvrie.
- Săsăuși (jud. Sibiu)** 🐎 20 Aprilie, 27 Iulie, 7 Oct. —
 🐎 21 Apr., 28 Iulie, 8 Octomvrie.
- Saschiz** 🐎 10 Ianuarie, 20 Mai, 1 Aug., 22 Nov. 🐎
 și 🐎 20 Nov. — 🐎 19 Ian., 22 Mai, 3 Aug., 25 Nov.
- Sâsclori (jud. Sibiu)** 🐎 28 Martie, 24 Oct., 18 Dec.
 — 🐎 30 Martie, 26 Oct., 20 Dec.
- Săvâghisla (jud. Cluj)** 🐎 24—26 Apr., 25—27 Oct. —
 🐎 27 Apr., 28 Oct.
- Săvârșin (jud. Arad)** 🐎 și 🐎 14 Febr., 1 Apr., 13 Mai,
 15 Iunie, 18 Aug., 1 Oct., 3 Dec.
- Sebeș (jud. Alba)** 🐎 26—27 Ianuarie, 4 Martie, 21—22
 Aprilie, 30—31 Mai, 21—22 August, 4 Nov. 🐎
 6 Aprilie, 1 Oct — 🐎 29 Ian., 5 Martie, 24 Apr.,
 1 Iunie, 24 Aug., 5 Nov.
- Șelca-mare** 🐎 1 Mart., 6 Mai, 28 Aug., 10 Dec. 🐎 2 Mai.
 Miei: 9 Mai. — 🐎 3 Martie, 10 Mai, 30 Aug., 13 Dec.
- Șelca-mică** 🐎 6 Martie, 21 Iunie, 8 Noemv. — 🐎
 9 Martie, 24 Iunie, 11 Nov.
- Selcuș** 🐎 8 Apr., 13 Aug., 8 Dec. — 🐎 11 Apr., 16
 Aug., 11 Dec.
- Seliștat** 🐎 19 Mai, 22 Sept. — 🐎 20 Mai, 23 Sept.
- Senereuș (jud. T.-mică)** 🐎 10 Aprilie, 28—29 Iunie,
 26—27 Octomvrie. — 🐎 11 Aprilie, 30 Iunie, 28 Oct.
- Șercaia (jud. Făgăraș)** 🐎 8 Mai, 21 Aug., 9 Nov. —
 🐎 11 Mai, 23 Aug., 11 Noemvrie.
- Sf.-Gheorghe** 🐎 29 Iunie. — 🐎 24—25 Febr., 28—29
 Apr., 30 Iunie—1 Iulie, 13—14 Octomvrie.
- Sibiu** 🐎 9—10 Ian., 24—25 Apr., 28—29 Iunie, 10—11
 Sept., 30—31 Oct. Vite de prăsilă: 23 Aprilie. 🐎
 11—12 Ian., 26—27 Aprilie, 30 Iunie, 12—13 Sept.,
 1—2 Nov. 🐎 21—22 Apr., 7—9 Sept. — 🐎 2 Ian.,
 28 Aprilie, 15 Septemvrie.

- Șibot** (jud. Hunedoara) și 21 Mai, 8 Nov.
Șic (jud. Someș) și 24 Febr., 8 Iulie, 27 Sept.,
 18 Oct., 30 Nov.
Șieu (jud. Năsăud) 14 Ian., 14 Apr., 14 Iulie, 9 Oct.
 — 15 Ianuarie, 15 Aprilie, 15 Iulie, 10 Octomvrie.
Șieul-mare 30 Septemvrie. — 1 Octomvrie.
Șighetul-Marmației 15—16 Martie, 21—22 Iunie, 19—20
 Iulie, 4—6 Sept., 16—17 Oct., 18—19 Dec.
Șighișoara 15—16 Ian., 13—14 Martie, 30 Aprilie,
 21—22 Iunie, 15—16 Sept., 1—2 Nov. — 18 Ian.,
 16 Mart., 3 Mai, 24 Iunie, 18 Sept., 4 Nov.
Șilimeghiu 1 Ian., 20 Iunie, 15 Aug.
Șilindia 30 Mai, 10 Oct., 19 Decemvrie.
Șimandul-de-sus 6 Februarie, 8 Mai, 11 Sept. —
 7 Februarie, 9 Mai, 12 Septemvrie.
Simeria (jud. Hunedoara) 26—27 Febr., 21—22
 Iunie, 11—12 Sept., 23—24 Oct. — 1 Martie,
 24 Iunie, 14 Sept., 26 Oct.
Șimișna (jud. Someș) și 22 Ian., 29 Apr., 29
 Aug., 30 Nov.
Șimleul-Silvaniei 20 Mai, 28 Oct. și
 19 Martie, 25 Iun., 3 Sept., 24 Dec
Șimon (i. Brașov) 8 Aug., 20 Nov. — 9 Aug., 21 Nov.
Șinca-Veche 9 Martie, 29 Aprilie, 20 Iulie, 25
 Octomvrie. și 10 Martie, 30 Aprilie, 21 Iulie,
 26 Octomvrie.
Șintereag (jud. Someș) 2 Febr., 23 Iunie. —
 3 Febr., 24 Iunie.
Șiria 8 Ian., 12 Martie, 4 Iunie, 13 August,
 24 Sept., 26 Nov. — 9 Ian., 13 Martie, 5 Iunie,
 14 August, 25 Sept., 27 Nov.
Șlimnic 1 Iunie, 14 Oct. — 2 Iunie, 15 Oct.
Șoarș (jud. Târnava-m.) 7—8 Aprilie 17—18 Sep-
 temvrie — 9 Apr., 19 Sept.
Șoborșin 14 Febr., 13 Mai, 18 August, 3 Decemvrie,
Șomártin 2 Aprilie, 28 Iulie, 4 Nov. — 5 Apr.,
 31 Iulie, 7 Nov.
Șomcuta-mare și 28 Febr., 25 Martie, 23 Apr.,
 20 Aug., 11 Nov., 25 Dec.

- Someș-Gurushân (județul Sălaj) 🐾 1 Mai, 7 August, 8 Nov. — 🌀 2 Mai, 8 August, 9 Noemvrie.
- Sovata 🐾 și 🐾 10—11 Ian., 12—13 Apr., 12—13 Iulie, 30 Sept.—1 Oct. 🐾 10—11 Apr. — 🌀 12 Ian., 14 Apr., 14 Iulie, 2 Oct.
- Spermezeu 🐾 19 Mai, 9 Sept. — 🌀 20 Mai, 10 Sept.
- Streiu-Sângeriu (jud. Huned.) 🐾 și 🌀 6 Mai, 14 Sept., 18 Dec.
- Supurul-de-jos 🐾 și 🌀 21 Febr., 28 Martie, 25 Apr., 11 Iulie, 29 Aug., 10 Oct., 14 Nov., 12 Dec.
- Taga 🌀 5 Martie, 14 Iunie.
- Tălmaciu 🐾 27 Febr., 23 Iunie, 3 Nov. — 🌀 28 Febr., 24 Iunie, 4 Nov.
- Târgu-Murăș 🐾 13—16 Ian., 7—10 Aprilie, 16—19 Iunie, 31 August—3 Septemvrie, 7—10 Noemvrie. 🐾 15—16 Ian., 27—28 Martie, 11—12 Mai, 2—3 Sept., 9—10 Nov. — 🌀 17 Ian., 11 Aprilie, 20 Iunie, 4 Sept., 11 Nov.
- Târgu-Săcuiesc 🐾 1—2 Ianuarie, 7—8 Mai, 26—27 Oct. — 🌀 3 Ian., 9 Mai, 28 Octomvrie
- Tășnad 🐾 și 🌀 19 Febr., 25 Martie, 7 Mai, 2 Iulie, 10 Sept. 15 Oct., 12 Nov.
- Teaca 🐾 30—31 Ianuarie, 29—30 Aprilie, 25—26 Iunie, 3—4 Noemv. 🐾 10—12 Aprilie. — 🌀 1 Febr., 1 Mai, 27 Iunie, 5 Noemvrie.
- Teiuș 🐾 17—18 Februarie, 26—27 Aprilie, 24—25 Iunie, 25—26 Aug., 5—6 Noemvrie. — 🌀 20 Febr., 28 Aprilie, 26 Iunie, 28 August, 8 Noemvrie.
- Țicmandru 🐾 31 Martie, 14 Septemvrie. 28 Dec. — 🐾 1 Apr., 15 Sept., 29 Decemvrie. — 🌀 2 Aprilie, 16 Septemvrie, 30 Decemvrie.
- Ticușul-Vechiu 🐾 11 Febr., 24 Iunie, 1 Nov. — 🌀 13 Febr., 26 Iunie, 3 Noemvrie.
- Timișoara 🐾 și 🌀 17—21 Martie, 27—28 Mai, 11—15 Aug., 22—26 Sept., 15—19 Decemvrie.
- Topa mare (deșartă) 🌀 2 Febr., 22 Apr., 6 Aug., 22 Oct.
- Toplița-Română 🐾 27—29 Ian., 22—24 Aprilie, 7—9 Iulie, 2—4 Oct. — 🌀 30 Ian., 25 Apr., 10 Iulie, 5 Oct.
- Trapold (jud. Târnava-m.) 🐾 24—25 Martie, 8—9 Dec. — 🌀 26 Martie, 10 Dec.

- Trăscău 13—15 Mai, 7—9 Octomvrie. — 16 Mai, 10 Octomvrie.
- Tulgheș 20—22 Apr., 23—25 Oct. — 23 Apr., 26 Octomvrie.
- Turda 14—16 Febr., 21—22 Apr., 21—22 Iunie, 5—6 Sept., 28—30 Oct., 3—5 Dec. — 18 Febr., 24 Apr., 24 Iunie, 8 Septemvrie. 31 Oct., 6 Dec.
- Ucea-de-Jos 17 Apr., 29 Aug., — 18 Apr., 30 Aug.
- Ulmeni și 11—12 Ian., 5—6 Aprilie, 7—8 Iunie, 14—15 Aug., 25—26 Octomvrie.
- Ungra 1 Iunie, 10 Aug., 2 Nov. — 2 Iunie, 11 August, 3 Nov.
- Urmeniș (jud. Cluj) 16—17 Ian., 3—4 Mai, 4—5 Iulie, 16—17 Dec. 15—16 Apr. 10 Dec. — 18 Ian., 5 Mai, 6 Iulie, 18 Dec.
- Vad (j. Făgăraș) 4 Apr., 20 Iunie, 4 Oct., 20 Nov. și 5 Apr., 21 Iunie, 5 Oct., 21 Nov.
- Vaidahaza (jud. Cluj) 21 Martie, 20 Septemvrie. — 22 Martie, 21 Sept.
- Vaida-Recea 21 Martie, și 18—19 Ian., 1—2 August.
- Valea-Lungă 23 Febr., 20 Iunie, 23 Oct. — 26 Februarie, 23 Iunie, 26 Octomvrie.
- Vășcău (jud. Bihor) și 7 Ianuarie, 4 Martie, 6 Mai, 1 Iulie, 2 Sept., 4 Noemvrie.
- Vânători (jud. Târn.-mare) 20 Iulie, 27 Sept. — 21 Iulie, 28 Sept.
- Văța-de-jos (jud. Hunedoara) și 23 Aprilie, 25 Iunie, 10 Septemvrie, 24 Decemvrie.
- Veneția-de-jos 1—2 Martie, 6—7 Iulie, 23—24 Sept. — 3 Martie, 8 Iulie, 25 Septemvrie.
- Vinerea 26—27 Aprilie, 28—29 Decemvrie. — 29 Aprilie, 31 Decemvrie.
- Vinga (jud. Timiș) 6 Iunie, 22 August, 3 Oct.
- Vingard (județul Alba) 10—11 Februarie, 11 Mai, 10—11 Sept. — 12 Februarie, 12 Mai, 12 Sept.
- Vințul-de-jos 13—14 Martie, 23—24 Iunie, 13—14 Septemvrie, 23—24 Nov. — 15 Martie, 24 Iunie, 15 Sept., 25 Noemvrie.

- Vințul-de-sus (Unirea)** 🐄 8 Ianuarie, 25 Martie, 5 Iunie, 20 August, 3 Oct., 16 Nov. — 🍷 11 Ian., 28 Martie, 8 Iunie, 23 August, 4 Oct., 19 Noembrie.
- Viștea-de-jos** 🐄 4—5 Apr., 11 Iulie, 25—26 Aug. — 🍷 6 Apr., 12 Iulie, 27 August.
- Vișăul-de-sus (j. Maramurăs)** 🐄 și 🍷 13—14 August, 3—4 Septembrie, 15—16 Oct., 19—20 Decembrie.
- Vlad** 🐄 26 Febr., 20 Iunie, 20 Nov. — 🍷 27 Febr., 21 Iunie, 21 Nov.
- Vlăhița (jud. Odorheiu)** 🐄 9 Martie, 26 Nov. — 🍷 12 Martie, 29 Nov.
- Voila** 🐄 3 Mai, 16 Aug., 24 Oct. — 🍷 4 Mai, 18 Aug., 25 Oct
- Voiteg (jud. Timișoara)** 🍷 1 Mai, 1 Sept.
- Vorumloc** 🐄 și 🐄 2 Aprilie, 7 Sept. — 🍷 5 Apr., 10 Septembrie
- Vulcan (j. Brașov)** 🐄 9 Martie, 29 Aug. — 🍷 10 Martie, 30 Aug
- Vurpăr** 🐄 15 Mart., 1 Iulie. — 🍷 16 Martie, 2 Iulie.
- Zăbala** 🍷 25 Febr., 1 Iulie, 7 Oct., 2 Dec.
- Zagăr** 🐄 18—19 Ian., 17—18 Martie, 25—26 Iunie, 5—6 Sept. 12—13 Nov. — 🍷 20 Ian., 19 Martie, 27 Iunie, 7 Sept., 14 Nov.
- Zălau** 🐄 și 🍷 2—3 Martie, 1—2 Iunie, 27—28 Iulie, 7—8 Septembrie 5—6 Octombrie, 7—8 Decembrie.
- Zam (jud. Hunedoara)** 🐄 și capre: 20 Mai, 7 Iulie, 28 August. 🐄 și 🍷 16 Ianuarie, 30 Martie, 21 Mai, 8 Iulie, 29 Aug., 14 Sept., 30 Nov
- Zărand (jud. Arad)** 🐄 20 Martie, 19 Iunie, 7 August, 11 Dec. — 🍷 21 Martie, 20 Iunie, 8 Aug., 12 Dec.
- Zărnești** 🐄 5 Mai, 20 Septembrie. — 🍷 6 Mai, 21 Sept.
- Zerindul mare** 🍷 14 Ian., 25 August.
- Zeteleaca (județul Odorheiu)** 🐄 11—12 Febr., 1—2 Nov. — 🍷 13 Febr., 3 Nov.
- Zimboru (județul Cluj)** 🐄 și 🍷 19 Aprilie, 7 Iunie, 28 Aug., 21 Noembrie.
- Zlatna** 🐄 17—18 Martie, 16—17 Iunie, 30—31 Aug. — 🍷 19 Martie, 18 Iunie 1 Sept.
- Zorlențul mare (jud. Caraș-Severin)** 🍷 11 Iulie, 24 Oct.

Târgurile din Vechiul Regat al României, după datele publicate până acum.

- Alexandria (Teleorman), Duminica Rusalilor.
Argintoaia (Mehedinți), 27 Iulie (la Sf. Pantelimon).
Bacău, 29 Iunie (Sf. Petru), 29 August (Tăierea cap.
Sf. Ioan).
Bălănești (Gorj), 25 Martie.
Bărgăoani (Neamț), 23 Aprilie (Sf. Gheorghe).
Bârlad, 23 Aprilie, 20 Iulie, 30 August, 14 Septembrie,
8 Noembrie.
Bogdana (Bacău), 8 Septembrie.
Bogdana (Tutova), 6 August.
Bogdănești (Bacău), 13 Martie.
Boghocea (Roman), 29 Iunie.
Boroșești (Vaslui), 7 Decembrie.
Botești (Roman), 23 Aprilie.
Brălla, la Înălțarea Domnului.
Brâncoveni (Romanați), 9 Martie.
Broșteni (Ialomița), 29 Iunie.
Broșteni (Mehedinți), 24 Iunie (la Drăgaica).
București, la Moși, (Mai).
Buda (Râmnicul-Sărat), la Drăgaica, 24 Iunie, Sf. Măria
mică (8 Septembrie).
Budeștii-Ghicăi (Neamț), 20 Iulie.
Buruenești (Roman), 29 Iunie.

- Buşteni, 8 Septembrie.
Buzău, 24 Iunie (la Drăgaica).
Călăraşi (Ialomiţa), 29 August.
Câmpu-mare (Argeş), 9 Martie, Înălţarea Domnului.
Câmpulung, 24 Iunie (Drăgaica), 20 Iulie.
Caracal, 23 Aprilie.
Cărbuneşti (Gorj), 2 Februarie, 8 Sept. (Sf. Măria mică).
Cărbuneşti (Mehedinţi), 24 Iunie (la Drăgaica).
Caşin (Bacău), 15 August.
Ceacăr (Brăila), Înălţarea Domnului.
Chiojdeni (Râmnicul-Sărat), 25 Martie (Bunavestire).
Chiojdeni (Ialomiţa), Duminica tuturor Sfinţilor.
Ciochina (Ialomiţa), la Florii, 8 Septembrie.
Ciupăgea (Vlaşca), 9 Martie.
Colentina-Teiu (Ilfov), 24 Iunie (la Drăgaica).
Comăneşti (Bacău), 9 Martie, 29 August, 2 Decembrie.
Constanţa, 15 August.
Cornăţel (Mehedinţi), 24 Iunie (Drăgaica).
Cornăţel (Dâmboviţa), 30 August.
Curtea de Argeş, 27 Iulie (Sf. Pantelimon), Sf. Măria mare.
Dămienişti (Roman), 6 August.
Dărmăneşti (Bacău), 21 Mai, 20 Iulie, 8 Noiembrie.
Davideni (Neamţ), 27 Iulie, 29 August.
Deleni (Vaslui), 15 August.
Dimitreşti (Râmnicul-Sărat), 20 Iulie, 15 August (Sf. Măria mare).

Dobroteni (Olt), 21 Mai.

Doljești (Roman), 14 Septembrie (Ziua Crucii).

Drăghiceni (Olt), 27 Iulie (Sf. Pantelimon).

Dumitrești (Râmnicul-Sărat), Sf. Măria mare.

Fălticeni, 20 Iulie.

Florești (Vaslui), 20 Iulie.

Focșani, 24 Iunie (Drăgaica).

Frătești (Vlașca), 23 Aprilie.

Galati, 2 Februarie, 21 Mai, 6 August, 14 Octombrie
(Vinerea mare).

Giurgeni (Ialomița), 9 Martie, la Florii, 24 Iunie (Dră-
gaica), 20 Iulie, Sf. Măria mare, Sf. Măria mică

Giurgiu, 29 Iunie, Sf. Măria mare.

Godeni (Muscel), 14 Octombrie (Vinerea mare).

Greci (Olt), 25 Martie.

Grind (Ialomița), 9 Martie.

Iași, Sf. Teodor, Dumineca Floriilor, 23 Aprilie, Înăl-
țarea Domnului, Sf. Măria mare.

Ipătești (Olt), 24 Iunie (Drăgaica).

Iugani (Roman), 29 August.

Jilava (Ilfov), Dumineca tuturor Sfinților, 24 Iulie.

Jupa (Vlașca), 9 Martie.

Luciu (Ialomița), Dumineca tuturor Sfinților.

Luciu (Mehedinți), Schimbarea la față.

Lupoia (Mehedinți), 23 Aprilie.

Lupoia (Romanți), 26 Octombrie.

Mărculești (Mușcel), Înălțarea Domnului.

Mavrodin (Teleorman), la Moși (Mai).

Mircești (Roman), 29 August.

Mogoșești (Roman), 6 August, 20 August.

Moinești (Bacău), 23 Aprilie, 29 Mai, 26 Oct., 7 Dec.

Neamț (Muscel), Înălțarea Domnului, 6 August, 7 Dec.

Negoiești (Dolj), Dumineca tuturor Sfinților.

Negrești (Vaslui), 25 Martie, Dumineca tuturor Sfinților,

Ziua Crucii, 26 Octomvrie, 7 Decemvrie.

Nesporești (Roman), 23 Aprilie.

Ocna (Bacău), 21 Mai, 27 Iulie, 8 Noemvrie.

Oltenița (Ilfov), la Moși (Mai).

Oncești (Bacău), 9 Martie.

Onești (Bacău), 13 Martie, 29 Iunie, 29 August.

Pantelimon (Ilfov), 27 Iulie.

Piatra-Neamț, 8 Februarie, Dumineca tuturor Sfinților,
8 Noemvrie, 5 Decemvrie.

Pitești, 23 Aprilie, Înălțarea Domnului, Dumineca tu-
tutor Sfinților, 9 Mai, 21 Mai, 24 Iunie.

Poenari (Argeș), Schimbarea la față.

Polovraci (Schitul), 23 Aprilie.

Preajba (Gorj), 23 Aprilie.

Radiana (Bacău), 20 Iulie.

Râmnic-Vâlcea, 14 Octomvrie (Vinerea mare).

Râmnicul-Sărat, 23 Aprilie, Înălțarea Domnului.

Râureni (Vâlcea), 8 Septemvrie (25 zile).

Roznov (Neamț), 2 Feb., 9 Martie (40 Mucenici), 21 Mai.

- Sagna (Roman), 29 Iunie.
Sălci (Ialomița), Duminica tuturor Sfinților.
Scheia (Roman), 14 Septembrie.
Sinaia, 15 August.
Slănic-băi (Bacău), 20 Iulie.
Slatina, 23 Aprilie.
Slobozia (Ialomița), 23 Aprilie, Înălțarea Domnului,
14 Octombrie (Vinerea mare).
Stănești (Râmnicul-Sărat), 25 Martie.
Sutești (Brăila), Dum. Floriilor, 20 Iulie, 7 Decembrie.
Talpa (Neamț), 29 Iunie.
Târgu-Jiu, Înălțarea Domnului, Sf. Măria mare, 14
Octombrie (Vinerea mare).
Tecuciu (Teleorman), 9 Martie.
Telega (Prahova), 14 Septembrie, 8 Noiembrie.
Tigveni (Argeș), 25 Martie.
Trifești (Roman), Înălțarea Domnului.
Tupilați (Roman), 24 Iulie.
Uda (peste Olt), Înălțarea Domnului.
Ulmeni (Argeș), Duminica tuturor Sfinților.
Ulment (Ilfov), Sf. Măria mare.
Vaideeni (Vâlcea), Marți și Mercuri în săptămâna brânzii,
Duminica Rusaliilor, 27 Iulie.
Valea Hălăucești (Roman), 8 Sept. (Sf. Măria mică).
Vârtești (Râmnicul-Sărat), Sf. Măria mare.
Viziru-de-sus (Brăila), Sf. Petru.
Voinești (Vaslui), Sf. Măria mare.

Târgurile din Bucovina.

Boian, 27 Iunie, 7 Aug., 27 Sept., 3 Noemv. 6 Dec.

Câmpulung, 2 Februarie, 2 Iunie, 20 Noemvrie.

Cernăuți, 29 Iunie până la 12 Iulie, 12—19 Noemvrie.

Ciudin, 27—28 Mai, 8 Noemvrie.

Rădăuț, 6 Mai. 20 Noemvrie.

Sadagura, 7 Februarie, 2 August, 7 Septemvrie, 4

Octomvrie, 8 Noemvrie, 29 Noemvrie, 5 Decemv.

Târgurile de țară se țin câteva zile.

Siret, 2—4 Februarie, 10—12 Mai, 15—17 August,

6—8 Decemvrie.

Storojineț, 1—3 Mai, 20—23 Septemvrie.

Suceava, 2 Ianuarie, 29 Mai, 8 Iulie, 20 August, 14

Septemvrie, 26 Octomvrie.

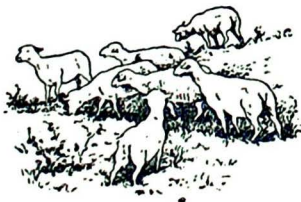
Văscăuți, 7 Aprilie, 6 Mai, 16 August, 28 Noemvrie.

Vijnița, 28—30 Ianuarie, 6 Februarie, 29 Martie, 12—

13 Aprilie, 26 Aprilie, 6—7 Iulie, 11—13 August,

24—26 Sept, 11—13 Noemvrie, 30—31 Decemvrie.

Zastavna, 29 Martie, 24 Iunie, 13 Noemvrie.

= PARTEA LITERARĂ = PROFESIONALĂ - ECONOMICĂ

HORIA, CLOȘCA ȘI CRIȘAN.*)

În 14 Octombrie, Cuvioasa Paraschivă, s'a desvelit într'un cadru sărbătoresc și foarte impunător, în prezența Majestății Sale Regele Carol al II-lea, Marelui Voevod Mihai de Alba-Iulia, Generalului Francez Gamelin, membrilor Guvernului și delegațiilor din toată țara, monumentul acelor, cari au fost Horia, Cloșca și Crișan.

Românii ardeleni erau mult persecutați de nobilii unguri. Toate drepturile românilor erau nesocotite. Până și căsătoria trebuia să aibă încuviințarea nobilului pe a cărui moșie era iobașul român.

Contra acestei stări, românii au făcut mai multe plângeri la împăratul dela Viena, fără a fi băgate însă în seamă.

Abia pela anul 1773 un bun creștin, coregentul Mariei Tereza, Iosif al II-lea, face o călătorie în Ardeal, pentru a se convinge de situația reală a popoarelor ce le stăpânea.

Românii de peste tot i-su eșit cu plângeri în cale rugându-l pentru îndreptarea lucrurilor, cerându-i drep-

---

*) Lămurire: Articolele nesemnate sunt scrise de autorul calendarului.

tate. Toate însă n'au avut nici un rezultat. Ordinele date dela Viena au fost și pe mai departe nesocotite de nobilii și groffii din Ardeal.

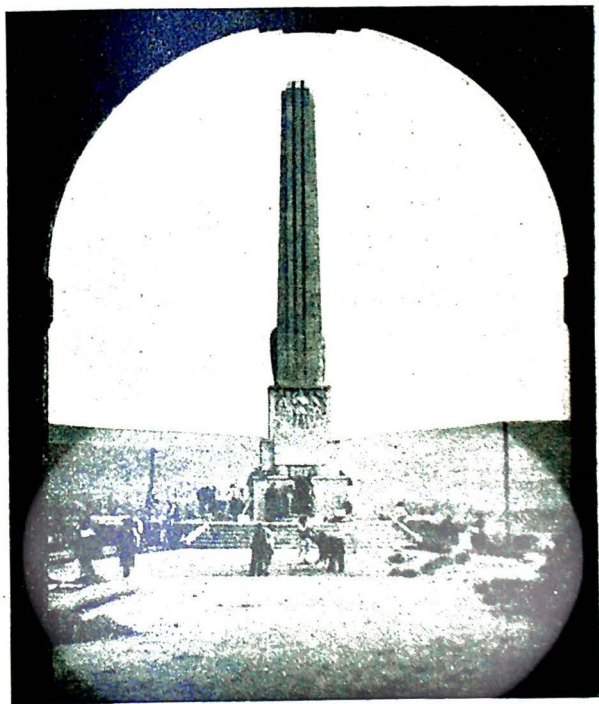
De acest lucru s'a convins însuși împăratul Iosif al II-lea la 1783, când face o a doua călătorie în Ardeal. Decretul din vara anului 1783 le aduce românilor oarecare bucurie și speranță. Acest decret le permitea însurarea fără încuviințarea stăpânului, interzicându-i acestuia și de a mai isgoni pe iobași de acasă, pentru altfel de vină decât cea stabilită de judecătorie. Decretează de asemenea „Desființarea iobăgiei”, pe care a numit-o „Rușinea veacului în care trăim”.

Dar nici aceste ultime dispozițiuni ale împăratului n'au fost respectate de nobilii unguri. De patru ori românii au bătut săptămâni dearândul drumul pe jos până la împărat și înapoi. Din toate aceste delegații a făcut parte Horia, capul răscoalei de mai târziu.

Din ultimul drum Horia s'a întors cu mari speranțe, el însuși auzind ordinele date, pentru încetarea asupririi nobililor unguri împotriva românilor.

Nici de această dată însă ordinele împăratului n'au fost respectate de nobilii unguri.

Tot atunci împăratul a hotărât înmulțirea reglimentelor grănicerești și pentru aceasta a hotărât o nouă recrutare. Sate întregi s'au înscris pentru recrutare. Românii scăpau astfel nu numai de iobăgie, dar căpătau și pământ.

Monumentul lui Horia, Cloșca și Crișan, desvelit în 14 Octombrie 1937, la Alba-Iulia, în prezența M. S. Regelui.

Când nobilii unguri au văzut gândul românilor, au intervenit la guvernatorul militar și civil al Ardealului. Acesta ordonă intreruperea operațiunilor de recrutare și anularea celor făcute.

Nerespectarea ordinelor împăratului și oprirea dela recrutare, a făcut pe români să-și piardă orice răbdare.

Intr'o Duminică dela sfârșitul lui Octombrie 1784 din satul *Măsteacănu*, la ieșirea din biserică, românii, la îndemnul lui Horia, hotărâsc să pornească lupta să-și facă singuri dreptate, să lupe pentruca „pământul să nu mai fie al nobililor și stăpânirea țării a ungarilor”.

În biserica dela *Curechii* au jurat apoi moarte nobililor și de acolo flacăra răscoalei s'a întins în comitatul Zarandului, trece în Hunedoara, Alba, Cluj și Arad.

Luptele se intrerup la 12 Noembrie, când intervine armata împăratului, Horia nevoind să se împotrivească oștirii împărătești.

La 14 Noembrie după împresurarea dela *Mihăileni*, Horia povătuiește oamenii să se întoarcă acasă, iar el se refugiază în munți. Este tradat însă de șapte români, pentru suma de 300 galbeni și prins împreună cu Cloșca în pădurea Scorocet.

Întemnițați la Alba Iulia sunt judecați la moarte și la 28 Februarie 1785, trupurile lor fură zdrobite pe

roată. Crișan care fusese prins mai înainte s'a spânzurat în închisoare cu nojițele dela opinci. Deoarece aceștia au murit pentru că au îndrăsnit să ceară înlăturarea nedreptății, care li se făcea românilor, drepturi politice pentru români, sunt considerați ca mucenici ai neamului, iar țara recunoscătoare și pentru pururea lor pomenire le-a ridicat un monument.

Jertfa lor a fost chiagul unirii noastre naționale și politice de azi. Faptele lor mărețe de eliberarea poporului român, trebuie să le avem veșnic în față și să ne inspirăm din ele.

Poporul nostru, unit azi politicește nu este încă deplin stăpân în țara lui. Un jug greu, ce mai apasă încă este acela al robiei economice.

Și pentru a șterge și acest nou sclavaj, urmașii din muți și din câmpii ai martirilor de odinioară, unindu-se într'o organizațiune puternică „Uniunea oierilor din întreaga țară”, duc azi lupta pentru desrobirea economică și ridicarea lor culturală și socială, pentru că sunt convinși, că numai astfel pot fi pe deplin demni urmași ai celor sfârticați pe roată, cu 152 ani înainte.

„Omul doar nu a fost născut pentru a trăi, numai decât, un număr nu știu câți de ani, ci pentru a se apropia de D-zeu, prin taptele sale“. I. Moța.

ROMÂN!

*Glia ta, ograda ta, altarul,
Vrășmașului cotropitor să nu le lași —
Când țara te-o chema să-i întâlnești hotarul,
Nu te gândi la sat, la cei rămași.*

*Cu pieptul tău, cu brațele, cu arma,
Incredător în dreptul tău cel sfânt;
Să năvălești când s'o sună alarma.
Să-ți aperi cu 'ndârjire palma de pământ!*

*Mormintele din sat și depe'tinsuri,
Sunt chezașia dreptului de veac;
Părinții tăi, murit-au pentru visuri
Și te-au lăsat stăpân pe glie, pe harac!*

*Pământul tău, bogat, sărac, cum este,
Să-l aperi că ți-l-au lăsat cu trudă;
In fluer, în caval, trecuta lor poveste,
Îți spune c'a fost luptă necrezut de crudă!*

. . . . .

*Român, pământul tău, graiul tău și lege,
Să nu le lași cotropitorilor nicicând...
In candelă să-ți ardă pentru Rege,
Și pentru Țară, românescul gând!*

Gheorghe Banu.

IMPĂRATUL DAVID, PSALTIREA ȘI CIOBĂNIA.

Cei mai mulți psalmi din Psaltire sunt compuși de Impăratul David, care în tinerețea lui a fost cioban la oile tatălui său. Iată legătura care este între Impăratul David, Psaltire și ciobănie!

Și cred, că e potrivit să scriu în Calendarul Oierilor noștri despre acest lucru. Mai ales că tineretul oieresc de astăzi s'a cam depărtat de Psaltirea bătrânească, pe care oierii de altădată o purtau în desagi, pe măgar, lângă puținele lor scule și scareturi.

Spuneam deci că Impăratul și psalmistul David a fost întâiu cioban la oi. Dealtfel trebuie știut, că una din cele mai vechi meserii omenești a fost creșterea vitelor și mai ales a oilor. Abia după aceea au început oamenii să se ocupe cu plugăria.

Dar la oi David a învățat cea mai mare școală a vieții: a învățat să cunoască pe Dumnezeu și să se încreadă în El; să trăiască cu El după voia Lui. În tovărășia blânderelor oițe și în singurătatea intinselor pășuni, el e început să audă glasul tainic al Tatălui ceresc. În măreția firii din zilele dulci de primăvară, din nopțile cu stele, a învățat să cunoască tăria și înțelepciunea Ziditorului a toate. Iar din luptele lui cu ursul și cu leii, care-i atacau turma, s'a încredințat că Dumnezeu e în ajutorul lui și-i poartă de grije

neîncetat. Căci vedea bine, că nu cu puterea lui doboară ursul, ci Dumnezeu îl ajută și-l izbăvește. (I. Samuil 17,35).

Așa a cunoscut David pe bunul Dumnezeu, prin cunoașterea dragostei și ajutorului ce-i arăta și prin măreția lucrării mânilor Lui. Ah, minunată e școala aceasta a cunoașterii lui Dumnezeu! De aci, din această școală a eșit Psaltirea cu Psalmii cei dulci de preamărire a bunătății lui Dumnezeu. Se vede clar din Psaltire, că cel ce a scris-o a trăit în strânsă legătură cu Dumnezeu. Nici o școală din lume nu e așa de mare și de folositoare ca școala cunoașterii lui Dumnezeu. Ba mai mult. Toate școlile lumii sunt o minciună pierzătoare, dacă ele nu te ajută să cunoști mai bine pe Dumnezeu și să te apropii de El. Nici chiar școlile de teologie, în care se face mai multă știntă seacă, nu sunt de nici un folos sufletesc, dacă ele nu reușesc să-ți deschidă ochii sufletului și să-ți arăte pe *Dumnezeu viu, cald, iubitor și Mântuitor*.

Școala cunoașterii lui Dumnezeu, a trăirii cu El în har și ascultare, era singura școală pe care trebuia să o urmeze Adam și Eva în rai, spre a se bucura vecinic de darurile lui Dumnezeu. Aceasta e și școala pe care ne-a adus-o sfântul nostru Mântuitor. Căci El zice:

„Aceasta e viața vecinică: Să Te cunoască pe Tine singurul Dumnezeu adevărat și pe Isus Christos

pe care l-ai trimis Tu" (Ioan 17, 3). Din această școală și-a ales Dumnezeu prorocii, binevestitorii, luptătorii și martirii: Din școala cunoașterii și trăirii cu Dumnezeu. Aci, în această școală a cunoașterii lui Dumnezeu, pe care David o învăța în urma oilor, se afla el când Dumnezeu l-a ales și l-a uns ca împărat peste poporul lui Izrael.

Deci școala cunoașterii lui Dumnezeu e la îndemâna oricărui om, căci Dumnezeu e pretutindeni; lucrările și minunile mâinilor Lui se văd la tot pasul. Dar mai ales, par'că oierii sunt mai aproape de această școală. Ei se nasc și trăesc mai aproape de Dumnezeu ca ceilalți oameni. Par'că nicăeri sufletul nostru nu simte atât de mult și atât de aproape pe Dumnezeu, ca atunci când ne aflăm pe vârful unui munte înalt, în mijlocul unei păduri adânci, cu o liniște nemlșcată sau în mijlocul unei câmpii nemărginite! Larma satului sau a orașului îndepărtează pe om de Dumnezeu, căci înăbușe glasul tainic al Tatălui ceresc.

Iată dece oierii, ca și David de odinioară pot auzi mai ușor glasul Făcătorului cerului și al pământului. Iată dece oierii au fost întotdeauna buni creștini, cu teamă de Dumnezeu. Și iată dece le plăcea lor Psaltirea, care le mângâia sufletul și de care erau nedespărțiți. Mulți oieri au învățat literele la vârstă înaintată numai ca să poată ceti Psaltirea. Moșul meu

îmi spunea că l-a învățat un cioban literele bătrânești (cirilice), arătându-i-le cu bâta pe zăpadă. Așa a învățat să scrie și să citească în scumpa lui Psaltire, în care a citit și s'a rugat până la moarte. Uneori însă, când scria câte o scrisoare, avea necazul că, obicinuit să facă literele mari, ca cu bâta pe zăpadă, nici odată nu-i prea ajungea hârtia. Așa era mai demult. Oierii nu prea mergeau la școală să învețe carte, dar învățau să cunoască pe Dumnezeu și știau să citească Psaltirea. Azi însă, lucrurile s'au întors pe dos. Toți oierii au învățat carte, dar foarte puțini mai citesc Psaltirea. Un duh rău a stricat sufletul lumii de azi. Răutățile se înmulțesc mereu iar greutățile vieții se adaugă. Asta pentru că oamenii s'au îndepărtat dela Dumnezeu.

Apăsați de greutăți oierii, au început să se unească și să se organizeze. Foarte bine fac. Eu cunosc lupta oierilor și o laud. Dar să știe oierii, că lucrul cel din-tăiu ce trebuie să facă e să se apropie de Dumnezeu, că L'au cam uitat mulți. O orbie s'a lăsat în lume. Să se întoarcă la Psaltirea, care a întărit sufletul oierilor de odinioară.

Oierii trebuie să intre în școala ciobanului dela Maglavit, în școala cunoașterii lui Dumnezeu. În această școală își vor mângâia sufletele, se vor uni în dragoste frățească, vor fi toți un suflet și vor reuși în lupta lor dreaptă.

Cu Dumnezeu înainte! Spre binele oierilor și al Patriei.

Nicolae Vonica
Licențiat în teologie.

LACRIMI...

*Cer albastru peste tot
Și cireșele s'au copt.
Pe poteca din grădină
Numai flori de mătăcină.*

*Mândre harnice albine
Vin cu coșurile pline.
Fluturi albi sboară vioi,
La furnici munca e 'n toi.*

*Zumzet, freamăt, veselie,
Și 'n grădină și 'n câmpie*

.....

*Pe min 'inima mă doare
Dece oare?...*

Maria Munteanu.

O mare piedică opusă progresului omenirii e datorită faptului că oamenii nu-i ascultă pe aceia cari vorbesc cu prevedere, ci pe aceia cari strigă mai tare.

Culegere de V. G. Cosma.

INSERARE*).

*Raze de soare, pe vârfuri de munți
In jocuri zglobii, fac cunună...
Pe vale, cioporul cu mieii mărunți,
S 'adună, să 'mprăștie și iară s 'adună!*

*Vuește prelung ecou 'n desișuri,
Și 'n brazii mereu primeniți...
Stau stânele albe, păzind, luminișuri,
Pe munții, în vreme și astăzi doiniți!*

*Din văi, cu izvoarele 'n tremur,
Amurgul se țese și urcă într 'una...
Pădurea se mișcă, cuprinsă 'n cutremur,
Și-și dă inserării de pace, cununa!*

*Cioporul s'oprește în zare la strungă...
Când vânăt amurgul, s'a 'ntins pe cărări;
Un cântec de fluer-încearcă să frângă —
Pe-aproape, un dor... trimis peste zări!*

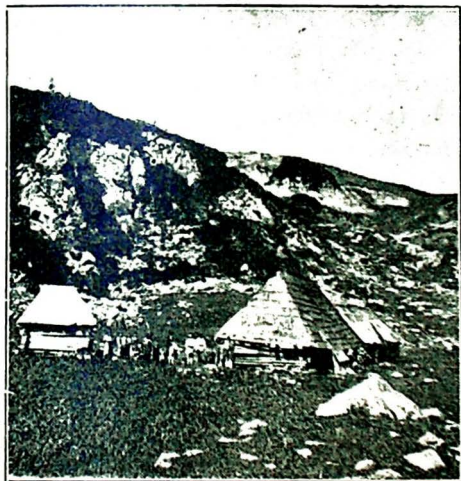
Gheorghe Banu.

---

*). Din volumul „Fluer de frasin“, ce va apare.

ENACHE.

De cu dimineață se pornise o ploale măruntă și rece. Neguri dese, isvorâte din adâncuri întunecoase de văi, se involburează fără astâmpărare peste piscurile cu stânci pleșuve ale munților, învăluind întreg cu-

Stână la munte.

prinsul cu o broboadă plumburie de răceală și tristețe.

De câteva zile în șir, turme albe de oi, unele după altele coboară la vale pe cărări de umbră și

liniște, lăsând în urmă singurătatea sălbatecă a codrilor seculari și a înălțimilor infipte în ceață.

La stâna din Piatra e fierbere mare. A doua zi în zori se vor porni ciopoarele spre „țară” pentru iernatic și-acum se fac cele din urmă pregătiri. Se cum-pănesc desagi, se strâng lucrurile risipite, vraieste prin toate colțurile stâni și se grămădesc în trăiști și dăsagi.

Putineiul, postăvile, cârligele și alte multe obiecte de mare trebuință la o stână au fost ascunse cu grije prin peșteri, în brădet...

S'a înoptat.

La coada strungii, mânăzările rumeșă liniștite. „Stărpile”, coborâte și ele dela vârf, au fost târluite la oborul mieilor, sub streășina pădurii și lăsate în seama „boitarului” până mai târziu când se vor întoarce și ceilalți stărpari dela cină.

La lumina slabă a focului din vatra stâni, patru flăcăi adunați în jurul unei mese, sorbesc grăbiți dintr'o strachină uriașă, ciorba de carne îmbălsămată cu cim-brisor.

Vântul strecurat în voe printre bârnela mângălite cu cărbuni dă în vârful „simcelei”, îngrămădește fumul prin colțuri de întuneric și-apoi în rotogoale largi, res-firate îl asvârle pe sub streășină sau pe ușa în pragul căreia câțiva dulăi flocoși își așteaptă cu nerăbdare merticul de mămăligă.

După cina repede încheiată cu o scafă de jintiță acră, flăcăii aruncă mămăliga la câini și se retrag în jurul focului ca să-și usuce obielele grele de lână. Băcița, o femeie voinică și roșie în obraz ridică masa în timp ce neastâmpărații de ciobani îi spun în glumă tot felul de năsbătii. Ea se face că nu-i aude, dar zâmbetul abținut din colțul gurii o trădează.

— Pe moș Vasile nu l-ați întâlnit pe coastă? In-drăsni ea să întrebe după ce șterse masa cu o cârpă curată de bumbac și o rezemă cu grije de perete. A plecat de pe la chindie să-și caute măgarii pe Zănoagă și nu s'a mai întors.

— Mie mi-i teamă să nu i se fi întâmplat ceva, își dă cu părerea Ionică, cel mai în vârstă dintre ciobani. Afară e întuneric păcură și moșului i-au cam slăbit vederile dela un timp de vreme. S'ar putea să se fi prăbușit pe undeva, pe la cleanțurile Ursitorilor. E loc rău pe acolo.

Toți tăcură.

În pragul ușii, câinii ciulesc din urechi și mârăe infundat. Apoi se reped în besna de-afară.

— Ho, ho, dulăi, ho mai încet, se aude un glas răgușit și tremurat.

Târându-și cu anevoe pașii, moș Vasile se ivește în ușă. Dă binețe flăcăilor și trecând înlăuntru se așează încetișor pe o laviță.

Cu privirea pironită în jarul din vatră, bătrânul rămâne nemișcat ca o stană de piatră. Pe frunte i se deslușește o cută adâncă.

E trist și îngândurat.

— Mi-a omorât ursul pe Enache, îngână el într'un târziu fără să-și ridice privirea. L-am găsit sfârticat în gura Zănoașei. Și mult îmi pare rău de el, dragi flăcăi, căci de multă ajutorare mi-a fost în viață. Cincisprezece ani dearândul mi-a purtat calabalâcul dela munte la șes și dela șes la munte. Era blând, nespus de blând și cuminte ca omul.

Hei! dar domnii nu știu și nu înțeleg toate acestea fiindcă nici nu vor să'nțeleagă. Ei au dat „orden” să nu se atingă nimeni de urs fiindcă-i animal „nobel”. Cine se încumetă să-l omoare sau să-l supere cu ceva va fi pus să plătească „amindă”. Eu nu știu ce să mai zic. Nu pricep cum vine treaba asta: să-mi omoare ursul pe Enache, cel mai bun tovarăș al meu și cel mai supus măgăruș, iar mie să nu-mi fie îngăduit a ucide fiara fiindcă nu mă lasă legea! Iaca, eu sunt om bătrân, dar drept să vă spun, o asemenea năsbâtie nu mi-a dat de urechi până acum. S'a întors lumea pe dos, mă băeți. Zău c'așa: De hatârul unor domnișori care vor să li se cruțe fiarele pădurii pentru a-și face din vânătoarea lor o poftă deșuchiată și neînțeleasă, trebuie să păgubim noi, oameni nevoiași. Apoi asta-i dreptate?

Și o mânie adâncă năpădește în sufletul bătrânului. Privirea altădată blajină, caldă, acum fulgeră scânteii.

— Asta nu se poate, adaugă el apoi, în timp ce-și strânge cu grije cojocul și se trânteste pe laviță.

Ceilalți ciobani, fără să spună o vorbă s'au strecurat pe ușă și au mers în „areapa” oilor să se culce. Vorbele lui moș Vasile îi turburase și fiecare bănuia, ce clocotește în sufletul bătrânului.

Dar vraja nopții încețate îi fură curând pe câteși patru. Rompăitul ușor al oilor și vuetul adânc al isvoului din vale, țes în întuneric fire nevăzute de mister.

Frământat de gânduri, baciul Vasile nu-și găsește astâmpăr. Dibuinđ prin besnă, se scoală din pat și scormonește cu o surcică jăratecul din vatră. Apoi se așează cu greu pe un scăunel de alătura. Nu-l e somn deși e ostenit.

Deodată tresare la un gând ascuns. Și brusc își întoarce privirea către colțul dinspre apus al stâniei. Acolo sus, aninate de un cui de lemn înfipt între două bârne, are el o pereche de dăsađi în care își păstrează tot felul de marafeturi.

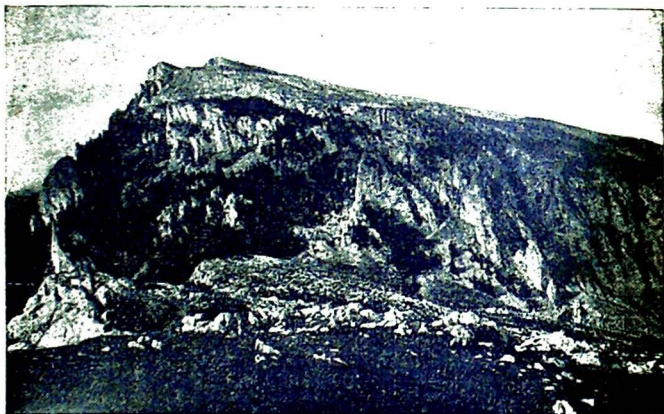
Inviorat, se ridică de pe scaun, se urcă pe laviță și dă jos dăsađii. Desface cu grijă belțurile și începe să scormonească pe dibuite înăuntru. În fund de tot, într'o covețică de tinichea își ține bătrânul totdeauna

„câta prau” — iaca așa să fie — și câteva capse.
Vără covețica după chimir și după ce aruncă iarăși
dăsații după cui se culcă și adoarme dus.

* * *

Se luminează de ziuă.

Vârful Buila.

Dindărătul munților, sulii de foc vestesc răsăritul
soarelui. Negurile se risipesc încet - încet isgonite parcă
de lumina faptului de zi.

Doar pe valea Cernii mai plutește încă un val
subțire de ceață care se ridică alene în sus, spre cerul
de sticlă străvezie.

La stâna din Piatra, ciobanii încarcă măgărușii cu cojoace, găleți, crăcane, căldări și alte terhaturi sunt aninate cae peste grămadă pe spatele acestor dobitoace mici și puternice, încât îți fac impresia unor dihanii apocaliptice.

Baciul Vasile dă ajutor.

Sunt aproape de plecare. Stărpile au pornit înainte de ivirea zorilor.

Niște dăsași stau neclintiți după ușa stâni.

— Dar cu acestea ce facem, moș Vasile? îndrăsnii să întrebe unul din flăcăi.

— Sunt desagii lui Enache; lăsați-i aci; le port eu de grijă, răspunse încet bătrânul. Și-apoi tăcu.

Ionică trece în fruntea mânăzărilor și le flueră. Insfârșit, caravana pornește pe sub streășina pădurii în îngânarea tălăngilor și'n jelanii unei doine.

— S'aveți grijă, flăcăi, să nu le rupeți pe drum; eu vă ajung numai decăt, strigă bătrânul infipt în bă-tătura stâni.

Tânguirea doinei se aude tot mai încet, pierzându-se în depărtare pe plai în jos...

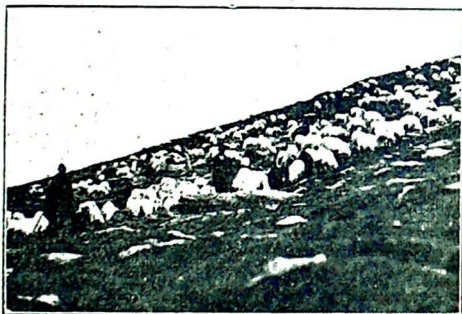
Cu pași domoli... rezemându-și bătrânețea pe ciomăgul legat cu sârmă, moș Vasile se infundă într'un hățiș de brădet. Lângă un stei de piatră, se oprește și începe să dea la o parte câțiva bolovani. Aci e locul numai de el știut unde își tine ascunsă o pușcă

cu țulindru pe care a cumpărat-o acum vreo treizeci de ani dela niște „gugani”, dând pentru ea o noatină.

După ce o desface din cărpele care o inveleau ca să nu ruginească, o strânge la piept cu putere. Măinile îi tremură de emoție și de bătrânețe.

— Și totuși voiu încerca, își zise el în gând.

Scoate covețeaua cu praf și capse dela brâu și cu câteva plumburi găsite prin fundul chimirului, își

Turmă de oi la munte.

încarcă cu grijă pușca. O vără sub cojoc și-apoi pornește spre Zănoagă în sus.

Urcă din greu căci povara anilor și a gândurilor îi apasă umerii.

La gura Zănoagei se oprește istovit de putere. Nici un sgomot nu se aude. Iofiorarea pustului a pus stăpânire pe aceste locuri și pe sufletul bătrânului.

La două sute de metri, într'un grohotiș de piatră zace cadavrul sfârtecat al măgărușului. Se zărește chiar.

— Sărmanul meu Enache! Te-a doborât dihania pe tine cel mai blând animal; acum, cu mâinile astea uscate o voiu dobori-o și eu pe ea, fie ori ce ar fi.

Își cercetează apoi arma și se așează la pândă în dosul unui colț de stâncă în așa fel ca să-i vină bine să țintească.

Pe bolta senină a cerului, soarele continuă veșnica-i călătorie către asfințit. Cu privirile țintite în vale, bătrânul nici nu bagă în seamă că vremea trece. Uitase că trebuia s'ajungă ciopoarele care porniseră disdedit-mineată. Gândul îl purta acum pe alte coclauri, pe alte vremuri.

Un pârăit de crengi îl face să tresară. În colțul de jos al pădurii se ivește iscoditor o namilă de urs care se îndreaptă cu grijă spre cadavrul măgărușului. Din când în când se oprește din mers și cercetează bănuitor în juru-i.

Privirile moșneagului scapără schintei. Toată revolta-i clocotește în suflet.

— De-acum se va sfârși cu tine, dihanie spurcată. Nici o lege din lume nu te mai poate scăpa de plumbii din țeava acestei arme ruginite. Legile sunt făcute de oameni și pentru ei, iar nu pentru fiarele pădurilor.

Gândind astfel, bătrânul reazimă pușca de colțul stâncii, țintește cu anevoe ș'apasă pe trăgaciu. O fla-

cără, un huet care se pierde în ecouri nesfârșite, și-atât.

— Iacă așa, scârnește printre dinți moșneagul.

La câțiva pași de cadavrul sfârticat al măgărușului, se svârcolește în urlete înfiorătoare dihania spurcată. Incearcă să se târască spre pădure, dar nu poate, căci plumbii necruțători au lovit-o în plin.

* * *

În valea cernei, ciobanii din Piatra au poposit pentru noapte. Băcița a urmat drumul singură pentru ca să vestească în sat despre sosirea turmelor.

Mânzărilor dorm într'o strungă părăsită iar stărpile rumegă mai alătura într'o pajiște. Căldarea de mămăligă, agățată pe crăcane, clocotește deasupra focului în timp ce tinerii încheagă laptele de seară.

Toți sunt îngrijorați de soarta bătrânului. Fusesse vorba să-i ajungă până în vale.

— Măi Costea, zice unul dintre ciobani, ia întoarce-te tu până la stână și vezi dacă nu s'a întâmplat ceva cu moș Vasile. Nu pricep de ce a întârziat atâta. Și-apoi desagii lui Enache au rămas acolo. Am vrut să-i pun pe măgarul meu, că aveam ușor, da nu mi-a dat voie bătrânul. Dacă mergi repede până înnoptază bine ajungi la stână.

Costea își asvârle cojocul pe umeri și pornește înapoi spre stâna din Piatra să-și caute stăpânul.

* * *

Istovît de povara desagilor și a anilor, bătrânul coboară încet pe plai. Fruntea i se descrețește iar în suflet simțea o ușurare ciudată. Cu ochii slăbiți de bătrânețe iscodește înainte-i peste perdeaua de brad și cetină.

A ajuns în cioaca Băluții. Se oprește și lasă încet desagi pe un bolovan. Jos în valea adâncă a Cernei, el întrezărește albeața oilor târluite. Se înviorează parcă și cu anevoință încearcă să-și arunce dăsații pe umeri.

— Stai, moș Vasile, stai că-i duc eu, strigă mult prea credincioasa lui slugă, ivindu-se după o desime de brădet. Iacă am venit să-ți ajut.

Și flăcăul prinde dăsații și-i aruncă voinicește pe umeri.

Până în vale au inoptat deabinelea.

La târlă ceilalți ciobani stau de taină în jurul focului.

Când hămăitul îndârjit al câinilor îi vestește într'un târziu că se apropie cineva dinspre puncte, ei sar repede de jos și se îndreaptă câte-și patru în partea aceia.

— Iacătă-i că vin, strigă plin de bucurie Ionică. Ei sunt, *slăvit să fie Domnul!* De acum putem să mergem la culcare.

... Și'n noaptea aceia de toamnă timpurie, cuprins de vraja gălgăitului ușor al apei, moș Vasile a dormit un somn adânc ca . . . . . niciodată . . . Era cu sufletul împăcat.

V. G. Cosma.

CÂNTECUL CIOBANULUI ÎNSTRĂINAT*).

Pe-aicea-i rău și-un dor m'apasă
Și tare-aș vrea să viu acasă.
Pe-aici nu-s codrii nici isvoare
Ca cele dela noi... ..
Și sufletul mă doare,
Când mă gândesc la tata că-i bătrân, —
Fecior îi sunt și-i sunt străin.

Și ard de dorul horii și de sat;
De multe ori în zare cat
Spre el.....
Căci de-am plecat pe alte căi,
Și de-am lăsat și munți și văi.
Cu codrii deși și ape reci...
Azi mă căesc... E greu să'neci.

Ce-i sfânt..., al moșilor portret,
Să pleci și să te-abafi dela adet.

. . . . .
Dar, du-te mamă pe la toți
Cei mari,
Le bate mamă 'n porți,
Că vreau să viu l'al țării sân,
De poți.....
Să mâni mamă pașug**) aici în Crâm.

Gheorghe Banu.

---

*) Din volumul „Fluer de frasin“, ce va apare.

**) Pașug = pașaport.

SUPĂRARE ȘI HAZ.

Intre anii 1927—29 eram scutar la oi în Balta Dunării. Cu mine erau încă cinci ciobani, dintre cari unul mai în vârstă, căruia îi spunea moș Costache. Toată veselă și hazul dela târlă se învăteau în jurul lui moș Costache, care era cam lenos, îi plăcea mult peștele, pe care îl mânca cu oase cu tot, și îl puteai ușor păcăli.

PUTINA CU LAPTE.

Sosisem de curând la oi. Ne cinsteam și trăiam bine cu toți ciobanii. Moș Costache nu mă vedea tocmai cu ochi buni, pentru că la o zi după venirea mea l-am certat. Ce se întâmplase? Un câine a intrat în stână și și-a băgat capul într'o puțină cu lapte gros și a fugit cu ea în cap, pe după stână, încât tot laptele l-a vărsat, iar el a devenit din negru alb.

De atunci moșul avea pică pe mine și mă înjura și ponegrea în chip și fel, către Iacob ajutorul lui dela oi.

Seara mă duceam pe la câte o margine de stuf, unde era Iacob și pe când moșul era departe la o altă aripă a oilor, băfatul îmi povestea tot ce zisese moșul ziua despre mine.

Seara la cină, când eram cu toții în jurul focului, eu mă uitam în palmă și începeam să ghicesc tot ce

au vorbit ciobanii ziua și mai ales ce a spus Moș Costache. Când auzea că eu repet întocmai ceea ce el spunea ziua își făcea cruce zicând: „Că sunt ucigă-toaca sau strigoiu”, iar noi ne veseleam și râdeam de nu mai puteam.

FUGA LUI MOȘ COSTACHE.

Intr'o zi moșul scăpând niște oi în plantația de salcâmi de alături l-au prins pădurarii, i-au luat clopotele de pe oi și i-au dresat proces verbal. Moșul vine și ne spune, supărat foc pe urâții de „cojani”, cum el îi numea.

Trecuse două luni și nu mai venise nici o citație iar pădurarii rămăsese cu clopotele.

Intr'o zi mă duc la sat unde întâlnesc pe plutonierul de jandarmi și pe doi jandarmi, pe care-i cunoșteam bine, căci veneau des pe la noi, de oarece aci era punctul de patrulare. De câte ori veneau la noi stăteam de vorbă, râdeam și glumeam mult, mai ales pe socoteala moșului.

Îi spun eu pățania lui moș Costache cu pădurarul și-i propun pentru a doua zi când veneau la patrulare o glumă cu moșul. Eu aveam o carte de alegător și mă înțeleg cu plutonierul să-i spun moșului că mi-a dat-o dânsul și că este mandat de arestare.

Așa am făcut. I-am dat o moșului spunându-i că a doua zi vor veni jandarmii să-l ducă. Moșul nu mai

putea de supărare și ne ruga să facem tot ce se va putea să scape.

A doua zi, când a sosit jandarmii, moșul frigea pește și îngrijea de mămăligă în „arcaciul” de stuf, care ne apăra cotroana de crivăț.

Cum intrară jandarmii, plutonierul începu să întrebe cu glas tare de moșul și să spună unui jandarm să-și pregătească patul puștii iar celălalt lanțul să-l lege butuc pe moșul.

Eu intervenii, rugându-l să-l lase cel puțin până va mânca. Moșul auzea toate acestea și tremura și suspina ca un copil. Am eșit afară și i-am arătat moșului pădurea, făcându-i semn să o ia la sănătoasa. Atât i-a trebuit lui moș Costache și-l văzurăm cum fuge, ținându-se cu mâna de cioareci, împiedecându-se din loc în loc de rugi și fără a se uita înapoi. Noi îl priveam din ușa stâniei și râdeam să ne tăvălim. . . . .

Și a stat fugit și flămând moșul o zi și o noapte! Numai foamea l'a scos din pădure.

Când s'a întors moșul și a văzut că jandarmii au plecat, mi-a mulțumit din inimă că l-am scăpat de închisoare, iar de atunci a avut cea mai mare stimă pentru mine. . . . .

MOȘ COSTACHE CU LUNTREA.

Stâna, acoperită cu stuf, ne era pe un dâmb, în apropierea unei sălcii buturugoase, unde se spunea că

se adăpostesc mulți șerpi. În fața salciei era o gărlă de lățimea unei șosele, în care era apă numai când Dunărea creștea. Atunci n'o puteai trece decât cu luntrea sau puteai veni la stână numai înconjurând circa 2 Km. pe la capul ei.

Moșul era la stărpe, pe cari le păzea cu băiatul de care am amintit tocmai peste acea gărlă. Veneau numai la mâncare la stână.

Apele Dunării începuse să crească. Gârla avea atâta apă încât n'o mai puteai trece. Moșul înconjura totdeauna pe la capul ei când venea la mâncare, iar copilul trecea cu sghiabul (ulucul), în care se săra telemeaua.

Intr'o bună zi vedem noi pe Moș Costache și băiat stând de vorbă în fața sghiabului. Moșul se ruga de băiat să-l ia și pe dânsul și să-l treacă gârla în sghiab.

Băiatul primește. Moș Costache se așează în luntre lângă băiat. Băiatul începe să vâslească, spunându-i de mai multe ori: „Moș Costache să nu miști, moș Costache să nu miști“ ! și când el spunea acestea vedem că ulucul se scufundă și deodată nu mai vedem decât băiatul ținându-se de uluc, iar într'un loc bule de aer eșind de sub apă. Noi repede sărim să-i salvăm. Când am ajuns noi la gărlă, eșea și moș Costache scaldat c'an pruncie, ținându-se cu mâna de chimir și injurând. Noi râdeam pe înfundate, iar pe față ne făceam că-l

compătîmim. Mai târziu, din când în când îl întreba câte unul din noi: Moș Costache mai știi de când ai fost cu luntrea, mai știi de când ai fost submarin?...

MĂSEAUA LUI MOȘ COSTACHE.

Era toamna anului 1929. Pe moș Costache îl durea o măsea așa de tare încât nu mai era bun de nici un lucru. Intr'o zi îmi cere o sută de lei pentruca să se ducă la doctorul în Călărași să-i scoată măseaua. Îi dau suta, se uită moșul la ea și zice: „Măi da hoți sunt doctorii și advocații, auzi pentru o măsea 100 Lei”!

Il văd că se duce la lada cu fiare vechi și vine spre noi cu niște clește toate ruginite. Erau cleștele calului.

Le introduce moșul în gură prinde cu ele măseaua și mă roagă să mă duc să i-o scot. Mă duc eu, trag la stînga, trag la dreapta, și a treia oară rămân cu măseaua în clește.

Tocmai în aceea zi ne aduce Iacob (cel cu luntrea) dela Călărași un ziar. Citim noi cu multă atenție între altele și că la Cernavodă a murit un om din cauza unei infecții la scoaterea unei măsele, pricinuită de clește ruginite. Atât i-a trebuit moșului, pentruca două zile și două nopți să nu poată închide nici un ochiu...

Traian Vonica,
brânzar.

PRIMĂVARA SUS PE PLAI.

Cucul cântă, câinii latră,
Ciobănașii 'n zi de Mai
Cântă 'n fluer la olaltă
Și dau chiote pe plai.

Horă olerească pe muntele „Larga“

Mierla cântă colo 'n brazi,
Iar băcițele așteaptă
Pe părinți, soții și frați,
Ce vin din Ardeal și „țară”.
Unii vin de prin Boian,

*Alții dela Giurgi din vale,
Unii de pe Bărăgan
Și alții dela Mangale.*

*Mai puțină numeroasă,
Mai alătura p 'un deal,
Vine-o turmă mai frumoasă,
De pe Mureș, din Ardeal.*

*Alta vine din Banat,
Drumuind a Cernei stânci
Și urcând spre Retezat,
De prin văile adânci.*

*Ciobanii când văd pe-ai lor,
Cântă 'n stâna din Poiană
Joc din fluer fetelor,
Voe bună tuturor.*

Traian Vonica.

---

*Minciuna este pentru sclavi; adevărul pentru cei
liberi.* Montaigne.

*Mâna celui veghetor îmbogățește. Bețivul și mân-
căciosul vor sărăci, iar trândăvia te îmbracă în haine
zdrențuite.*

Culegere de I. L. Apostoiu.

DOUĂ MARI VIRTUȚI.

Viața națională, socială și economică a unui popor, necesită soluționarea unor probleme izvorâte din însăși nevoile de viață ale cetățenilor respectivi. Dar când vorbim de cetățenii unei țări ne gândim înainte de toate la aceia ce au sângerat și suferit pentru ea, adică la țăranul nostru român.

Pentru el avem multe de făcut: Trebuie să-l ridicăm și să-i arătăm calea dreaptă, trebuiește să efectuăm cât mai grabnic emanciparea lui economică.

Spre atingerea acestui scop sunt de urmat căile:
1. Desvoltarea spiritului de economie; 2. Unirea economică prin cooperare.

Desvoltarea spiritului de economie este o virtute, o calitate superioară, aceea de a pune bani albi pentru zile negre, aceea de-a te asigura pentru zilele dela bătrânețe. Economia presupune prevedere, ea oțelește caracterul, te face om înstărit și mai ales dă posibilitatea prin sume mici depuse la o casă de economie să se adune capitaluri mari. Cu economia gonim sărăcia din casă; *economia este mama avuției.*

O altă virtute pe care trebuiește să o cultivăm este aceea a solidarității, a unirii la nevoie.

*„Unde-i unul nu-i putere,
La nevoi și la durere,
Unde-s doi puterea crește
Și dușmanul nu sporește”,*

s'a spus cândva. Era vorba atunci de unire, pentru a cuceri independența politică, iar acum este vorba de unire pentru a dobândi independența economică. Cum putem să o dobândim? Prin solidaritate, care e aplicată pe teren prin cooperatie. Cooperatia prin institutia ei practica. „Unitatea cooperativa”, ne va putea face negustori priceputi, ne va putea invata sa producem marfa buna, ne va invata sa fim oameni de cuvânt si mai ales ne va invata cum sa alungam pe strainii necinstiti cuibăriti in casa noastra.

A fi econom înseamnă a fi bogat și stăpân pe casa ta din toate punctele de vedere, iar a fi cooperator, înseamnă a pune cu inimă curată umăr lângă umăr și astfel înființând organizațiuni de aprovizionare de defacere în comun să fii stăpân pe munca și produsele tale; înseamnă a sădi în sufletul tău năpraznica forță a încrederii în propriile tale puteri

Observând în jurul nostru, inima ni se umple de bucurie, când constatăm, că poporul nostru este așa de dornic spre a-și desăvârși virtuțile de cari vorbeam.

Oierii noștri par a da dovadă strălucită de o înțelegere deplină a acestor chestiuni. Casele de economie din satele lor, precum și institutiile cooperative, ce au luat naștere în ultimul timp ne îndreptătesc a întrezări zile mai bune pentru ei, dacă ei vor ști să stea alături și să dea sprijinul moral conducătorilor lor cinstiți și firești.

I. L. Apostoloiu.

INTOARCERE*).

*Primiți-mă din nou la voi,
Intinderi de brădet și de mătasă...
Am hoinărit destul pe căi piezișe;
Fiți bune și primiți-mă acasă.*

*Desbrac vestmintele acestea, de minciună,
Că știu să port cămașa de-aici.....
Și voi găsi și cheia casei noastre
Lăsată la plecare pe gârlici!*

*Portretul mamei, vreau să-l văd întâi,
Și furca cea vârată după grindă;
Iar când-oi sta pe laviță s 'aud
Cum arde focu 'n vatra cea din tindă!*

Gheorghe Bănu.

---

*). Din volumul „Fluer de frasin“, ce va apare.

Economia este un venit mare.

*Acela care vrea să miște lumea din loc să știe
mai întâi să se miște pe el singur.*

Culegere de V. G. Cosma.

TURISMUL ȘI CIOBĂNIA.

În instituția în care servesc și care a fost creată pentru îndrumarea și protejirea turismului (Oficiul Național de turism), printre atâtea alte hârtii venite pentru o soluționare am citit și una care venea de la un turist abătut vara trecută prin Bucegi.

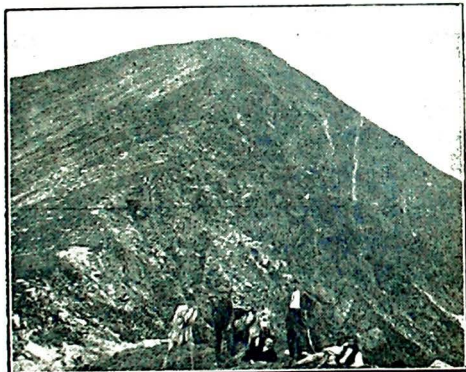
Hârtia vorbea de neajunsul pe care îl întâmpină turistul din pricina unor câini de la o stână din acei munți așezată prea aproape de plai, așa fel că trecătorul străin nu putea trece pe acolo fără pericolul de a fi sfârțicat de câini.

Nu știu care a fost soarta acestei plângeri venită la O. N. T. și nu socot că-i locul să discutăm aici dacă pricina trebuia împăcată prin mutarea stânii din plai sau dacă turistul trebuia să ocolească el, stâna mai pe departe. Menționez totuși că în referatul care s'a pus pe plângere, un foarte cunoscut și mare drumeț al acestei țări opina pentru o soluție mult împăciuitoare a pricinii.

Am citat — ca început al acestor rânduri — cele de mai sus; pentru a stabili din capul locului că între turism și ciobani și ciobănie există o legătură și dacă pilda de mai sus glăsuește pentru un raport de încordare apoi vom vedea că mult mai multe sunt punctele unde turismul și ciobănia se întâlnesc pentru a-și da

mâna întru acelaș scop național de cunoaștere a țării, protecție a naturii (a munților) și mai normală circulație a bunurilor.

Dar mai întâi să ne dumerim asupra acestui cuvânt strein „turism” care în haina lui „domnească” poate părea ostil „ciobăniei” cu cojocul ei de oaie.

La poalele vârfului Mândra.

Turismul este o instituție universală — am zice — de cunoaștere a lumii, a țării și a oamenilor, iar cu cuvântul „turism” care nu are corespondent direct în limba română nu se poate traduce mai bine decât cu „drumeție”.

Turistul este deci drumețul plecat dela el de a

casă cu trenul, mașina sau cu piciorul să-și cunoască țara, lumea, oamenii, locurile.

Intr'un înțeles prea îngust noi ne-am învățat a numi turiști numai pe aceia cari echipați cu bocanci ferecați, bluze și impermeabile, pleacă și colindă vara munții stârnind jătratul câinilor dela stâni și adesea umplând văile și creștetele de anumite strigăte specifice (ho — op).

Pentru că în cuprinsul acestor rânduri, cari vorbesc despre „turism” și ciobănie”, nu putem vorbi de turiștii cari vin cu trenul, vaporul, etc. și mai puțin de cei cari ar putea urca în munți cu mașinile, ne vom ocupa numai cu turiștii din categoria de mai sus, adică de aceia cari veniți de departe sau de aproape cu tren sau mașină părăsesc la poale aceste mijloace de căraușie și urcă munții cu ciobani, cu brazi și mioare, pe jos, numai cu bățul în mână pentru sprijin și ranița încărcată în spinare.

Intre acești turiști și ciobani — stăpânii de o vară ai munților — ne întrebăm ce legături pot exista, între turiști și ciobani, între turism și ciobănie.

Spunem din capul locului că în nici un punct interesele lor nu sunt contrarii și nici o pricină nu s'ar ivi dacă — cu rea voință — nu s'ar pune vre-una de-a curmezișul celeilalte.

Ori aceasta nu are la ce să se întâmple.

Și — atunci iată în câte feluri turismul poate fi de folos ciobăniei și de câte cri ciobănia poate folosi drumeției și drumeților.

Turistul de obicei strein de loc, poate găsi în cioban o călăuză destul de bine plătită în munții pe care îi străbate. Dar și ciobanul poate folosi la vreme de nevoie (vreme rea) însemnările pe care turiștii le fac cu semne colorate pe plaiuri și peste vârfuri cu stânci.

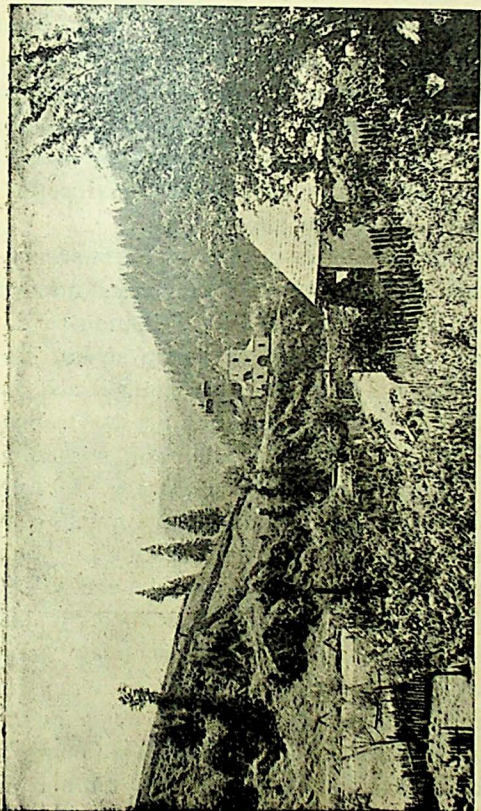
Turistul găsește în stână un refugiu la timp de vreme rea și când se află prea departe de o casă de adăpost anume făcută în munți. Dar și ciobanul poate găsi în împrejurări grele un folos în casele de adăpost pentru turiști. Într'un caz de boală bunăoară el poate găsi aci un adăpost mai omenesc, un pat mai bun, o cameră caldă și poate o doctorie oarecare.

Casele de adăpost pentru turiști se aprovizionează în bună parte dela stâni și turistul trecător nu intră de asemenea în stână fără să lase un ban acolo.

În chipul acesta crescătorul de oi poate desface pe loc și cu preț destul de bun o parte din produsele sale.

Dacă n'ar fi decât atât și ar trebui să se înțeleagă că turismul sau drumeția e sortită să aibă în ciobănie un tovarăș ca și ciobănia în drumeț.

Gândiți-vă apoi deopotrivă că în țara noastră bunăoară, Carpații nu mai trebuie să însemne un loc

Case la munte (Voineasa).

pustiu și sălbatec. Nici ciobanii și crescătorii de oi nu mai trebuie — mai ales acum când au de jucat un rol așa de însemnat — să trăiască timp de trei luni și mai bine într'un întineric aproape complet. Ei trebuie să folosească pe turiști pentru a-i informa de tot ce se petrece în țară și-n lume. Trebuie ca ei înșiși să se simtă prin prezența acestor turiști, mai puțin singuri, și mai puțin izolați de lume.

Trebuie — într'un cuvânt — ca împreună să dea viață nouă munților. O viață mai vie și mai frățească. Să nu ne bănuim unii pe alții. Temându-te de cioban ca de haiduc și de turist ca de un străin. Dar — în treacăt fie zis — pentru a se ajunge aci, înțelegem că în ceea ce privește turismul acesta trebuie să fie naționalizat, adică să nu întâlnești pe munți numai străini. Datoria este însă a noastră a tuturor, care avem obârșia în munți, ca să iubim munții și să îndrumăm pe toți românii să-i iubească.

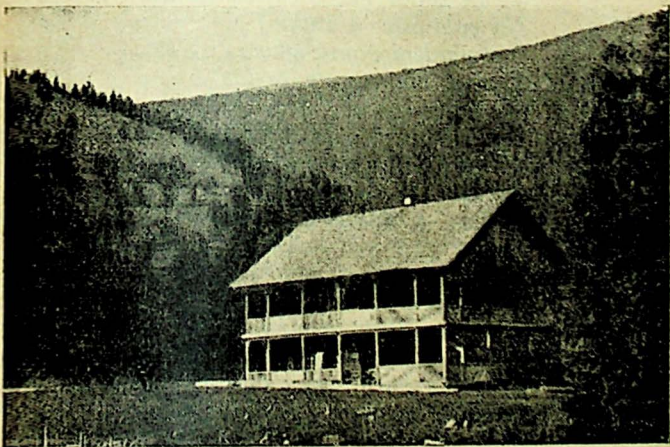
Trebuie apoi să facem posibil accesul (urcarea) la munte, construind case de adăpost și însemnând potecile, ca și străinii de loc să poată merge fără teamă că se rătăcesc.

Trebuie să ne deprindem și noi a ne întovărăși în societăți de turism, cum fac alții și fiecare societate în locul ei să se îngrijească de cele de mai sus. Căci nici atunci nu-i bine când tot străinii vin și construiesc case de adăpost în munții noștri.

Dacă mai adăogăm acum — ca încheiere — că turismul întreprinde și construcții de drumuri alpine, care la rândul lor ușurează iransportul produselor oierești pe piețele de desfacere, credem că am enumerat cele mai însemnate puncte de contact pe baza cărora turismul și ciobănia duc adevărată tovrărășie împreună.

C. Munteanu,
oficiul Național de Turism.

Casa de adăpost dela Obârșia-Lotrului.

COLIND DE PRIMĂVARĂ.

Glasuri tainice te 'nfioară
Și se 'mbină, 'ntr'un colind. —
Se preling, de prin ponoară,
Din vâlcele-gâlgăind —
De prin văi,
Din vârf de munte —
De pe căi,
Cu punți mărunte —
De prin ramuri văduvite,
De frunzișuri sărăcite.
— In zadar vii, corb, cu „caaar“!
Nu cobî-este 'n zadar!
Pretutindenii vajnic glas:
„Iarnă, bun-rămas, te las“!
Iacă-aice-s brebeneii,
Mâine au să sburde mieii.
Muguri să se spargă'-așteaptă,
Mânzu 'n stavă se aiaptă.
Păsări își mlădie glasul,
Pregătind bogat taifasul.
E colind de primăvară:
S'a născut natura iară!
Pretudindenea mustește —
Firea ni se primenește.
Vara 'n horă și-a luat rândul —
Iernii îl mîncăm comândul.

Horia Petra-Petrescu.

CHIUITURI.

*Cât e Vaideii de mare,
Fete și ficiori el n'are,
Ca pe ulița cea mare,
Dela Ivănuț la vale.*

*De m'ar chema Constantin
M'ar băga fetele 'n sân,
Dar pe mini mă chiamă haida ..
Și fug toate ca de naiba ...*

*Nu te uita că's buzat,
Că's spornic la sărutat,
Să nu te uiți că sunt mic,
Că sunt spornic la iubit.*

*Bădiță de dorul tău,
S'a uscat iarba 'n pârău.
Hai cu mine s'o cosim,
S'o cosim, s'o tăvălim
Și-amândoi să ne iubim.*

*Vai de mine câte știu
Mă mir că unde le ții,
La inimă și la brâu*

*La inimă și la piept,
Numai când vreau le indrept.*

*Du-te bade duce-te-ai
Unde-o sta vântul să stai,
Nici așa nu te-oi lăsa,
Ci mai rău te-oi blăstăma :
Să te 'nsori de nouă ori
Și să ai nouă feciori
Să te mai însori odată,
Și să ai numai o fată.
O fată o copiliță
Să te poarte pe uliță.
Să vii și la poarta mea,
Să te dărui cu ceva :
C'o cojiță de turțiță,
Să știi că ți-am fost drăguță.*

*Du-te bade și te culcă
Nu ținea umbră la furcă,
Du-te și te odihnește
De gură să n'ai nădejde.*

*Tune dracu 'n voi de juni,
De nimic nu sunteți buni,
Că țucați peretele
Și gândiți că 's fetele !*

*Strigă răii satului,
Să fiu talpa iadului!
Da dece Doamne să fiu
Că n'am omorât om viu.*

*Dragă-mi e mândruța mică,
Că se suie pe opincă
Și-mi dă gurița de frică.
Dragă-mi e mândru-ța 'naltă
Că-mi dă gura peste poartă!*

*Poinari cu ochii mari
Și cu teacă la amnar.
Vai săracul poinarul
Cum îi zdrăncă-ne amnarul!*

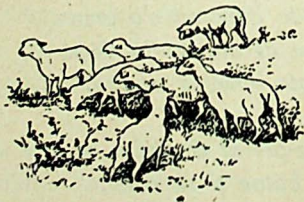
*Câte flori pe coastă 'n sus
Toate cu mândra le-am pus,
Câte le-am pus până 'n prânz,
Toate bine mi s'o prins.
Câte de-amiazi în deseară,
Toate bine se uscară.*

*Fire-a-i al dracului bade,
Ce bătae ți se cade,
Că trecui dealul cu tine*

Și n'ai pus mâna pe mine.
Dar nici eu n'am așteptat,
Făr' un pic de sărutat.
Nici p'ăla nu l'ai dat,
Parc'o fost de cumpărat.
Și-o fost cumpărat cu bani,
Să faci voe la dușmani!

Mândra cu ochi Mierăuți,
Tot în gură s'o săruți,
Dar în ochi să nu te uiți.
Căci în ochi de te-ai uita,
Șapte boale te-or lua,
Șapte boale și-o lingoare,
Și friguri omorătoare.

Culese dela Nic. Pavelescu.

ORGANIZAREA OIERILOR.

Oierii țării noastre — la îndemnul Dlui Nic. Muntean — au simțit nevoea de a se organiza din punct de vedere profesional.

DI N. Muntean, Președ. U. O și Familia, în mijlocul oierilor, la stâna din muntele „Larga“ a oierului C. Mănișanu din Novaci-Gorj.

Forma organizațiilor, ce au luat naștere a fost aceea de „reuniune de oieri“.

Reuniunea urmărește un scop cultural și social și un scop economic de promovarea ocupațiunii mem-

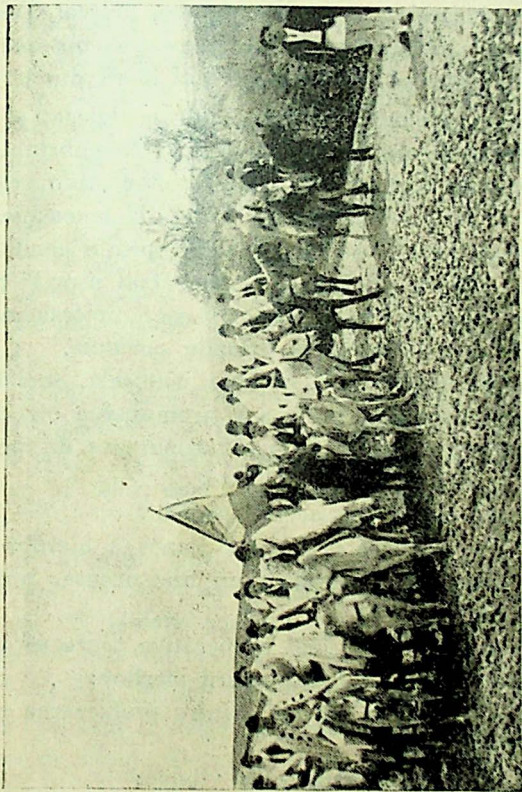
brilor ei. Reuniunea are o sală de lectură cu ziare, reviste și cărți de împrumut; ține întruniri de consfătuire, aranjează expoziții de oi și de industria lânii și a laptelui și ține legături culturale cu alte societăți asemănătoare.

Pentru promovarea ocupațiunii membrilor urmărește: îmbunătățirea pășunilor, ameliorarea raselor de oi, promovarea industriei casnice a lânii, a industriei laptelui, precum și o rentabilă valorificare a produselor îndeletnicirii membrilor.

Membru al reuniunii poate fi oricare oier, fost oier, descendenți ai oierilor și oricare cetățean de origine român, care se interesează de această ramură a economiei naționale și dacă are viața nepătată din punct de vedere moral și național. Femeile încă pot fi membre ale reuniunii în aceleași condițiuni; corporațiunile, deasemenea.

Intâia reuniune, ce a luat naștere înainte cu 14 ani, a fost cea din Poiana-Sibiului.

După ea s'au înființat, pe aceleași baze și cu acelaș scop, reununi în județul Sibiu în comunele: Jina, Tilișca, Rășinari, Râul-Sadului, Sadu, Tălmăcel și Boița; în județul Alba în: Șugag și Loman; în județul Râmnicu-Vâlcea în: Vaideeni și Băbeni—Bistrița; în județul Gorj în: Novaci; în județul Treiscaune în: Covasna; în județul Arad în: Arad; în județul Mehedinți în: Titerlești și în județul Bihor în: Roit.

Cum au înțeles oferii din Loman (Alba) să-și orimească pe Președintele lor, în ziua a 2-a a Sf. Paști, 1937.

Mai sunt în curs de înființare în mai multe comune din județele: Argeș, Dâmbovița, Muscel, Teleorman, Bacău, Năsăud ș. a. Tinde, cum se observă, ca această mișcare să înglobeze pe toți oierii din țară.

Toate reuniunile și peste 2000 de delegați ai oierilor din toată țara, s'au întrunit la 21 Noembrie 1935, la Sibiu și-au hotărât gruparea oierilor într'o organizațiune pe țară, luând naștere astfel „Uniunea oierilor din întreaga țară”. Astfel organizați, prin o conducere supremă unitară să-și poată spune mai ușor și până sus toate păsurile, pentruca mai ușor profesiunea și drepturile membrilor să fie oriunde susținute.

Unirea urmărește înaintarea culturală, socială și economică a oierilor, precum și promovarea oieritului, prin ameliorarea raselor de oi, asigurarea de pășuni și valorificarea produselor.

Pentru asigurarea acestui scop :

- a) Va stăruii să ia ființă o bancă a oierilor din întreaga țară, care să asigure creditul necesar promovării oieritului.
- b) va pune baze unei cooperative, care să valorifice toate produsele îndeletnicirii oierilor ;
- c) va înființa o fabrică, pentru prelucrarea și industrializarea lânii ;
- d) va organiza asigurarea vitelor ;
- e) va organiza cursuri de perfecționare și va înființa „Stâni-Școli” în cari actualii și viitorii oieri să-și

câștîge și completeze cunoștințele de creșterea oilor și industrializarea laptelui;

f) va organiza expoziții de oi și produsele lor;

g) va îngriji de formarea unui corp select de specialiști în ale oieritului, demonstrând și sfătuiră practic cum se poate produce mai mult și mai bun;

h) va edita: cărți, ziare și reviste de interes profesional;

i) va organiza conferințe;

j) va colabora cu toate instituțiile și asociațiunile, care se interesează sub orice formă de progresul oieritului;

l) va da ajutoare celor ce fac oierit în vederile Uniunii și celor, cari din cauza pierderilor suferite în oi, au nevoie de ajutor, pentru a-și reface economia, precum și celor, cari au realizat îmbunătățiri pe acest teren;

m) va lupta pentru păstrarea credinței, portului, cântecelor, jocurilor și obiceiurilor strămoșești;

n) va înființa un muzeu, în care va aduna și păstra tot felul de obiecte oierești.

Membrii Uniunii Oierilor sunt toți membrii reuniunilor precum și aceia cari nefăcând parte din o reuniune se înscriu direct în Uniune. În general membru al Uniunii Oierilor poate fi oricare oier sau oierită, descendent de oier sau oricare cetățean român, care

se interesează de această ramură a economiei naționale și are viața nepătată din punct de vedere moral și național.

Numărul membrilor Uniunii se ridică la cca. 2300. Cel puțin mai mulți decât atâția sunt aderenți ai mișcării.

CONDUCEREA UNIUNII OIERILOR DIN INTREAGA ȚARĂ

o are un comitet din 31 persoane.

Președintele Uniunii Oierilor este: **Nicolae Muntean**;

Vice-Președinți: *Ioan Giugiulan* și *Miron Ștefan*,
iar Secretar general: *Ilie Muntean*.

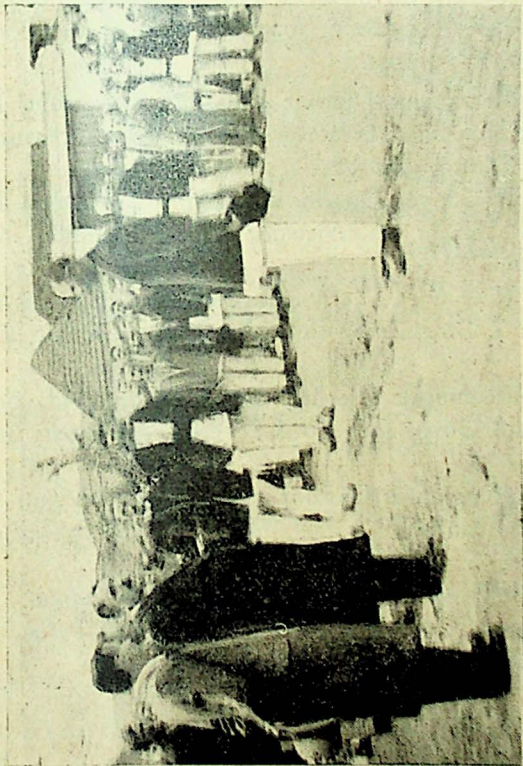
REUNIUNILE DIN ȚARĂ

cari fac totodată parte și din Uniune:

1. Reuniunea oierilor din *Arad*, jud. Arad Președinte: *Gheorghe Șulea*; Vice-Președinte: *Gheorghe Cioban*.

2. Reuniunea Oierilor din *Băbeni-Bistrița*, jud. Vâlcea. Președinte de onoare: *D. D. Nacea*, învățător; Președinte: *V. Ion M. Dănuleț*; Vice-Președinte: *Pavel Gh. Iosif*.

3. Reuniunea Oierilor din *Boița* jud. Sibiu. Președinte: *Nicolae Bobeșiu*, învățător; Vice-Președinte: *Nicolae Voicu*.

Vizita Președintelui U. O. la Loman (Alba), Sf. Paști 1937. Dl Petru Stancu, primarul comunei Loman, înconjurat de comitetul Reuniunii oierilor și de oieri urează „Bun venit”, Președintelui oierilor.

4. Reuniunea Oierilor din *Covasna*, jud. Treiscaune. Președlnți de onoare: Preot *Eremia Ticușan* și *Niță Buzea*; Președinte: *Ioan Gh. Papuc*; Vice-Președinte: *D. I. Furtună*.

5. Reuniunea Oierilor din *Jina*, jud. Sibiu. Președinte: *Ioan Sava*, învățător-director; Vice-Președinte: *Avram Tâmpănariu*.

6. Reuniunea Oierilor din *Loman*, jud. Alba. Președinte: *Stanciu Gh Nicolae*; Vice-Președinte: *Vlad T. Simion*.

7. Reuniunea Oierilor din *Novaci*, jud. Gorj. Președinte: *I. Giugiulan*; Vice-Președinte: *Gh. Șt. Deaconescu*.

8. Reuniunea Oierilor din *Rășinari*, jud. Sibiu. Președinte: Preot *Ioan Brote*; Vice-Președinte: *Bucur Podariu*.

9. Reuniunea Oierilor din *Poiana-Sibiului*, jud. Sibiu. Președinte: *Nicolae Muntean*; Vice-Președinte: *Ioan Șerb*.

10. Reuniunea Oierilor din *Râul-Sadului*, jud. Sibiu. Președinte: *Nicolae Brâncovean*; Vice-Președlnți: *Ioan Hurdubelea* și *N. Drăghiciu*.

11. Reuniunea Oierilor din *Roit* jud. Bihor. Președinte: *Teodor Luncan*; Vice-Președinte: *Petru Lucaciu*.

12. Reuniunea Oierilor din *Sadu*, jud. Sibiu. Președinte: *Irimie Dăncăneț*; Vice-Președinte: *Ioan Barb*.

13. Reuniunea Oierilor din *Șugag*, jud. Alba Președinți de onoare: *Gheorghe Perian*, preot și *Ioan Aleman*, notar; Președinte: *Miron Ștefan*, învățător; Vice-Președinte: *Gh. Bucurescu*.

14. Reuniunea Oierilor din *Tălmăcel*, județul Sibiu. Președinte: *Ion Barbu*; Vice-Președinte: *Dumitru Rădoi*.

15. Reuniunea Oierilor din *Tilișca*, jud. Sibiu. Președinte: *Ioan C. Juga*; Vice-Președinte: *Ioan I. Bratu*.

16. Reuniunea Oierilor din *Titerlești*, județul Mehedinți. Președinte de onoare: *Predescu Iulian*, Prefect; Președinte: *N. Bistriceanu*; Vice-Președinte: *C. I. Jianu*.

17. Reuniunea Oierilor din *Vaideeni*, jud. Vâlcea. Președinte de onoare: *Adam Ionescu*, deputat; Președinte: *Adam P. Jinaru*; Vice-Președinte: *Lazăr L. Apostoiu*.

Uniunea Oierilor dispune și de o publicațiune lunară. „*Stâna*”, revistă profesională și de cultură, care publică chestiuni și probleme, culturale, profesionale, sociale și susține interesele membrilor ei.

Revista este citită cu viu interes de toți oierii din al căror abonament se și susține.

Redactează deasemenea în fiecare an acest calendar cu un bogat material calendaristic, cultural și profesional.

NICOLAE MUNTEAN

Președintele „Uniunii oierilor din întreaga țară”,
Directorul revistei „Stâna”.

STATISTICA OILOR.³

a) Numărul oilor în România a fost în anul:

1927	12.941.000
1928	12.801.000
1929	12.406.000
1831	12.356.000
1932	12.294.000
1935	11.828.000

Se observă deci, că din an în an numărul oilor scade.

b) Pe provincii numărul oilor a fost în 1935:

Basarabia	2.290.041
Bucovina	224.663
Transilvania	2.780.146
Vechiul Regat	6.533.315

c) După numărul oilor, locul României, printre celelalte țări ale Europei este al 3-lea.

Țara	Numărul oilor	Câte oi vin:	
		La 100 Ha.	La 100 locuitori.
Anglia	26.651.000	197	59
Spania	16.470.000	32	69
România	11.828.000	40	63
Franța	9.730.000	18	23
Olanda	485.000	15	6
Danemarca	175.000	4	5
Germania	3.387.000	7	5

Austria	272.000	3	4
Italia	10.268.000	33	24
Polonia	2.557.000	7	8
Cehoslovacia	476.000	3	3
Ungaria	1.056.000	11	12
Jugoslavia	8.600.000	34	60
Bulgaria	8.740.000	85	115
Grecia	7.427.000	57	121

d) Numărul oilor din Țara noastră repartizate pe rase:

Turcană și corcitură	7.261.000	sau	61.30%
Țigae	3.279.000	„	27.60%
Merinos	120.000	„	1.00%
Caracul și corcitură	496.000	„	4.20%
Spancă	170.000	„	1.50%
Stogoșe	353.000	„	3.00%
Rațcă	43.000	„	0.50%
Carnabat	103.000	„	0.90%
Friză	3.000		

e) Repartizat după sex și vârstă avem în țară:

Berbeci peste un (1) an	444.136
Oi peste un an	9.783.465
Tineret până la un an	1.600.464

Valoarea oilor și a produselor lor se ridică la cca 10 miliarde lei anual.

CREȘTEREA OILOR.

DE CÂND SE CRESC OI.

Multora dintre noi ne fug amintirile în copilărie, când mama sau tata ne-a cumpărat — sub formă de jucărie — câte un miel, pe care l'am îngrijit și crescut noi înșine. La început, două trei zile, mielul părea străin, sbiera, era sperios, dar după două-trei zile începea să se împrietenească cu copilul ce-l ducea la pășune sau îi dădea frunzar din mână sau chiar mămăligă sau tărâțe.

Mielul se împrietenea așa de bine cu copilul, încât îl însoțea ori unde, ca un bun tovarăș.

Punându-ne întrebarea de când crește omul oi, nu am putea răspunde precis. Ceeace se presupune și e aproape sigur, este că oaia a fost domesticită din oaia sălbatecă. Mai întâiu au fost prinși desigur miei slabi, — ce nu puteau fugi — și crescuți pe lângă locuința omului, poate chiar ca jucării ale copiilor.

O dovadă că domesticirea oii nu a fost grea este faptul că azi în Corsica și Sardinia, trăește un animal foarte înrudit cu oaia (Muflonul), ce ușor se domesticește și trăește în jurul casei.

Nu-i exclus, ca chiar un cârd de oi sălbatice să fi fost prinse și domesticite și apoi înmulțite și crescute de om tot cu mai mare atenție.

Răsfoind și cetind cele scrise din cele mai vechi timpuri, se observă, că oaia s'a bucurat de o deosebită atenție și că la început era considerată de animal religios, ce se aducea jertfă lui Dumnezeu, iar mai târziu printre animalele care aduceau mai mult folos.

Cum s'a spus la început oaia s'a întrebuințat ca animal de jertfă. Dela oile arse pe rug, ca jertfă, a trecut, probabil, omul la consumul cărnii de oaie.

În ținuturile reci și cu variații de temperatură, omul a întrebuințat și pielea oii ca îmbrăcăminte,

Numai târziu a fost întrebuințat laptele ca aliment și la fabricarea brânzeturilor.

Târziu de tot i s'a întrebuințat lâna pentru prelucrare.

Leagănul domesticirii oilor a fost Asia.

Biblia și alte scrieri sau gravuri vechi amintesc despre creșterea oilor și foloasele lor.

Cărțile de religie dela școală, precum și biblia, ne spun, că Abel fiul lui Adam era păstor de oi și că aducea miei jertfă lui Dumnezeu.

Abraham, cu 2000 ani înainte de Christos, avea pe lângă vite, cămile etc. și un număr mare de oi.

Isaac avea de asemenea turme mari de oi.

Evreii în vremea patriarhatului aveau turme numeroase de oi. Se spune că la ei gunoirea țarinei prin mutarea strungei din loc în loc era cea mai cunoscută.

Se amintește de asemenea că Solomon la sfîntirea vestitului templu, drept mulțumire lui Dumnezeu, a adus jertfă, pe lângă 22.000 boi și 120.000 oi.

Dela evrei creșterea oilor a trecut și la celelalte popoare.

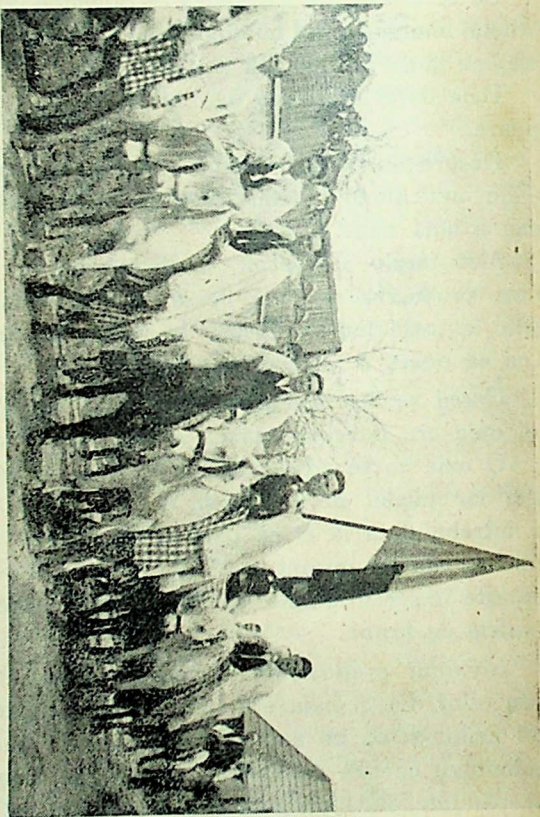
Despre un popor vechiu, *Asirienii*, un mare scriitor din antichitate, Plinius, scrie că creșteau oi, ce aveau o lână bună.

Mai târziu *Fenicienii* creșteau oile, în special, pentru producția de lână. Țesăturile din Milet erau vestite în toată lumea. Pielea de oaie o preparau așa fel ca să poată fi întrebuințată pentru scris.

Grecii vechi creșteau oile cu multă pricepere. Și la ei oaia era întrebuințată ca animal de jertfă zeilor.

O oaie ce se aducea jertfă trebuia să fie sănătoasă, iar mielul de cel puțin 6 zile. Pielea de oaie era întrebuințată la ei ca pătură, iar carnea juca de asemenea un important rol. Marele scriitor Homer amintește în scrierile sale, că *Grecii* vechi întrebuințau și laptele ca hrană.

Romanii prețuiau de asemenea foarte mult creșterea oilor. La ei oaia era folosită ca un animal adus jertfă zeilor și ca un animal ce le aducea mult folos. Întrebuințau carnea de oaie în alimentație, lâna pentru îmbrăcăminte, iar laptele de oaie era considerat printre alimentele cele mai nutritive.

Vizita Președintelui U. O. la Loman (Alba), Sf. Paști 1937. — Călăreții și oferii, ce au ieșit în întâmpinare, ascultând cuvântul Președintelui și al Primarului.

Ei aveau oi cu lâna fină și oi cu lâna mai puțin fină. Ei sunt aceia cari în urma cuceririlor făcute, duc oile în Germania și chiar în Anglia.

Pe plaiurile unde azi este România Mare s'au crescut oi din cele mai vechi timpuri. Geto-Dacii erau cunoscuți, ca popor ce se îndeletnicea cu creșterea vitelor (și mai ales a oilor) și agricultura.

Drumul făcut azi de mulți din oierii noștri dela munte la țară și invers, pentru căutarea de pășuni, era făcut și atunci de crescători de oi din regiunea muntoasă și deluroasă a țării.

La cucerirea Daciei de către Romani se creșteau aci și oi cu lâna fină, după cum se poate vedea pe monumentul Adam—Klissi din Dobrogea. Aceste oi se presupune că au fost aduse de negustori din răsărit, mai ales de cei din Milet, cari veneau cu mărfurile lor până la gurile Dunării.

Columna lui Traian ne arată deasemenea că locuitorii Daciei se ocupau cu creșterea oilor. Evoluția cultural-socială și politică a Statului nostru a avut multe puncte de contact cu oieritul. Cezar Petrescu spune :

*„Ne-am născut, am trăit și
Am evoluat sub steaua ciobanului“.*

Poezia noastră populară, este inspirată mult din viața oierilor; tributul nostru către Sultan, consta

anual și dintr'un număr mare de oi; arta noastră populară a întrebuițat lâna pentru țesăturile prețioase. Azi oaia reprezintă pentru țara noastră o avere de câteva miliarde. Dacă oaia în viața mai tuturor popoarelor a avut și are un rol atât de important, atunci acest rol la noi nu mai poate fi discutat, ci trebuiesc făcute toate eforturile și trebuiesc date toate mijloacele, ca oierii să se adapteze noilor timpuri iar îndeletnicirea lor să progreseze.

I. Dăncilă.

Un grup de Novăceni (Gorj) la Congresul dela Câmpulung—Muscel.

OAIA ȚIGAIE IN JUDEȚUL TIMIȘ.

Oieritul ca ocupațiune a locuitorilor Banatului, există din cele mai depărtate timpuri. Dintre actualii locuitori, cei mai vechi oieri sunt românii. Dela ei au împrumutat această ocupațiune și neamurile cari au venit mai târziu, dar nu ca principală ocupațiune, ci ca ramură secundară de exploatare.

Oieritul a scoborât din regiunea muntoasă spre șes, mai întâiu pe lângă cursurile apelor, apoi s'a răspândit peste tot, așa că astăzi nu găsești comună în care să nu se afle oi.

În județul Timiș se întâlnesc aproape exclusiv: 1. oaia sârbească sau rațcă și 2. oaia țigae. Rațca este veche în aceste părți și este cea mai întâlnită, găsindu-se aproape la fiecare plugar în număr mai mare sau mai mic, după cum este mai bogat sau mai sărac. Această oaie mulțumește cerințele plugarilor, cari iau dela ea mielul pentru carne, laptele din care prepară caș, pentru nevoile casei, iar lâna care este lungă și groasă se întrebuințează la confecționarea diferitelor obiecte casnice ca: țoale pentru pături, ponieve, covoare, traiste, ciorapi năfrâmi groase de farnă etc.

Cu toată importanța ei numerică mare, oaia rațcă este întrecută ca valoare comercială de oaia țigae, care cuprinde din ce în ce tot mai mult teren în de-

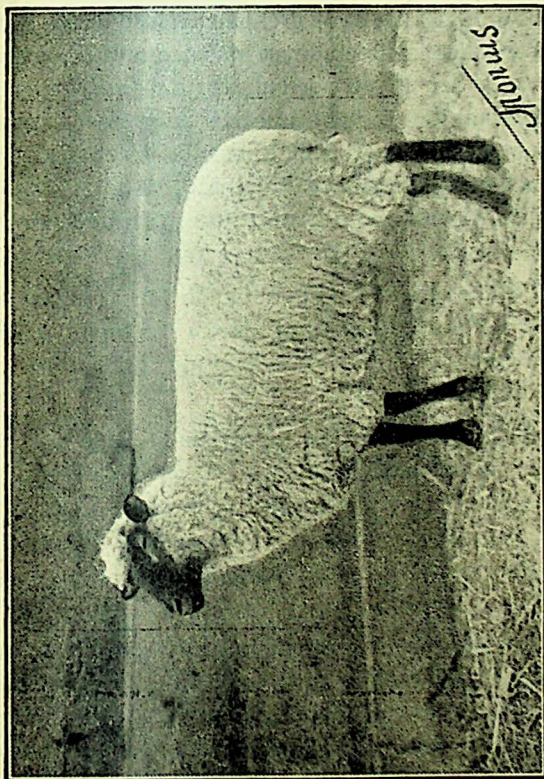

trimentul celeilalte. In unele părți ale județului, oaia țigae e introdusă de mai bine de 200 ani, în alte părți are o vechime de câțiva zeci de ani, iar în restul județului este în curs de introducere, autoritățile conducătoare zootehnice și agricole sprijinind și încurajând introducerea berbecilor de rasă țigae în fiecare turmă: în unele plase oprindu-se de a se mai ține berbeci rațcă pentru mârliț.

In linii generale, oaia țigae este mai răspândită în jumătatea de apus a județului Timiș (considerând o linie despărțitoare N—S, care ar trece la 10 km. Est de Timișoara), introdusă fiind acolo de mult timp. Astfel în părțile Sănnicolaului Mare este introdusă de pe la anul 1700, în plasa Vinga de pe la anul 1750. In partea de răsărit, țigaia existentă, este introdusă de curând și continuă de a se răspândi.

Preferința din ce în ce mai mare (pentru oaia țigae) se datorește lânii acesteia, superioară celei rațcă, atât cantitativ cât mai cu seamă calitativ. Calitatea ei o face să fie mai căutată, atât pentru folosințele casnice — din cauza gusturilor mai rafinate — cât, în special în marea industrie, de când cu prohibirea importului de lână streină, până la epulzarea stocului intern.

Tipul de țigae nu este acelaș în întreg județul. In partea vestică a județului se găsește un tip mai

Oale țigae bucălae.

mare, berbecii ajungând la greutatea de 80—85 kg., oile la 55—65 kg.; talia la greabăn fiind de 70—75 cm. În partea estică a județului se găsește un tip mai mult mijlociu; la Școala de agricultură din Ciacova se găsește un stoc de oi țigăi bucălăi ce-și trag originea dela Meszöheghes, având înălțimea la greabăn 62 cm., iar greutatea medie 45 kg. Cu toate că acesta este un tip mic de țigaie, are o producție medie de lână de 3,200 kg. pe cap de oaie.

În ceace privește producția de lapte, țigaia este întrecută de rațcă, la care producția de lapte se ridică a 80—120 l. anual, iar procentul de grăsime al laptelui se ridică la 8—9⁰/₀.

Pentru îmbunătățirea materialului ovin de rasă țigaie din acest județ. Camera de agricultură dă un prețios ajutor prin distribuirea de berbeci de rasă pe cari îi aduce fie dela ferma Slobozia jud. Ialomița fie că împarte berbecuți selecționați dela oieria Școlii de Agricultură Ciacova.

Pe lângă mărirea producției de lapte și de lână, prin alegerea indivizilor mai valoroși, se urmărește și obținerea unui tip de țigaie fără coarne, ajungându-se ca în anumite crescătorii din județ să nu se găsească de loc oi cu coarne, iar berbeci doar cazuri rari.

Îngrijirea ce se dă acestor oi este destul de bună.

De cum se topește zăpada și până la zăpada viitoare oile stau la pășune. Când zăpada acoperă pământul oile sunt adăpostite în grajduri, dându-li-se fân de fâneață sau de trifoiu, calitatea II-a, strujeni de porumb, pae de soia sau alte nutrețuri de o importanță mai mică în alimentația bovinelor sau cabalinelor.

În timpul gestației se dau oilor fătătoare, cu câteva săptămâni înainte de fătare, grăunțe, în special de porumb, mai rar codină de orz, ovăz și măzeriche. Aceste alimente concentrate se dau cam 3—400 gr. de cap de oaie, până la 3—4 săptămâni după fătare.

Tunsul oilor se face de regulă în luna lui Maiu. Berbecii pășunează în cele mai multe cazuri amestecați cu oile — excepție fac crescătoriile bine organizate — din această cauză mârlițul oilor se face începând din luna Iulie până în Octombrie.

Oierii din aceste părți se pot grupa în două categorii: a) oieri mici și b) oieri mari. Din categoria oierilor mici fac parte proprietarii cari au un număr de oi ce variază între 5—50 oi, un foarte mare procent dintre acești mulțumindu-se cu 6—8—10—12 oi. Acest număr redus de oi satisface în parte nevoile aceluși locuitor, care nu are mai mult decât 6—8 lanțe (jugăre) de pământ. Proprietarii, cu un număr, ce variază între 10—50 oi, surplusul de produse îl valorifică pe piața cea mai apropiată sau chiar în comună, la acei cari nu au oi.

Această primă categorie de oieri, țin olle în *turma satului*, care pășunează pe izlazul comunal, porțiunea ce este alocată oilor. După numărul oilor ce are, fiecare proprietar primește o cantitate de caș.

A doua categorie de oieri, sunt marii oieri cari posedă turme ce se ridică la sute de capete, pășunându-le pe terenuri arendate sau pe moșiile proprii, aceștia fiind proprietarii cari au ferme de câteva sute de jugăre, numite în Banat „*odăi*”. — Acești proprietari mari de oi, urmăresc realizarea unui beneficiu comercial cât mai mare. Ei sunt aceia cari au introdus primii oaia țigăie. Aceștia urmăresc selecționarea unui tip cât mai bun și cât mai apropiat de adevărata țigăie — din materialul heterogen care se găsește încă în multe turme —. În vederea realizării de venituri, provoacă călduri oilor printr'o alimentație mai bună, — încă în luna Iulie, pentru a avea miei în luna Decembrie, când se pot valorifica foarte bine. În urma vinderii mieilor, cașul ce îl prepară — avându-l în cantitate mai mare — îl valorifică adesea pe plața Timișoarei, transportându-l cu căruțele. Lâna o vând deosemena în mod direct unei fabrici de postav, din Timișoara.

O problemă foarte importantă în această parte a țării este *problema valorificării laptelui de oaie*. Din laptele de oaie se prepară caș în modul cel mai simplu. Laptele se încheagă și se stoarce zărul printr'o strecurătoare

de pânză. Acest caș vândut se consumă proaspăt, de 1—2 zile sau se sfarmă, se sarează și se bate în puțin. În centrele mai importante pentru creșterea oilor, se află intermediari cari speculează starea de desorganizare a oierilor, cumpărând cașul proaspăt pe un preț derizoriu, de 14 lei (cum a fost în vara anului 1937), îl taie în felii pe care sărându-le bine le pun în butoaie pe cari le trimit în centrele muncitorești.

După expunerea tuturor acestora, vorbind de rentabilitatea oilor în aceste părți, constatăm că oaia, animalul care valorifică atât de bine iarba de pe munte, ce nu poate fi valorificată de alte animale mai mari, care valorifică iarba de pe toate șanțurile și din toate locurile pe cari bovideele nu pot pășuna, prezintă o rentabilitate relativă pentru țaran, deoarece acesta este mulțumit că poate gusta de câteva ori pe an cașul sau brânza, că își poate face obiectele strict necesare din lâna oilor sale și că poate gusta la Sfintele Paști o bucată de carne de miel.

Proprietarii cu un număr mai mare de oi, consideră o mare binefacere ridicarea prețului lânii; acum câțiva ani vindeau cu 35—40 lei kg. de lână țigaie!

Dacă ridicarea prețului lânii s'a făcut în urma întensei acțiuni dusă de Uniunea Oierilor din întreaga țară, oierii din Banat — cari cunosc din zi în zi tot mai bine această asociație de salvagardare a intereselor

oierești — privesc cu multă speranță spre Uniune, așteptând cu nerăbdare să-și întindă mâna și asupra lor, să-l organizeze, să formeze un tot unitar și puternic, să se resfrângă asupra lor rodul muncii sale și nu-l ia un intermediar, care de cele mai multe ori este strein de legea și de neamul românesc.

L. Coruțiu, Ciacova—Bănat.

CEVA DESPRE OAIA KARAKUL.

Foloasele multiple, pe cari le dă oaia, au fost desigur printre motivele, cari au determinat pe om să se ocupe cu creșterea ei din cele mai vechi timpuri.

Trecutul neamului nostru este strâns legat de creșterea și exploatarea acestui animal.

Din vechime locuitorii ținuturilor noastre se ocupau cu creșterea oilor, fapt amintit de scriitorii vechi, ca Herodot, care ne spune că Geții și Scitii, vechii locuitori a-i țării noastre, se ocupau cu creșterea oilor, Apoi inscripțiile de pe monumentele romane, cum este cel dela Adam Klisi, ne arată că creșterea oilor era cunoscută în vechime în regiunile acestea.

Dar oile au jucat și un rol social și cultural în viața poporului nostru, căci ducându-se cu ele, ciobanii au dus graiul, obiceiurile și portul, departe peste hotare.

Oala Karakul cu miel.

Tot din viața pastorală s'a născut și doina, cântecul nostru specific.

Oile prin capitalul, ce ele reprezintă, formează o pârghie importantă a economiei noastre naționale.

Astăzi în România sunt circa 11.828.000 capete oi, ce reprezintă un capital de 4.615.612.000 cca Lei. Cele mai multe din acestea sunt oi indigene, cum sunt țurcana și țigaisa, iar restul oi importate, între cari intră și oaia karakul sau cum îi mai spune la noi oaia Astrahan, după o regiune unde se crește în mare număr.

Această oaie a trezit interesul oamenilor prin pielicica mielului de o frumusețe deosebită, caracterizată prin bucle cu desenhuri frumoase și cu luciu negru strălucitor.

Numele ei îi vine dela cuvântul Kara-ghiuli, care înseamnă roză-neagră.

Sunt trei varietăți de oi karakul, cari se deosebesc după culoare și anume: o varietate neagră, numită *arabi*, o varietate brumărie, zisă *schiraz* și una cafenie, numită *kambar*.

Cel mai frumos buclaj, desemn și luciu îl au, în ordine descrescândă: varietatea neagră, brumărie și cea cafenie.

Despre organizarea oii karakul sunt mai multe păreri. Unii susțin că ar fi o rasă nouă rezultată din încrucișeri, alții susțin contrarul, că este o rasă veche

care a fost domesticită între anii 6500—7000 a. Ch. Alții autori susțin că oaia karakul are aceiaș origine cu țurcana noastră.

Patria oii karakul este Buchara, lângă Belucistan și Afganistan (Asia), ea fiind răspândită în tot Sud-vestul Asiei.

Clima acestor ținuturi este cu mult mai aspră decât a Țării noastre. Acolo este o climă caracteristică de stepă cu temperaturi înalte, secete lungi și ploi puține. Iarna este aspră și bântuită de vânturi puternice. Regiunea din Buchara este foarte aridă, cantitatea anuală de ploaie căzută, abia atinge 150 mm. și foarte rar în regiunea muntoasă se urcă până la 400 mm. Ținutul are vara un aspect de deșert. Totul este lipsit de viață până prin lunile Octombrie—Decembrie, când începe sezonul ploios. Umiditatea mică face ca acolo oile să nu se îmbolnăvească niciodată de stronghiloză și gălbează.

Cu toată asprimea climatului, viața este totuși posibilă. Animalele, cari sunt mai ales oile, trăesc tot timpul sub cerul liber, iarna lipsite de adăpost și de nutreț, care este foarte greu de procurat. Oile sunt nevoite să-și caute ele singure hrana în resturile de ierburi uscate, pe care le scot, scormonind cu picioarele, de sub zăpadă. Dar natura i-a venit în ajutor oii karakul, determinându-i unele schimbări în conformația

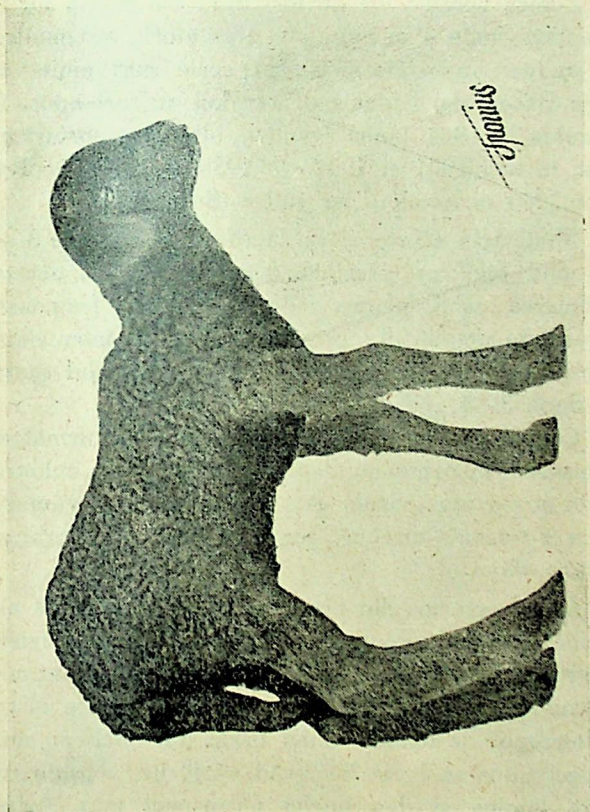
ei corporală. Astfel această oaie are o coadă foarte lată unde se depune, când hrana este abundentă, cantități mari de grăsime, care apoi este economic consumată de organism în perioada de hrană mai puțină.

Infățișarea oii karakul. Partea posterioară la oaia karakul este mai dezvoltată. Capul este alungit, profilul este convex, mai pronunțat la berbeci. Coarnele la oi se întâlnesc rar, la berbeci mai des. Urechile sunt mari și aplecate, iar ochii sunt vioi și cu pleoapele foarte mobile. Gâtul este lung, trupul oval dinainte înapoi și pieptul îngust din cauza coastelor cari sunt foarte puțin arcate. Picioarele dinapoi sunt mai lungi, așa că înălțimea la cruce este cu 2—3 cm. mai mare decât la greabăn. Crupa este foarte înclinată, iar coada este mai lată decât lărgimea crupei. Extremitatea inferioară a cozii este subțire, vârful se ridică în sus și apoi se lasă în jos, încât ia forma caracteristică de S.

Picioarele sunt bine dezvoltate, osătura și ligamentele puternice, iar copitele tari și rezistente.

Firele de lână, ce acopăr corpul au o grosime de 40—65 microni. Ele se prezintă sub forme de șuvițe lungi de 16—20 cm. la oi și 20—25 cm. la berbeci.

După cum am mai amintit aceste oi dau miel cu pielețele foarte frumoase, cari se valorifică, cele rezultate dela oi pur sânge, între 2500—4500 Lei bucata.

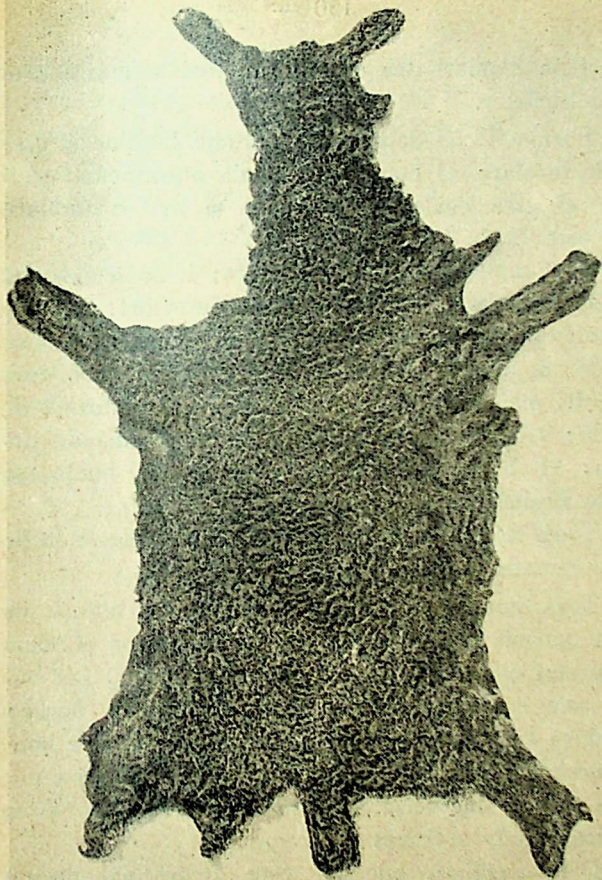
Miel karakul × turcană.

Pentru aceasta ele au fost duse din patria lor în multe țări unde s'au înființat crescătorii sistematice. Așa au fost importate și la noi; cele mai multe se află în Basarabia. Primele oi karakul au fost aduse în Basarabia la 1834 (după Ivanov), alte transporturi au urmat în anii 1901 și 1902. În 1936 se aflau în România 2000 oi karakul pur sânge (Schultze).

Mieii dela aceste oi se sacrifică în etate de 3—4 zile, când pielicica prezintă maximum de frumusețe. Sacrificarea oaiei, pentru a obține pielică frumoasă, s'a văzut în timpul din urmă, că nu este întemeiată. Pielicica cea mai frumoasă fiind dată de mielul sacrificat după 3—4 zile dela naștere.

Calitatea pielicelei este determinată de următoarele însușiri: buclaj, luciu, desemn, uniformitate, culoare, supleță și mărime. *Buc*la este formată din mai multe fire, ce au aceeași direcție, iar totalitatea buclelor formează buclajul.

Luciul este una din proprietățile caracteristice ale pielicicii karakul. Poate fi un luciu metalic, albăstriu și negru cu mai multe nuanțe. Cu cât buclele sunt mai uniforme, cu atât luciul este mai bun, deoarece el nu este intrerupt de umbre. Când firele din bucle nu sunt complet întoarse încât li-se văd vârfulurile, acestea difuzează lumina și dau buclei un aspect mat. Astfel luciul este determinat de aranjamentul firelor în buclă

Fromus.

Pielică de miel metiș karakul × țurcană. Cl. II. (Bucle în formă de tuburi scurte).

cum și de regularitatea și uniformitatea în massă și în sine a buclelor.

Forma buclei depinde de înălțime, lățime și gradul de înrolare. O buclă este ideală atunci când înălțimea ei este egală cu lățimea și are o înrolare completă.

Sunt mai multe tipuri de bucle; 1. bucle în formă de tuburi regulate; 2. bucle în formă de valuri; 3. bucle în formă de tuburi neregulate; 4. tuburi scurte; 5. tuburi mijlocii; 6. tuburi lungi; 7. bucle în formă de bob, care poate fi: mic, mijlociu și mare; 8. bucle în formă de oglindă; 9. bucle desfăcute; 10. bucle în formă de tirbușon; 11. bucle în formă de mazăre; 12. bucle așa numite Breitschwanz.

Toate aceste însușiri fac ca aceste pielicele să fie foarte căutate și bine plătite.

Țara noastră are regiuni destul de întinse cu climat potrivit introducerii și creșterii acestor oi. Cum însă prețul oilor karakul este mare, 5—10000 Lei bucata, *este recomandabil a se cumpăra numai berbeci pur sânge karakul și cari să fie încrucisați cu oile noastre țurcane negre.* Aceste din urmă oi sunt foarte potrivite pentru încrucisare, întru'cât și mieii lor au o pielică relativ suficient de frumoasă.

Din cauză că buclajul este determinat de un factor dominant, aceasta apare totdeauna la producții

rezultați din încrucișare. La încrucișare întrebuințând mereu berbeci puri, se ajunge ca în 7—8 ani să se absoarbă rasa țurcană și să se obțină miei cu pielecele foarte frumoase. Pielecelele mieilor din prima generație se valorifică cu 400—800 Lei bucata.

Dar oaia karakul, pe lângă miei cu pielecele frumoase, mai dă și alte produse ca: lână, carne și lapte. Pentru a scoate mai bine în evidență rentabilitatea acestei oi, dau mai jos un calcul cu venitele pe care le aduce o oaie karacul × țurcană neagră și una țurcană neagră.

In medie dela o oaie țurcană neagră se obține anual:

11 kg. caș a 25 Lei . . .	275 Lei
1 miel	250 "
3 kg. lână a 45 Lei . . .	135 "
	<hr/>
	Total 660 Lei.

In medie dela o oaie Karakul × Țurcană neagră se obține anual:

9 kg. caș a 25 Lei . . .	225 Lei
1 pielică	500 "
3 kg. lână a 45 Lei kg. . .	135 "
carnea mielului tăiat . . .	60 "
	<hr/>
	Total 920 Lei.

Din exemplul de mai sus rezultă o diferență de 260 Lei de cap de oaie, pe care o dă în plus oaia corci Karakul × Țurcană neagră, față de oaia țurcană neagră. De menționat că aceste pielicele se îmbunătățesc pe măsură ce înalțăm în încrucișare, astfel că prețul lor se urcă continuu. Cum în multe locuri [la noi referințele naturale sunt foarte favorabile creșterii acestei oi și cum condițiile economice încă sunt prielnice, acum când cererea este mai mare decât oferta, mulți dintre oierii noștri și-ar mări simțitor câștigul prin exploatarea oii Karakul sau Karakul × Țurcană neagră.

G. Băia — Paloș,
Jud. Târnava Mare.

Sfătuește-te cu toți, dar rezervă-ți hotărârea.

PRODUȚIA DE LAPTE LA OAIA KARAKUL × ȚURCANĂ NEAGRĂ.

Creșterea oii karakul în Asia, în țările din Europa și la noi se face în primul rând pentru pielicica mielului, care este atât de valoroasă.

Și la noi, mai ales în Basarabia, sunt crescătorii de oi karakul, care dau rezultate foarte bune.

E drept că oile karakul sunt scumpe, dar introducerea lor se simplifică servindu-ne numai de ber-

beci karakul, cari prin încrucișarea cu oaia noastră țurcană, dă produși cu pielică frumoasă, chiar din prima încrucișare.

Crescătorii noștri de oi nu au încredere în creșterea acestei oi și din motivul, că producția de lapte la karakul și corci karakul × țurcană ar fi mult inferioară oii țurcane negre.

Din cercetări ce le-am făcut asupra producției de lapte a oii țurcane negre și metiș karakul × țurcană, generația I, în anul acesta (vara 1937) dau datele următoare:

Am avut sub observație 79 oi țurcane negre de toate vârstele (dela 3—9 ani) și un număr de 29 oi corci karakul × țurcană în vârstă de 3 ani, în total 108. Măsurarea cantității de lapte și luarea probelor pentru analiza procentului de grăsime din lapte am început-o la 6 săptămâni după fătare. Observațiile au durat 138 zile, adică dela 1 Mai până la 15 Septembrie.

Producția de lapte în acest timp a variat în felul următor:

În luna Mai producția de lapte a fost cea mai mare, iar cantitatea de grăsime din lapte a fost cea mai mică.

Cantitatea de lapte a scăzut destul de repede până în primele zile ale lunii Iulie din cauza ierbii puține și mai ales uscată și din cauza căldurii care nu lăsa

oile să pască. Cantitatea de unt crește și se menține tot așa până în Septembrie.

Pentru oile țurcane negre de 3 ani, cantitatea medie de lapte de cap de oaie a fost în luna :

Mai	16.634 kg. cu	7.29 ⁰ / ₀ grăsime.
Iunie	12.764 " "	8.07 ⁰ / ₀ "
Iulie	10 095 " "	9.22 ⁰ / ₀ "
August	7.488 " "	9.89 ⁰ / ₀ "
Septembrie	3.419 " "	10.00 ⁰ / ₀ "

(până la 15 Septembrie).

Pentru oile corciu karakul × țurcană, generația I. și de 3 ani, cantitatea medie de lapte de cap, de oaie a fost în luna :

Mai	14.939 kg. cu	7.37 ⁰ / ₀ grăsime.
Iunie	11.506 " "	8.32 ⁰ / ₀ "
Iulie	9.644 " "	9.11 ⁰ / ₀ "
August	6.748 " "	9.95 ⁰ / ₀ "
Septembrie	2 838 " "	10 28 ⁰ / ₀ "

(până la 15 Septembrie).

Oile țurcane negre mai bătrâne de 3 ani au dat o cantitate mai mare de lapte și un procent mai mic de grăsime în lapte.

Oile țurcane negre, în 138 zile (de la 1 Mai până la 15 Septembrie), au dat următoarea cantitate de lapte și procent de unt, considerate după vârstă :

Cele de 4 ani	au dat	64.490	kg. lapte	cu	8.86 ⁰ / ₁₀	grăsime.
" "	5 " "	" "	44 625	" "	" "	8 96 ⁰ / ₁₀ "
" "	6 " "	" "	62 793	" "	" "	8.78 ⁰ / ₁₀ "
" "	7 " "	" "	56 185	" "	" "	8.55 ⁰ / ₁₀ "
" "	8 " "	" "	64.673	" "	" "	8.33 ⁰ / ₁₀ "
" "	9 " "	" "	41.205	" "	" "	7.70 ⁰ / ₁₀ "
" "	3 " "	" "	50 400	" "	" "	8.66 ⁰ / ₁₀ "

oile karakul × țurcană neagră, în aceiaș perioadă de lactație și în vârstă de 3 ani au dat 45.675 kg. lapte cu 9.04⁰/₁₀ grăsime.

Vedem dar, că diferența între cantitatea de lapte la corciu karakul × țurcană neagră și oile țurcane negre de aceiaș vârstă este de 4.725 kg. lapte. O diferență se observă și între cantitatea de lapte la oile țurcane negre mai bătrâne și cele de 3 ani.

Corciul karacul × țurcană neagră are cu 4.725 kg. lapte mai puțin pe vară, dar cu 1⁰/₁₀ de grăsime în lapte mai mult. Prin urmare ne oferă un lapte și un caș mai gras.

Condițiunile de întreținere sunt aceleași și pentru oile țurcane negre și pentru karakul × țurcană neagră sau poate acestea din urmă sunt chiar mai puțin pretentioase.

Calitatea lânii este aceiaș ca la oaia țurcană neagră.

Cantitatea deosemeni este la fel, adesea superioară oii țurcane negre, fiindcă la oile karakul ca și

la corciu karakul × țurcană neagră, lâna nu cade chiar când sunt în rele condițiuni de întreținere.

Din corciu karakul × țurcană neagră la o diferență de 4.725 kg. lapte, avem o pielică superioară, ce se poate valorifica până la 1000 Lei, așa cum s'a putut vinde anul acesta. Pe când un miel țurcan negru la vârsta de 6 săptămâni dacă s'a vândut cu cel mult 350 Lei.

Din 4.725 kg. lapte se poate face cca 0.900 kg. caș, care s'ar valorifica cu cca 25 Lei.

Dar corciu karakul × țurcană neagră, pe lângă cantitatea de lapte amintită mai dă o cantitate de lapte în plus dela tăierea mielului, care se face la 3—4 zile dela fătare și până când se înțarcă mieii la celelalte oi, mieii, cari chiar la vârsta înaintată niciodată nu pot ajunge prețul mielului corciu karakul × țurcană neagră.

Aceasta cantitate de lapte adăugată la cea măsurată, întrece cu mult cantitatea de lapte relativă a oîlor țurcane de aceiaș vârstă, a căror miei ar fi supt 6 săptămâni.

Cinci săptămâni în plus de mulgere înseamnă cam 12—18 kg. lapte, deci o oaie a căru miel a fost sacrificat pentru pielică, dă 2—3 kg. caș în plus, care pot fi valorificate cu 50—75 Lei în luna Martie, când cașul are valoare mai mare.

În ceace privește încrucișarea se face cum am spus între berbeci karakul pur sânge și între oi țurcane negre.

De menționat că la alegerea acestor oi trebuie să ținem seama ca ele să aibă o lână în şuvițe indesate și să nu aibă pete albe. Desimea şuvițelor corespunde la miei cu desimea buclelor (cârlionților).

De asemenea să avem grijă ca în fiecare an, gândindu-ne la oile țurcane negre și dacă vrem să avem și lapte, trebuie să facem o selecțiune, o alegere, în această direcție, fiindcă nu toate oile dau lapte la fel. În decursul celor 138 zile, am găsit oi cu o producție de 17 kg. lapte, dar am găsit și oi cu o producție de 81 kg. lapte.

De asemenea am găsit multe exemplare între oile corci karakul × țurcană neagră cu o producție de lapte cuprinsă între 60—80 kg. și tot așa am găsit între oile țurcane, oi cu o producție de numai 14 kg., întârziând chiar la începutul lunii August.

După aceeași lege ne vom servi la alegerea berbecilor, fiindcă ei transmit la ficele lor însușirea de a produce lapte mult, dacă berbecul provine dela o oaie bună producătoare de lapte.

Diferența mare între cantitatea de lapte dată de oile țurcane negre de 5 și 3 ani, ce se observă din tabloul de mai sus, de exemplu, când după practică ar

trebui să fie tocmai învers, ne îndreptățește să presupunem că oile de 5 ani provin dela un berbec a cărui mamă ori tată a provenit dintr'o oaie slabă producătoare de lapte și care și-a transmis acest defect urmașilor.

După rezultatele amintite, obținute după o vară de observații și cercetări, introducerea în crescătorii de țurcane negre a berbecilor karakul și ținerea în crescătorie a corcilor karakul × țurcană neagră, pare mai rentabilă decât țurcană neagră, prin faptul că se obține o pielică mai frumoasă, ce se vinde cu preț mare și dau și lapte, relativ vorbind, aproape tot atâta cât și țurcana neagră.

Const. Th. Bradea,
Corod—Tecucl.

CEVA DESPRE HRANA OILOR.

La toate animalele noastre domestice și deci la oi, hrana are o mare importanță pentruca ele să ne dea și foloase cât mai mari.

Englezul spune, că „în traista cu grăunțe stă secretul îmbunătățirii animalelor”, prin ceiace caută să arate rolul cel mare al hranei în creșterea animalelor

Hrana în corpul animalului îndeplinește două scopuri și anume: a) o parte este chemată a-i acoperi toate acele trebuințe, în urma cărora animalul își susține

viața iar b) a doua parte îl dă puțină de a produce lapte, lână, a se îngrășa.

Partea primă servește deci *pentru întreținere* și trebuie să o dăm fiecărei oi, iar partea a 2-a se numește *hrană de producție* și o dăm oilor dela cari așteptăm beneficiile amintite mai sus.

La crescătoriile bine conduse și unde sunt oi mai alese fie pentru lână, lapte sau carne, se ține seamă de aceste cerințe și hrana zilnică a oilor conține atât partea corespunzătoare pentru întreținere cât și cea de producție. De aceia găsim apoi oi cari dau câte 400—500 kgr. lapte la an sau câte 10 kgr. lână la o tunsoare și au o greutate corporală dela 80—100 kgr.

La noi prea puțin se lucrează în direcția aceasta, din care cauză și produsele oilor noastre sunt foarte reduse.

E adevărat că și oile noastre sunt mai rustice și mai puțin pretențioase, dar când sunt bine hrănite răsplătesc cu belșug jertfa.

Ca hrană de vară să îngrijim să aibă pășune bună, în care să se găsească ierburile cele mai gustoase, ca trifoiul, ghizdeiul, sparceta, vițelariul, flocoșica, ovăsciorul și diferitele raigrasuri.

Ierburile să fie mai tinere, cele îmbătrânite au foarte puțină putere hrănitoare.

De obicei se socotesc 6—8 oi pe un jug. catastral de pășune bună. Aici oile vor avea și hrana de

întreținere și de producție, deci oile se vor prezenta bine ca exterior, vor avea lână frumoasă și vor da o producție bună de lapte.

O pășune bună aduce venit îndoit; nu se poate recomanda îndeajuns oierilor noștri să aleagă deci totdeauna pășuni cât mai bune pentru oile lor.

Aceasta și pentru motivul că pe lângă hrană animalele la pășune se mișcă în aer liber și îndeosebi tineretul se dezvoltă foarte bine, devenind mai rezistent față de boale.

Atențiune deosebită trebuie să se dea *hrănirii mieilor și oilor mulgătoare*.

Hrana cea mai naturală a mieilor este laptele mamei.

Timpu, cât sug mieii la mame, variază. La noi de obicei 8—10 săptămâni, pe urmă se înțarcă. Dacă sunt în staul sau grajd dela etatea de 3 săptămâni, vor primi fân și otavă de cea mai bună calitate precum și ovăz uruit, sare și apă.

Hrana aceasta se va da într'un loc separat, unde pot intra numai mieii.

Se calculează la 100 miei la zi până la 20 kgr. fân și 6 kgr. ovăz. Spre înțarcare porția crește până la 30 kgr. fân și 7—10 kgr. ovăz.

După înțarcare mieii umblă la pășune, dându-li-se dimineața puțin fân, iar seara ceva grăunțe,

Ca alimente mai nutritive se poate da și uruială de mazere sau turte dela plantele oleioase.

În anul al II-lea la 100 buc. miei se dă zilnic 50—70 kgr. fân și 10—15 kgr. ovăz, iar vara pe lângă pășune bună, dimineața fân și seara grăunțe.

Hrănirea îngrijită a tineretului este de cea mai mare importanță pentru o crescătorie de oi, căci greșeli și neglijență făcute la hrana tineretului se răzbună amar și astfel de greșeli nu se mai pot îndrepta ulterior. Din miei hrăniți rău și oile vor fi de calitate inferioară și vor da foloase puține.

În ce privește hrana *oilor producătoare de lapte*, deasemenea trebuie făcută cu cea mai mare îngrijire.

Dela oile noastre pe lângă laptele ce-l consumă mielul se mai poate obține până la 60—70 kgr. lapte într'o epocă de lactație.

Din acest lapte se pot obține până la 8—10 kgr. caș. Calculat cu 25—30 Lei kgr. se realizează un câștig frumos anual, după acest produs.

Trebuie deci făcută o hrănire cât mai îngrijită, spre a obține o cantitate cât mai mare de lapte.

Producția de lapte mai este influențată și de rasă, de vârstă, de numărul mulsorilor la zi, precum și de alte cauze.

Se vor alege rase bune-producătoare de lapte, în vârsta dela 4—6 ani și se vor mulge de 3 ori la zi.

Hrana trebuie să conțină toate materiile hrănitoare, de cari oaia are nevoie pentru viață și spre a produce lapte.

După cantitatea laptelui, hrana va fi mai bogată sau mai săracă în aceste materii. Oaia care dă 1 kgr. lapte la zi va avea nevoie de mai multă hrană, ca cea care va da numai $\frac{1}{2}$ kgr.

Pășunea pentru producția de lapte oferă o hrană și bogată și corespunzătoare. Așa sunt pășunile cu trifoiu, lucernă, ghizdeiu și esparcetă.

Deasemenea sunt foarte bune pășunile dela munte, având ierburile aromatice și într'o epocă mai tânără. Aroma și calitatea acestor ierburi se simte și în calitatea mai bună a brânzeturilor.

Spre a spori laptele oilor se recomandă ca deja cu 6—8 săptămâni înainte de fătare, oile să fie bine hrănite, spre care scop se vor da grăunțe pe cap și zi până la 300—400 gr. (ovăz, eventual porumb sau tărâțe). Această hrană ajută și creșterea mielului și sporește și laptele după fătat.

În timp de iarnă se vor da oilor de lapte: fân, sfeclă, care ajută producția laptelui, fiind apoi — apoi grăunțe, orz, tărâțe de grâu, eventual turte.

Din grăunțe se va da pe zi și cap până la 300 gr.; fân până la 1 kgr.; iar sfeclă până la $2\frac{1}{2}$ kgr.

Cu o astfel de hrană gustoasă și nutritivă putem avea garanția, că oile noastre ne vor da cantitatea cea mai mare de lapte, de care sunt capabile și prin aceasta nu vom avea numai un folos mai mare, dar vom putea face și o alegere a celor mai lăptoase, pe care le vom ține de prăsilă pentru viitor.

I. Oțoiu.

PROBLEMA LÂNII.

Un produs însemnat pe care ni-l dă oaia este lâna.

Lâna, în casele oierilor noștri, a dat naștere unei industrii casnice de mare valoare. Până acum de curând mare parte din haine și alte obiecte folosite în casele oierilor noștri erau din lâna.

Dar lâna a mai dat naștere și unei industrii textile, ce fabrică fel și fel de stofe, postavuri, pături etc.

Vestită în stofele fine ce le fabrică este, dintre țări, întâiu Anglia.

Marea industrie a prelucrării lânii, ce a luat naștere, a făcut ca și creșterea oilor să se îndrepte mult în direcția creșterii oilor pentru lâna.

De aci turmele mari de oi din America și Australia, al căror produs principal este lâna fină.

Producția și fabricile de lâna însă, au suferit o mare lovitură de când și bumbacul a început să se întrebunțeze în industria textilă.

Creșterea populației și pretențiile din ce în ce mai mari ale omului și în ce privește îmbrăcămintea, au făcut cu timpul, ca concurența făcută de bumbac lânii să devină inexistentă.

Un mare răsunet a avut în anul 1936 — și are azi — „fabricarea lânii din lapte”.

Laptele, alimentul mult dorit de tineri și bătrâni, este întrebuințat și la fabricarea de nasturi, piepteni, mânere la ploiere etc., iar mai nou chiar la fabricarea lânii.

Incercarea de-a fabrica lână din lapte este de mai mulți ani. Experiențele au început în anul 1921, dar n'au dat rezultatele dorite. Reluate experiențele, s'a ajuns la un rezultat bun în anul 1936 de către un inginer italian.

Azi după indicațiile acestui inginer se fabrică lână din lapte în Italia, Austria, Polonia etc.

Modul preparării nu se cunoaște exact, fiind ținut secret. Se știe că se face din caseina din lapte, adică din partea din lapte, care dă cașul.

Numele acestei lânii este „lanital”. Ea se aseamănă foarte mult cu lâna naturală dela oile merinos, după unii, după alții însă, ar fi mult inferioară acestela.

Ca aspect pare a avea un luciu sticlos și că ar fi puțin mai aspră decât lâna naturală merinos.

Firele ard tot așa de bine și dau acelaș miros, ca și lâna naturală.

Deosebirea principală se observă însă la microscop (un aparat, care mărește firul de câteva sute de ori).

După unii, stofe nu s'ar putea fabrica din această lână, decât amestecată cu lână naturală.

Din 3 Kgr. caseină se obține 1 Kg. lână, din care se pot țese 4 m. stofă. Din 100 Kgr. lapte se obține cca 4 Kgr. unt, zer și cca 3 Kgr. lână artificială, din care se pot țese 12 m. stofă.

Descoperirea fabricării lânii din lapte, pare a aduce iar perturbațiuni economice în producția, fabricarea și valorificarea lânii naturale.

Perturbațiunile probabil, vor fi însă de scurtă durată. Lâna artificială nu va putea niciodată înlocui lâna naturală.

Pretențiunile crescânde ale omului, înmulțirea populației, posibilitățile tot mai reduse de creșterea oilor, vor face toate, ca lâna de oaie, atâta cât se va produce, să se caute și în viitor, cel puțin ca și acum.

Dupăcum mătasa artificială n'a înlăturat mătasa naturală, ne îndoim, că lâna artificială va putea înlocui lâna naturală.

O mamă bună prețuește cât o sută de profesori.

Herbert.

BOALELE OILOR.

DALACUL (INSPLINAT, ANTRAX, BOALĂ DE SÂNGE).

Dalacul este o boală foarte frecventă la oi, cauzată de un microb care nu se vede cu ochii liberi și care trăiește de regulă în straturile dela suprafața pământului. Animalele păscând, scot din pământ rădăcini și le înghit cu mici bucăți de pământ în care se pot găsi ființele care produc dalacul.

Semnele dalacului. Dela luarea bolii până la apariția semnelor, trece un timp de 2—3 zile. Se poate lua și din apă sau din nutrețuri recoltate de pe văi cu revărsări de apă înainte sau după cosit. Mersul dalacului la oaie este de obicei *fulgerător*. Oile par uneori ca trăsnete, tremură, se prăbușesc, prezintă contracțiuni, scurgere de sânge negru pe nas și mor în câteva minute. De multe ori se întâmplă ca moartea să vină așa de repede, că oile sunt găsite moarte, dimineața, în staul.

Uneori boala durează o 1/2 oră, prezentând semne de îngrămădirea sângelui în pulmon și la creier. Oile au călduri mari (41,5⁰), respiră foarte greu, inima bate tare și repede, ochii sunt înroșiți. De obicei la deschiderea cadavrului nu se găsesc modificări importante. În cazul când dalacul durează mai multe ore, se găsește *splina mărită* și sângele este de culoare păcurie și neînchegat.

Această boală se poate ușor combate. Cadavrul în întregime cu pielea, se îngroapă la o adâncime de 2 metri între 2 straturi groase de var nestins sau se arde.

Oile trebuie să fie vaccinate de medicul veterinar. Vaccinarea, de regulă, păzește oile de a se îmbolnăvi timp de 5—6 luni.

Boala se ia și la om și produce buba rea (pustula malignă). Dacă omul bolnav nu se tratează din vreme, moare.

Dr. N. Teodoranu

(Din „Creșterea Oilor“, 1937).

Viitor clobănaș, de vorbă cu cățalandrii.

CĂINI ȘI CĂPIALA OILOR.

Căinele a fost printre cele dintâu animale domestice de om, devenindu-i credincios și folositor.

Tovarăș devotat, își însoțește stăpânul pretutînden', îi apără avutul (turma, casa, recoltele), așa că se pot, cu drept cuvânt, aduce mulțumiri lui Dumnezeu, că a creat acest animal.

Serviciile, pe cari le aduce sunt foarte mari. În schimb el se mulțumește cu puțin, supunându-se cu resemnare soartei lui.

Căinele ciobănesc apără și supraveghează turma, dând de știre, prin lătratul său, când un dușman se apropie.

Deși tovarăș devotat, uneori — nu însă din vina sa, — devine și agent de transmitere a unor boli.

Între aceste boli este și *căpiala* sau *Caenurosa*. Această boală se întâlnește mai des la oile tinere (miei și cărlane) și este cauzată de ouăle produse de un vierme în formă de ganglică sau cordea, care trăiește în mațele câinilor.

Căinii dau aceste ouă afară, deodată cu fecalele lor, ajungând astfel pe pășuni sau în apă.

Dacă ouăle sunt înghițite de oi, când pasc iarbă sau beau apă, ele ajung în stomac, iar de aici în mațe, unde se transformă în niște viermi extremi de mici, cari pot trece prin pereții mațelor și ajung în sânge.

Sângele îi duce la creer, unde se aşază fie pe suprafaţă, fie că intră înăuntru lui şi se transformă în nişte băşici cu pereţii subţiri şi transparenti, pline cu un lichid limpede. Aceste băşici pot ajunge de mărimea unei nuci şi au pe pereţii lor, la interior, numeroase capete, cari vor da naştere tot la atâtea panglici sau cordele.

Aceste băşici produc căpiala la oi. Boala se iveşte mai mult când anul este ploios, fiindcă ouăle rezistă mai bine, decât atunci când vremea este uscată.

Aceşti viermi apăsând greu pe creerii oilor le provoacă un fel de ameteală, iar animalul nu mai poate merge drept, ci se izbeşte de toate obiectele. Uneori ţine capul pe spate şi se învârteşte împrejur, se culcă, se scoală, nu mai vede şi nu are nici o siguranţă în mers.

Singurul mijloc pentru combaterea răului este de a tăia oile bolnave, carnea lor întrebuinţându-se pentru mâncare, iar capetele să se ardă.

Când un câine mănâncă un cap dela o oaie bolnavă de căpială, băşicuţele de pe creer ajung în stomacul lui, unde vor da naştere la noi panglici, cari, eliminând ouă, transmit mai departe boala.

Pentru a preveni o astfel de boală, se recomandă, ca odată pe an să nu se dea cânilor timp de 24 ore nici un fel de mâncare, în schimb să li se dea un

medicament numit „*Vermifug*“, care se poate cum-
păra dela farmacie.

Acest medicament ajuns în intestinele câinilor
tratați, omoară eventualii viermi, evitându-se astfel o
nouă molipsire a oilor. Dr. Victor Rogojanu.

DIFERITE, PRIVITOR LA CREȘTEREA OILOR.

De câte ori se dă oilor zilnic nutreț? Nutrirea
influențează foarte mult starea turmei. O bună împăr-
țire și potrivire a nutrețului, precum și dat totdeauna
la aceeași oră, face bine oilor. Nutrețul l-i se dă oilor
în cele mai multe locuri de 3 ori pe zi: dimineața, la
amiază și seara. Sunt însă unele locuri unde li se dă
oilor nutreț de 4 ori pe zi și anume; dimineața la 6
ore, înainte de amiază la 10, la 2 ore după amiază și
seara la orele 6.

Adăpatul oilor. Oile când umblă la pășune și au
iarbă crudă îndeajuns n'au nevoie să bea apă decât
foarte rar. Un cioban priceput știe când să ducă turma
la apă, astfel ca să nu sufere niciodată de sete. Oilor
l-i se va da totdeauna apă rece și proaspătă, nu apă
stătută din băltoaci.

Iarna se va îngriji să nu bea apă prea rece și
nici apă stătută.

Cu grije se vor adăpa după ce li s'a dat: grăunțe, cartofi cruzi, tărâțe, mazăre sau borceağ, pentrucă ușor se umflă. Deasemenea după ce au lins sare sau când sunt obosite.

Bine este ca înainte de adăpare să fi mâncat un nutreț păios.

De câtă sare au nevoie oile? Oaia este unul dintre animalele crescute de om, căreia îi place mult sarea și care are nevoie de sare pentru a asimila bine nutrețurile și pentru a nu suferi producția.

Când este la pășune are nevoie de mai puțină sare decât iarna când i se dă nutreț.

În medie se socotește 10-15 grame sare de oaie pe zi.

De obicei sarea se pune la noi mai ales în bucăți mari (drob) în târlă, ca să poată linge oricând și cât vrea.

Nevoia oilor pentru sare se vede mai ales iarna, când li se dă fân rău sau muceğăit. În acest caz consumul sării le mărește pofta de mâncare și stimulează digestia.

Pășunatul pe rouă, trebuie evitat atât dimineața cât și seara târziu sau noaptea. Ciobanul va fi cu mare băgare de seamă, căci roua este ca o otravă pentru oi.

Când este mai bine să tete oile? Aceasta nu se poate preciza. Totul depinde de împrejurările în care este turma.

Dacă are pășune bună pentru timpul mârlițului, dacă are nutreț pentru iarnă de ajuns și bun și dacă are grajduri bune, atunci este recomandabil și mai rentabilă fătarea la sfârșitul lui Decembrie sau începutul lui Ianuarie.

Dacă atât nutrețul bun cât mai ales adăpostul lipsesc, atunci este recomandabil fătatul în luna Martie.

Întărcarea mieilor pentru prăsilă este foarte importantă, pentru dezvoltarea lor ulterioară. Aceasta trebuie să se facă cât mai pe nesimțite și când mieii au avut cel puțin vârsta de 12 săptămâni.

O stagnare a creșterii în timpul sau după întărcare, influențează mult în rău creșterea și nu se mai poate îndrepta mai târziu. Miei trebuie să aibă pășune foarte bună pentru a se dezvolta normal.

Când se castrază un miel? Castrarea berbecuților în vederea Ingrășerii este bine să se facă la vârsta de 3—6 săptămâni. La această vârstă mielul suferă mai ușor această operație. Castrarea să nu se facă decât de medicul veterinar sau de un om foarte priceput și care să știe să ia toate măsurile cerute de igienă.

Lucrul început este pe jumătate isprăvit: cutează să începi.

Culegere de V. G. Cosma.

LAPTELE ȘI DERIVATELE LUI.

Generalități.

Intre produsele ce ne dă oaia, de mare importanță este laptele.

Oile se cresc pentru producția de lapte în câteva țări din apus și mai ales în țările din Orient.

Laptele de oaie are o culoare albă-gălbuie, cu un gust și miros special; greutatea specifică (gradul, cum se spune în unele părți), variază între 1.0326—1.0406, cu o mijlocie de de 1.0355.

Compoziția laptelui.

Din punct de vedere chimic, laptele de oaie are — în general zis — următoarea compoziție, comparat totodată cu laptele de capră și vacă:

Felul laptelui	In 100 părți are:			
	Grăsimi (unt)	Substanțe azotoase	Caseină	Cenușe (Saruri)
Lapte de oaie	6.18	5.15	4.17	0.93
Lapte de capră	4.07	3.76	2.60	0.85
Lapte de vacă	3.40	3.50	3.00	0.75

Laptele de oaie este mai gras și mai bogat în substanțe azotoase decât laptele de capră sau de vacă.

Intre sărurile din cenușe, intră într'un procent mare sărurile de calciu și anume cu 21%.

Bogăția laptelui de oaie în substanțe azotoase și calciu, denotă că oaia trebuiește hrănită cu cât mai multă iarbă sau nutrețuri bogate în substanțe azotoase și calciu.

Acestea sunt: lucerna, trifoiul sau ierburi ce conțin trifoiu, ghizdeiu și păpădie, mai ales.

Intrebuințarea laptelui.

Oile se mulg la noi, de obicei, din Maiu, dela Sf. Constantin până în toamnă, la Sf. Maria. Cele ce fată în iarnă, încep să se mulgă îndată după vinderea mieilor, dela sfârșitul lui Februarie sau începutul lui Martie.

În țara noastră, laptele de oaie este folosit — s'ar putea spune — aproape numai la fabricarea brânzeturilor. Se fabrică caș, brânză de burduf, de puțină, telemea, cașcaval și în timpul din urmă diferite specialități, ca: Caș Mănăștur, Samson, Liptauer (Lica), Gogoman etc.

Unde sunt oî la țară, în jurul orașelor, se întrebuințează în cantități mici și la prepararea iaurtului. Tot din laptele de oaie se prepară toamna laptele gros, un aliment foarte hrănitor și sănătos.

Oaia dă, în mijlociu într'o lactație, între 50—60 litri lapte.

În Franța, din laptele de oaie se fabrică o brânză cu mucegaiu — Roquefort — care se vinde cu cel mai mare preț dintre toate brânzeturile dela noi (380—400 lei Kgr.-ul).

Valoarea alimentară a unui litru de lapte,

Este egală cu aceea a: 2 Kgr. cartofi sau a: 1½ Kgr. mere sau 2 litri bere, sau 10 franzele, sau 250 grame carne de porc, sau 300 grame carne de vită, sau 350 grame carne de vițel, sau 7 perechi de mititei.

Aceasta este valoarea alimentară a unui litru de lapte de vacă. Dacă ne gândim însă, că laptele de oaie este mai gras și mai bogat în substanțe azotoase, atunci ușor putem deduce că și valoarea alimentară a lui este mai mare decât a celui de vacă.

Exprimat în Calorii:

Laptele de oaie are în 100 gr. în medie 105 Calorii

„ „ capră „ „ „ „ „ „ 80 „

„ „ vacă „ „ „ „ „ „ 70 „

Măsurarea laptelui.

Uneori, atât la șes cât și la munte, laptele nu se transformă de producător, ci se vinde unei lăptării sau cășerii.

Măsurarea lui se face fie cu litrul, fie cu Kgr.-ul. Sunt vase anume făcute, cari măsoară laptele direct în litri și sunt altele, cari îl cântăresc direct.

Producătorul ar vrea uneori să știe cum iasă mai bine, dacă i se plătește după litri sau Kilograme.

Un litru de lapte de oaie, exact cântărit, cântărește între 1.0326—1.0406 grame, în mijlociu se poate lua: 1.0355 grame.

Tabloul de mai jos arată, pentru laptele de oale, ce corespunde litrului de lapte în Kilograme.

Litri lapte exprimate în Kilograme: greutatea specifică 1.0355.

Litri	Kgr.	Litri	Kgr.	Litri	Kgr.
1	1 0355	30	31.065	500	517.750
2	2 0710	40	41.420	600	621.300
3	3 1065	50	51.775	700	724.850
4	4 1420	60	62.130	800	828.400
5	5.1772	70	72.485	900	931.950
6	6 2130	80	82.840	1000	1035.50
7	7.2485	90	93.195	10 000	10355
8	8 2840	100	103.550	100.000	103550
9	9.3195	200	207.100	1.000.000	1035500
10	10 355	300	310.650	—	—
20	20.710	400	414.200	—	—

Se vede, de mai sus, că este mai bine să se vândă laptele cu Kgr.-ul, decât cu litrul, pentru același preț, pentru că la 1000 litri lapte se câștigă 35.5 Kilograme.

„Îți este sete : bea lapte !

Îți este foame : mănâncă lapte !

Vrei să fii puternic : consumă lapte" !

LAPTE BUN,

Se obține dela animale sănătoase, mulse de oameni sănătoși, în vase curate și după aceea răcit și păstrat la rece.

Nu arareori auzim consumătorii la orașe plângându-se, că laptele ce-l cumpără nu este bun sau baci plângându-se, că din cauza laptelui searbăd nu le iasă brânză sau unt bun.

Aceasta nu este numai o reclamă rea pentru vânzător, dar este și un mare rău, pentru sănătatea consumatorilor și o mare pagubă pentru economia țării.

Vara, mai ales, laptele foarte repede devine searbăd, acru sau uneori capătă chiar un miros neplăcut, respingător.

Toate aceste schimbări pe cari le suferă laptele se datoresc unor mici, foarte mici viețuitoare, ce ajung în lapte și cari, mai ales vara, având căldura necesară se desvoltă extraordinar de repede și transformă laptele.

Unele din aceste mici viețuitoare sunt folositoare, pentru că transformă laptele în produse, ce pot fi consumate de om; multe însă sunt dăunătoare și dau un miros sau gust neplăcut laptelui.

Mai bine este însă ca în lapte să fie cât mai puține microorganisme. Pentru aceasta trebuie procedat astfel, ca să nu ajungă în lapte decât puține

microorganisme, iar cele ajunse să moară, să se înmulțească foarte puțin sau să nu se înmulțească deloc.

În dorința de a scuti vânzătorul de observațiile consumatorului, de a avea acesta, prin urmare un lapte cât mai bun atât vara cât și iarna de-a avea baciul sau băcița lapte cât mai bun, pentru a face unt și brânzeturi bune, se vor arăta mai jos măsurile, ce trebuiesc luate, pentru obținerea laptelui de calitate bună.

În rândurile, ce urmează se va insista mai mult asupra laptelui de vacă, procedându-se, natural, asemănător și pentru laptele produs de celelalte animale crescute de om pentru producția de lapte.

În acest scop, atât vara cât și iarna, trebuie să se țină seamă și să se urmeze întocmai următoarele:

1. Vitele al căror lapte se va întrebuința pentru consum sau transformare, să fie perfect sănătoase.

Grajdul în care sunt ținute vacile de lapte să fie spațios, luminos și bine aerisit; să fie cât mai des văruit și încântu curat; urina să se scurgă cât mai repede și cât mai bine; vacile să fie cel puțin odată în zi țesălate, nefiind admis ca pe corpul lor să atârne balebă și nici o altă murdărie; așternutul deasemenea să le fie totdeauna curat. Este deasemenea recomandat, ca cel puțin o oră din zi, atât vara cât și iarna, vacile să fie scoase afară, în aer și soare; laptele delaoile ce au diaree să nu se amestece cu celalalt;

2. O altă condiție este, ca mulgătorul să fie perfect sănătos, să fie îmbrăcat curat, iar când mulge să albă în față un șorț, alb și curat. Totdeauna înainte de începerea mulsului să se spele bine pe mâini cu apă și săpun și să se șteargă cu un prosop curat;

Părintele BROTE între oierii musceleni și sibieni la al 3-lea Congres al oierilor din întreaga țară.

3. Mulgerea să se facă într'un șistar curat și prevăzut cu un acoperiș cu străcurătoare.

Înainte de începerea mulsului: a) la vaci se vor spăla sfârcurile și ugerul; b) coada se va lega de picior.

Primele picături de lapte, — foarte bogate în bacterii, — se vor mulge într'un vas special. Acest lapte nu se va amesteca cu celalalt, ci se va fierbe și da la porci. În nici un caz acest lapte să nu se mulgă jos, pentrucă astfel formează în permanență un focar de infecție, pentru acel grajd.

Mulgătorul, în timpul mulgerii, să nu-și reazime capul de vacă. Mulgerea să se facă *continuu* și cât mai *complect*, știut fiind că ultimele picături de lapte conțin cel mai mare procent de grăsime.

Nu se va curăți grajdul și nici nu se va da mâncare vitelor în timpul mulsului, căci în astfel de cazuri se face praf și acel praf ajungând în lapte aduce cu el nenumărate microorganisme;

4. După terminarea mulsului, laptele să se strecoare, trecându-se într'un vas curat. Strecurătoarea să fie formată din o sită de sârmă, peste ea o strecurătoare de pânză și peste aceasta vată. Vata pe care rămâne murdărie, după terminarea strecurării laptelui, este bine să se ardă.

Laptele, după mulgere, este bine să stea cât mai puțin în grajd sau în apropierea strungei, pentrucă s'a observat, că foarte ușor și repede ia diferite mirosuri, cari cu toate mijloacele și mașinile, ce știința de azi le pune la dispoziția lăptăriei, nu mai pot fi îndepărtate. Untul din lapte are această proprietate de a lua

ușor orice miros și a-l pierde foarte greu sau deloc.

5. Dacă laptele după mulgere nu se întrebuițează imediat, ci numai după câteva ore ajunge la consumator sau lăptărie, pentru a nu se altera, *trebuiește neapărat răcit la cel puțin 12° C.*

6. Transportul laptelui să se facă în căruțe sau trăsuri anume. Ele să fie închise și ușor de curățit. Trăsura să fie așezată pe arcuri, iar mai nou are chiar și roate de cauciuc.

Scuturarea laptelui influențează foarte mult starea lui biologică. Laptele scuturat mult nu mai este propriu pentru fabricarea oricăror brânzeturi, ceea ce este de mare importanță, pentru fabricarea brânzeturilor de calitate.

Dacă transportul se face într'o trăsură deschisă, bidoanele să se acopere cu o mușama, pentru a înlătura depozitarea prafului pe ele, în timpul transportului. Vara, când transportul se face pe un drum cu soare, se recomandă să se acopere cu un cearceaf de in ud, pentru a nu se încălzi.

Calul, ce trage trăsura, precum și omul ce conduce sau manipulează laptele, să fie în condițiuni de sănătate și igienă ireproșabilă.

Numai laptele recoltat, păstrat, și transportat în condițiunile de mai sus este un lapte, ce poate să fie consumat fără pericol și este un lapte din care se vor fabrica unt și brânzeturi bune.

BRÂNZA DE BURDUF.

O brânză mult cunoscută și apreciată la noi (mai ales în Ardeal) este brânza de burduf. Ea este brânza cunoscută la noi din vechi timpuri. O brânză asemănătoare se mai fabrică azi și în Italia (numită acolo Pecorino) și în Slovacia. Acest fapt ne amintește în parte de legătura locuitorilor acestor ținuturi cu Italia și drumul pe care-l făcea oierii noștri cu oile până în Ceho-Slovacia de azi.

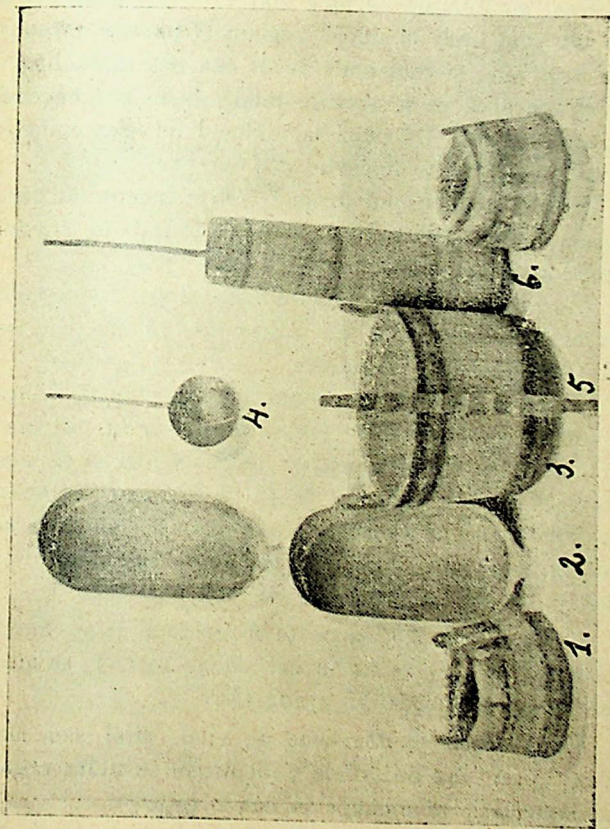
Numele de brânză de burduf l-a obținut prin faptul că brânza e băgată, lăsată să fermenteze și păstrată în burduf de oaie.

Adevărata brânză de burduf se face numai din lapte de oaie curat, iar cea mai bună și tipică se fabrică la munte, în regiunea bradului. Cea din regiunea fagului, de exemplu se cunoaște imediat după culoarea ei gălbue și prin faptul că se sfarmă; este numită de unii „brânză de făget”.

Pentru prepararea brânzei de burduf trebuie:

Una sau două găleți de 12—15 litri în care se mulge laptele, un vas în care se încheagă laptele de 40—100 litri, o căldare de aramă de circa 100 litri, mai multe troci pentru smântânit, o lingură pentru smântânit, brânzar și burduși curățiți (rași) bine de lână.

Sunt cunoscute două feluri de brânză de burduf: una smântânită și alta nesmântânită.

Vase folosite la fabricarea brânzel de burduf.

Cea smântânită se face mai mult la munte și e preferată mai mult în unele regiuni și pare a se conserva mai bine și mai mult decât cea nesmântânită.

Prepararea ei se face în mod obișnuit începând dela mijlocul lui Mai până la mijlocul lui Septembrie. Mersul fabricărei se împarte în două părți:

Prepararea cașului urmată de un început de fermentare și introducerea cașului fărâmițat în burduf unde urmează adevărata fermentare.

Prepararea celei smântânită se deosebește puțin de a celei nesmântânită de aceea se va da mai jos modul de fabricare la ambele.

Prepararea brânzei de burduf smântânită. Laptele muls dela oi se duce în „celariu”, unde se strecoară. Din laptele strecurat se ia 5—8 litri și se pun în câte o troacă, unde se lasă 12—24 ore. În acest timp laptele începe să se dospească, iar smântâna se ridică la suprafață. Cu o lingură se ia smântâna dela suprafață, se adună și din ea se face unt.

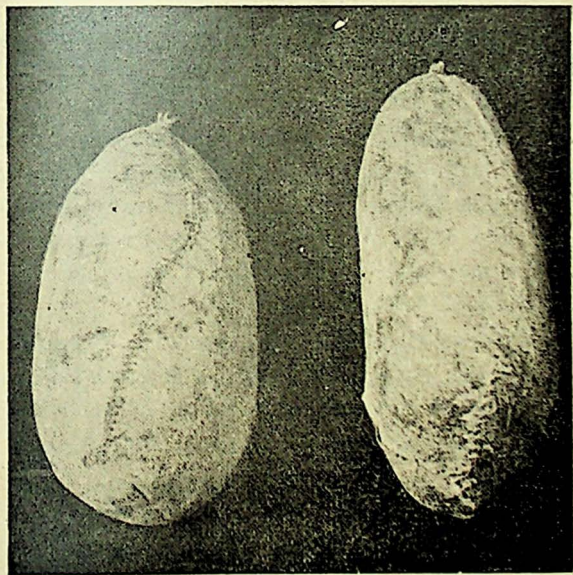
Laptele se toarnă o parte în căldare și se încălzește atâta ca amestecat cu cel rămas în troci să aibă o temperatură de 32—35 grade C.

După aceea se dă cheag de vițel, miel sau ied, mai rar „praf” sau de „sticlă”, socotindu-se atâta cheag încât laptele să se închege în cca o oră.

Atât temperatura cât și durata de închezare este

la întâmplare, ceea ce este de multe ori cauza relier
reuşite a unei brânze.

După închezare se mărunţeşte cu mâna sau cu
jîntalăul așa fel ca să se facă bucăți de mărimea nu-

Burduflă mici de brânză.

cilor. Cu mâinile se apasă încet la fund, apoi cu o
cârpă de caș se scoate și se pune într'o troacă. Aci
se mai frământă cu mâinile încă 2—3 minute, așa ca

zerul să se scurgă cât mai bine. Cașul se așează apoi în cârpă de un cui și se lasă acolo până mai picură așa de rar încât se poate număra.

Se i-a de aci și se așează pe polițe în celar, pentru fermentare, unde se lasă 3—6 zile.

În celar, este de regulă temperatura aerului de afară, ceea ce iar nu este bine, căci aci ar trebui în-continuu să fie aceeași temperatură.

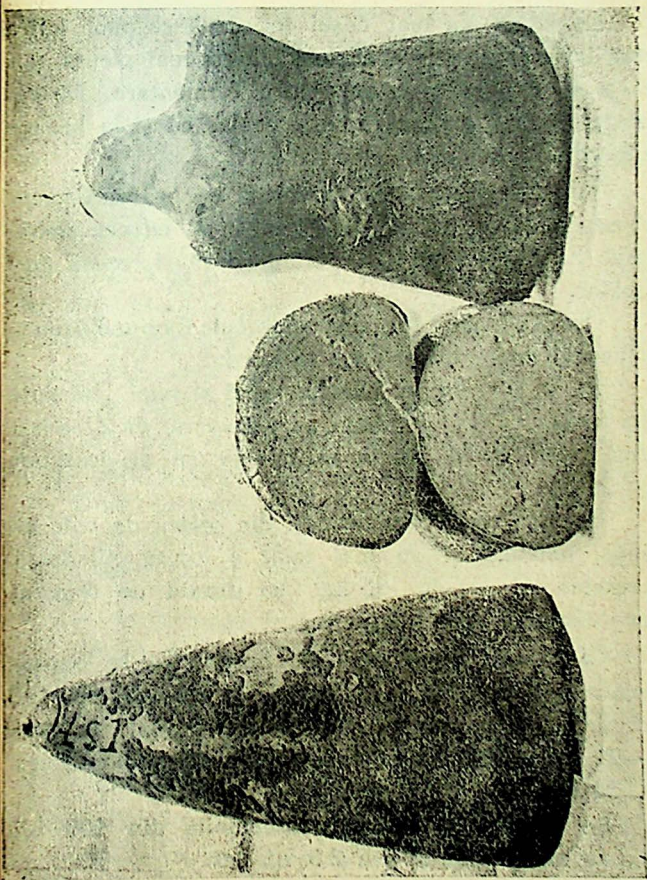
Dacă e fermentat, ceea ce se poate ști prin pipăire cu degetul, se taie sau se rupe în bucăți de un sfert până la 1/2 kg., cari se sfarmă mai departe cu brânzarul până dă o pastă omogenă. Se adaugă puțină sare mărunță (2—3%) astfel ca să se obțină un gust plăcut, puțin sărat.

După aceea se introduce pasta în burduf, îndesându-se bine. Se coase și apoi se înțeapă cu acul ca să se scurgă și zerul, ce eventual ar fi mai rămas.

Se așează în celar și după 10—14 zile este fermentată (dospită) și bună pentru consumat. Când este fermentată se cunoaște după pipăit; trebuie să fie moale, asemănător gumei.

Prepararea brânzei de burduf nesmântănită. Se deosebește de a celei smântănite prin următoarele:

Laptele se încheagă îndată după mulgere, iar masa de caș se mărunțește mai mult.

Burdusi mari de brânză; la mijloc unul tăiat.

După ce s'a luat cașul în cârpă se pune într'o presă (crintă) și se lasă acolo până nu mai picură zer. Se i-a și se pune în celar pentru fermentare. De aci înainte mersul preparării este acelaș ca și la brânza de burduf smântânită.

Viața de toate zilele, ne arată că brânza de burduf nesmântânită nu se ține așa mult ca cea smântânită. Ea devine curând sfărâmcioasă și capătă gust pișcător.

Cum s'a amintit gustul caracteristic îl obține brânza de burduf după fermentarea în burduf.

Ea se găsește în burdufi mari și mici. Burdufi mici fermentează mai repede, au o greutate de 2—8 kg., forma ușor conică, înălțimea 25—40 cm. și grosimea 12—25 cm.

Burdufi mari sunt formați din pielea de oaie întreagă, netăiată și au mai mult o formă cilindrică. Greutatea este de 40—50 kg., iar durata de fermentare cu câteva zile mai lungă.

Cantitatea de brânză de burduf ce se obține, depinde mult de anotimp. Așa, în primăvară, din 100 litri de lapte se obține 12—16 kg. brânză, în vară 18—20 kilograme, iar în toamnă spre sfârșitul mulsului 22—24 kg.

La fabricarea brânzei smântânită din 100 kg. lapte se mai obține și cca 2'5 kg. unt.

Prețul brânzei smântânite este la kg. cu 5—10 lei mai mic decât a celei nesmântânite.

Compoziția brânzei de burduf este :

	Apă %	Unt %	Unt în substanță uscată %	Substanțe proteice %
Smântânită	42.97	19.13	37.28	30.90
Nesmântânită	40.97	26.90	45.70	—

Brânza de burduf bine preparată, normal fermentată și păstrată în pivniță la temperatură scăzută are un gust și miros plăcut, ce aduce cu a-l brânzei bune olandeze (Edamer).

Bine păstrată se conservă până la un an. De regulă, așa cum se păstrează la noi, după câteva luni devine tare și capătă un gust pișcător și uneori amar.

Dacă tehnica ei de preparare s'ar îmbunătăți câtuși de puțin, brânza de burduf ar rămâne încă mult timp o brânză căutată și bine plătită.

Nimic nu e mai puternic ca acești 2 luptători: răbdarea și timpul.

L. Tolstoi.

Mai bine e să te culci fără să mănânci, decât să te scoli îndatorat.

CUM SE POT OBTINE BRÂNZETURI BUNE ?

Toată lumea știe, că laptele este un lichid de culoare albă, albă-gălbue sau albă cu reflex albastriu, când este privit în pături subțiri. Dacă are o altă culoare: roșetică, albastrue, galbenă etc., înseamnă, că acel lapte nu-i normal, nu-i bun și nu trebuie consumat și nici întrebuințat pentru fabricarea de brânzeturi sau alte produse ale laptelui.

Un lapte chiar foarte curat muls și provenit de la un animal sănătos, dacă stă într'o cameră obișnuită câteva zile devine searbăd, acru și se încheagă sau se adună.

Cauza acestor schimbări, pe cari laptele le suferă, sunt niște viețuitoare foarte mici, numite bacterii. Aceste viețuitoare sunt așa de mici, încât mărite de 1000 de ori (văzute la microscop), abia au mărimea unui punct sau aceea a unei linii.

Ele în lapte sau derivatele lui pot fi *folositoare, stricătoare* sau altele, cari nici nu strică nici nu folosesc (*inofensive*).

Aceste mici viețuitoare înălesc laptele, râncezesc untul, dau brânzei gust plăcut sau neplăcut, produc burdușirea sau creparea burdușilor, fac brânzeturile să aibă miros plăcut sau neplăcut etc.

Un baciou priceput știe să vorbească cu aceste mici viejuitoare, știe să oprească în lapte numai pe cele folositoare și să alunge sau înăbușe pe cele stricătoare. *În a ști să te înțelegi cu aceste foarte mici pietăși constă trei sferturi din secretul fabricării brânzeturilor.*

Cele *folositoare* se pot face să rămână și să se desvolte în lapte :

- a) închegând la temperatura cea mai potrivită, pentru brânza ce se face ;
- b) lucrând cașul cât mai bine ;
- c) punând brânza să fermenteze (să se coscă) la temperatura (căldura), la care bacteriile brânzei respective se desvoltă mai bine.

Cele *stricătoare* sunt înlăturate sau combătute :

- a) prin curățirea vaselor în care se mulge ;
- b) prin strecurarea bine a laptelui, ca să nu treacă gunoaie în el ;
- c) prin curățirea vaselor în care se închegă și prin curățirea baciului sau băciței însăși.

Dintr'un lapte murdar nu se poate face nici brânză și nici unt bun !

E destul să se amintească, că *numai într'un gram de balegă sunt dela 1 miliard în sus bacterii stricătoare*, iar într'un gram de praf sunt câteva milioane. Se poate deci închipui, când un lapte nu este bine strecurat și

trece în el multă murdărie sau ajunge în el mult praf, cât de multe bacterii stricătoare conține acel lapte! *Un lapte bun nu trebuie să aibă decât cel mult 10—50 mii bacterii într'un cm. cub.*

În gălețile de lemn, în care se mulge laptele sunt totdeauna câteva sute de mii de bacterii. Iată deci atâtea posibilități de infectarea laptelui, dela mulgere începând și până la prelucrare.

La noi se pune prea puțin preț pe curățenia laptelui, deși calitatea lui și mai ales a derivatelor lui este de aceasta mult determinată. Chiar și lăptăriile mari dela noi pun prea puțin preț pe curățenia laptelui! Ceeace ele totdeauna pretind este o cantitate suficientă de grăsime, de unt. De aceea în multe locuri plata se face ținând cont de procentul de unt al laptelui. Plata este prin urmare aceeași, atât pentru laptele curat, cât și pentru cel murdar.

Fără îndoială procentul de unt este de mare importanță. Dar nu de mai puțină importanță este, — mai ales pentru laptele, ce se transformă în unt și brânzeturi, — procentul de murdărie.

De acest fapt sunt convinse lăptăriile mari din țările din apus și în special fabricile de brânzeturi. Ele nu iau niciodată un lapte prea murdar, iar *plata o fac totdeauna după procentul de murdărie sau mai bine zis după curățenia laptelui.*

Și la noi până nu se va ține cont de micile viețuitoare din lapte (de flora bacteriană caracteristică fiecărei fel de brânză), căutând a le influența și stăpâni prin inchezare și prelucrare potrivită, până când nu se va da o mai mare grije curățeniei laptelui, nu se vor putea obține produse ale laptelui de calitate nici la munte nici la țară.

Delegații olerilor din Covasna (Trelscăune) la Congresul dela Câmpulung-Muscel.

UNTUL,

Este un produs al laptelui, care are un mare rol în alimentația omului și joacă un mare rol în comerțul internațional.

Sunt țări cari au un trecut și un renume mondial în fabricarea acestui produs. Intre acestea, locul întâiu îl ocupă Danemarca, care la Concursul Internațional ținut la Berlin în August acest an, cu ocaziunea celui de al XI-lea Congres Mondial de lăptărie a luat premiul întâiu.

Acest produs, fabricat așa cum se cere, aduce importante sume, pentru țara ce-l exportă și influențează în bine sănătatea poporului ce-l consumă.

În cele mai multe țări fabricarea lui este reglementată de legi, pachetarea, transportul și vinderea la fel.

Aceasta se întâmplă în țările cu o lege a laptelui și'n țările unde lăptăria este apreciată la justa ei însemnătate economică și socială.

În acestea, fabricarea acestui produs se face în lăptării-fabrici și după anumite norme.

Calitatea se menține prin controlul sever al persoanelor pricepute și apoi prin examenul lunar al untului produs. Se judecă și apreciază calitatea, cel bun fiind premiat, iar celui rău, făcându-i-se observațiunile necesare de îndreptare.

Numai la noi fabricarea untului — cu deosebirea câtorva mari lăptării — se face încă de fiecare țaran în parte și tot în forma primitivă, pomenită de 100 de ani.

Rezultatul este, că și calitatea lui este sub toată critica, iar prețul mic.

Oieri din Titerlești (Mehedinți) și Recaș (Timiș) la al 3-lea Congres al oierilor din întreaga țară.

Producția și fabricarea untului la noi este de tot înapoi. N'avem înțelegerea cerută pentru acest articol alimentar important și nici instalațiuni suficiente și oameni pricepuți în fabricarea untului.

O cerere, de acum câțiva ani, a Belgienilor, de

— a le exporta în fiecare lună un anumit număr de vagoane de unt n'a putut fi îndeplinită de nici o firmă și nici o instituție dela noi din țară. Și harul Domnului, laptele la noi este de 2 și de 3 — ori mai estin decât în multe state europene.

Dar nu numai în cantități mari este destul de greu a găsi unt bun la noi, ci și în cantități mai mici.

Lipsa untului și mai ales a untului de calitate o întâlnești ori de câte ori te duci vara sau iarna într'un sat al nostru și unde vrei să stai mai mult.

Vara mai ales, chiar în satele noastre de munte, nu găsești unt sau dacă găsești e unt de calitate inferioară.

Și numai cu puțină știință și bunăvoință, câte parale n'ar face țăranul nostru dacă ar fabrica un unt mai bun!

Cum trebuie să fie untul bun? În general un unt bun trebuiește să aibă miros și gust plăcut, aromă plăcută, să aibă culoare frumoasă, apăsător cu un cuțit sau o lingură să nu lase apă sau zeară, să nu conțină murdărie și să nu fie prea moale.

De câte feluri poate fi untul? După laptele din care se obține smântâna untul poate fi de vacă, bivoliță, oaie, capră.

Untul mai poate fi fabricat din smântână sau cum se face în unele părți, unt din zer; mai poate fi

unt de fabrică și unt țărănesc ; unt fabricat din smântână dulce și unt fabricat din smântână acră.

În multe țări, untul, având în vedere calitatea, se împarte în unt de ceai, de masă, țărănesc și unt topit.

Cum se obține cel mai bun unt? Un unt de calitate superioară nu se poate obține decât dintr'un lapte mult curat, în vase curate, dela animale sănătoase.

Cel mai bun unt se obține dintr'un lapte a cărui smântână a fost aleasă cu separatorul (mașină de ales smântâna din lapte).

Smântâna dulce a fost apoi înăcrită cu fermenți tipici, care-i dau gust, aromă și miros plăcut.

Un unt preparat din smântână acră se conservă mult mai bine decât unul fabricat din smântână dulce.

Untul preparat din smântână strânsă în decursul unei săptămâni, prin smântânire de pe mai multe vase, nu poate da niciodată un unt de calitate superioară. Astfel de unt este mai bine ca totdeauna să se topească, căci altfel repede capătă gust și miros neplăcut sau chiar se râncezește.

Cantitatea de unt, ce se obține dintr'un lapte depinde :

1. De grăsimea aceluia lapte ;
2. De gradul în care s'a făcut smântânirea ;
3. De felul cât de bine s'a scos untul, pentruca să rămână cât mai puțin în zeară ;
4. De apa ce rămâne în unt.

Pentru un Kgr. unt trebuiește următoarea cantitate de lapte în Kgr.-me :

Dacă Grăsimea laptelui în procente este	Dacă laptele a fost smântănit cu ajutorul separatorului	Dacă laptele a fost smântănit cu ajutorul vaselor
3.0	29.4	35.8
3.1	28.4	34.3
3.2	27.5	32.9
3.3	26.6	31.6
3.4	25.8	30.5
3.5	25.0	29.4
3.6	24.3	28.4
3.7	23.6	27.5
3.8	22.9	26.6
3.9	22.3	25.8
4.0	21.7	25.0
4.1	21.1	24.3
4.2	20.7	23.6
4.3	20.2	22.9
4.4	19.7	22.3
4.5	19.2	21.7
4.6	18.6	21.1
4.7	18.2	20.7
4.8	17.8	20.2
4.9	17.4	19.7
5.0	16.8	19.2

Dr. I. Dăncilă.

COOPERATIVA OIERILOR.

„Dă Doamne lumină minții mele, pentru a putea spune tot ce-mi simte inima“.

Iată iubii cititori cuvintele cu care pornesc la scrierea acestui articol despre „Cooperativa oierilor“. Tot ce îmi simte inima, da frați oieri, fiindcă în viață nimic nu poți clădi trainic și durabil fără a pune la temelie lui ceva din sufletul și viața ta proprie. Mișcarea noastră oierească, care azi a luat un așa de mare avânt, a ajuns acolo unde este, datorită unor suflete mari, unor suflete de români, sufletele D-voastră ale oierilor.

Ridicarea și înălțarea oierului la locul, ce i se cuvine în România nu mai poate fi oprită azi de nimeni și de nici o putere pământescă. Uraganul re-deșteptării la viață a păstorului român e așa de puternic, încât în calea lui se pleacă și cel mai bătrân stejar de pe toate plaiurile românești. Din Carpați până la Marea cea Mare și dela Nistru până la Tisa, inima oierească bate cu același ritm, cu același gând și cu același dor, dorul de mai bine. Cine se va putea oare împotrivi acestei sfinte credințe a noastre? Numai Dumnezeu din cer dacă nu vom fi vrednici și cinstiți.

Dar cum spune proverbul „Dumnezeu îți dă, dar în traistă nu-ți bagă“, așa e și cu viața de toate zilele.

Nu poți cânta numai din fluer, nu poți numai juca sau nu poți numai să te vaeți că ai nevoi. Trebuie să muncești, trebuie să te unești dacă singur ești prea slab și pe urmă să vezi ce ai de făcut. Noi ne-am unit: „Uniunea Oierilor” ne-o spune aceasta. Pe urmă am căutat să vedem cum am putea să ne mai potolim din nevoi. Am judecat zile, luni și ani și pe urmă am făcut casa așa cum trebuie. Am înființat și o Cooperativă a Oierilor. În ea pot fi membrii din 8 județe: Mehedinți, Gorj, Vâlcea, Sibiu, Alba, Hunedoara, Arad și Trei-Scaune. Capitalul pe care l-am adunat trece de peste un milion Lei. Această Cooperativă va lucra în cadrul Uniunii Oierilor și cu concursul acestei organizațiuni profesionale a oierilor din întreagă țara.

Scopul său va fi de a putea comercializa în condițiuni normale produsele oierești, să organizeze aprovizionarea Asociației cu cele necesare ocupației și gospodăriei lor și să ajute la dezvoltarea și intensificarea producției, precum și industrializarea produselor oierești.

Durata Societății este nelimitată.

Răspunderea asociațiilor este mărginită la de două ori capitalul subscris. Sediul Cooperativei este acolo unde se găsește și Sediul Uniunii Oierilor, adică în comuna Poiana-Sibiului.

Din Cooperativa Oierilor pot face parte toți oierii și alte persoane cari luptă pentru binele oierilor și cari

locuesc în cele 8 județe de mai sus. Asociații Cooperativei Oierilor trebuie să se bucure de o moralitate și o cinste perfectă căci altfel nu vor putea fi primiți în Societate.

Operațiunile pe cari Cooperativa le va putea face sunt foarte variate și specificate clar în statut art. 32.

[Reprezentanții al oierilor din Vaideeni și Băbeni-Bistrița]
(Vâlcea) la Congresul oierilor dela Câmpulung-Muscel.

Remarcăm aici la operațiuni, că statutul Cooperativei Oierilor pe lângă operațiunile obișnuite a introdus și operațiuni mai mari, pe cari nu le pot face celelalte cooperative de grad egal, ci numai Cooperativele de gradul II și III, adică Federalele și Uniunile. Tot în

statutul Cooperativei Oierilor am căutat să păstrăm legătura și cu celelalte organizațiuni Cooperative de grad superior din țară, cum și cu organele de conducere, organizare, îndrumare și control, cum sunt: Ministerul Cooperației, Casa Centrală a Cooperației și Centrala Cooperativă de Organizare, Indrumare și Control.

Cu aceste spuse am arătat în linii generale, cari ar fi caracteristicile statutului Cooperativei Oierilor. Acest statut a fost votat și adoptat în Adunarea de constituire, ținută în ziua de 28 Februarie 1937, la sediul Uniunii. După aceea a fost prezentat Centralei Cooperative de Organizare, Indrumare și Control din București, fiind aprobat în luna Iulie, 1937. Odată ce statutul a fost făcut, aprobat și înscris la Tribunal, înseamnă că formele legale de constituire au fost îndeplinite. Rămâne acum ca să pornim la treabă, pe teren. Asupra acestui lucru voi insista puțin.

A porni la lucru pe teren nu e tocmai ușor, trebuie multă atenție și multă prudență. Prudență în operațiile pe care le faci, prudență în ceace privește posibilitatea de a te aproviziona cu marfă în toate sezoanele.

Punându-ne dela început aceste întrebări am ajuns la concluziunea, că lucrul practic să-l începem în primăvară, după un plan prealabil stabilit. Pentru a putea avea marfă de bună calitate am luat inițiativa

înființării unei stâni-școli, ale cărei planuri de mult înaintate Ministerului, nădăjduim, că în primăvară vor deveni realitate.

În linii generale operațiunile pe cari le face Cooperativa le putem împărți în 3 mari grupe:

Un grup de oieri la Congresul dela Câmpulung-Muscel.

1. Operațiuni de aprovizionare și îmbunătățirea rasei vitelor;
2. Operațiuni de îmbunătățirea și standardizarea produselor oierești;
3. Operațiuni de desfacere și finanțare.

Toate aceste operațiuni vor fi făcute cu concursul Uniunii Oierilor, care prin conducerea sa a luat inițiativa de a mai înființa încă două Cooperative, una în Dobrogea și alta în Basarabia, unind astfel activitatea tuturor oierilor din România.

Toate aceste organe vor fi apoi federalizate, formând un organ de grad superior.

Incepând cu acest an valorificarea lânii se va face de Uniunea Oierilor prin Cooperativa Oierilor, cari prin garanția ce o oferă, va putea obține și fonduri speciale pentru acest gen de afaceri.

Lucruri multe am mai putea spune, dar ce-i prea mult, cum zice românul, câte odată nu-i sănătos.

Înainte de a încheia ținem să amintim un lucru: Ideia Cooperativei Oierilor a fost primită cu foarte mare încredere de toți oierii, căci numai astfel se explică de ce cu atâta grabă s'au subscris sume așa de mari și de așa de mulți asociați.

Iată dar, că ceeace n'a reușit un profet să facă în satul lui, a făcut aiurea, cum spune proverbul. Vă veți întreba acum de ce? care e secretul, care e minunea? Una singură: *Aceia, că oierii s'au convins că vor face încă un lucru bun, pentru binele lor.*

Terminăm cu o mare bucurie: Acela de a constata că sămânța cea bună nu a fost aruncată în splni sau pe piatră, ci în pământul cel mai roditor.

În calendarul din anul 1937, scriam de importanța unei Cooperative ce ar trebui înființată, pe anul 1938 scriem despre Cooperativa înființată și planurile de lucru, iar cu ajutorul lui Dumnezeu, pe anul 1939 se va scrie de primele izbâzi practice ale Cooperativei Oierilor.

Delegații oierilor la al 3-lea Congres se încolonează în piața gării.

Cu Dumnezeu înainte și tuturor oierilor o caldă strângere de mână și „An nou fericit!”

Ion L. Apostoiu

Doctorand în Științele Economice
și Financiare.

SFATURI PRACTICE

Păstrarea laptelui dulce.

Laptele se păstrează dulce timp îndelungat dacă se fierbe și apoi se răcește imediat la o temperatură sub 10° C (mai bine 2—3° C) sau dacă, după ce a fost muls foarte curat, se răcește și păstrează la 2—3° C.

Cum se poate lupta contra secetei ?

Omul harnic și cu credință în Dumnezeu — dând anumite lucrări pământul — poate preîntâmpina parte din dezastrul și pustiirile secetei, ce în unii ani aduce sărăcia în multe case.

Aceste lucrări sunt :

- 1. Grăparea fânețelor (sau greblarea) primăvara, după ce pământul s'a uscat și începe a crepa ;*
- 2. Grăparea sămănăturilor de toamnă, primăvara când au făcut scoarță la suprafață ;*
- 3. Pământurile lucrute să fie în toamnă adânc arate sau săpate și lăsate degerătură peste iarnă, căci numai în acest caz vor putea absorbi o mare cantitate de apă din zăpada ce cade peste iarnă ;*
- 4. Arăturile de toamnă să nu se întoarcă primăvara, pentrucă chiar dacă n'ar strica, — nu ajută nimic ;*

5. Săpatul porumbului, al sfeclei, cartofului și, în general, al tuturor plantelor prășitoare (al celor, cari se sapă), atât la sapa întâia, cât și la a doua, să nu se facă pe moale, ci numai după ce pământul la suprafață, e bine uscat și începe a crepa. Săpatul să nu se facă în adâncime, ci să conștie în mișcarea pământului la suprafață;

6. Să se culeagă buruienile din săpături, căci ele împiedecă plantele să se desvolte cum ar trebui.

Făcându-se lucrările de mai sus, plantele cultivate pot rezista la secetă luni întregi, numai cu apa ce ar fi în pământ din topirea zăpezii și astfel gospodarul este scutit — în mare parte — de pierderile ce i le-ar cauza seceta.

Bălegarul

sau gunoiul de grajd e un valoros îngrășământ, ce se dă fânețelor sau arăturilor (din nefericire încă nu în toate părțile țării), pentru a le menține sau mări productivitatea.

Pământului luându-i-se, prin recolte, an de an, din vlagă sau puterea lui, cu timpul sleiește sau sărăcește și nu mai e în stare să mai dea decât producțiuni slabe sau chiar de loc.

Agriculorul cu cap, pentru a menține fertilitatea (producțiunea) ogorului său, după un număr de ani

(2—4) restituie pământului ce i-a luat prin recolte. Restituirea aceasta se face prin darea unui îngrășământ sau, cum se spune, prin „gunoire”.

Îngrășămintele pot fi: de fabrică, de grajd, gunoire cu strunga de oi și gunoire prin îngrășăminte verzi (anumite plante, ce conțin azot sunt întoarse sub brazdă).

Dintre aceste feluri de îngrășăminte cel mai complet, rentabil și recomandabil, e gunoiul de grajd sau bălegarul și apoi gunoirea cu oile.

Bălegarul de grajd nu numai că nu restituie pământului tot ce i s'a luat prin recolte, dar influențează în bine și sănătatea și viața pământului.

Pământurile argiloase și cele tari prin adăogare de bălegar devin afânate și se lucrează mai ușor. Apoi o fâneață îngrășată cu bălegar nu numai că dă o recoltă de fân mărită, dar acel fân va conține și plante de calitate superioară (trifoiu etc.)

Pentruca bălegarul să aibă efect bun asupra pământului trebuie ca el să fie bine copt și cât mai fraged.

Pentru a avea un bălegar bun e recomandabil ca el să se lase să dospească (fermenteze) într'o groapă de ciment, care să fie acoperită, pentru a nu ploua pe bălegar, căci ploaia spală și duce o parte din ce are bun bălegarul (sărurile) și nici nu se petrece astfel o normală dospire.

E bine apoi, ca bălegarul în timpul dospirii să fie încontinuu umed la suprafață. Aceasta se poate obține, stropindu-l tot la 2 zile cu urină (sau — dacă aceasta nu-i posibil — cu apă).

Un bălegar astfel tratat e copt vara în cca 6—8 săptămâni, iar iarna în cca 10—12 săptămâni.

Se zice că un bălegar e copt atunci când paiele, ce le conține sunt complet putrezite sau abia li se mai cunoaște forma.

Atât pentru arături, cât și pentru fânețe se va întrebuința numai bălegar bine copt. Cel necopt are o influență dăunătoare asupra plantelor, arzându-le. În astfel de cazuri auzim adesea, că cutare sau cutare gospodar n'a obținut recolta de grâu sau fân așteptată, pentru că gunoiul „a ars”.

Deci ca învățătură, se recomandă a nu se întrebuința decât gunoiu bine copt, atât pentru arături (sau săpături din grădină), cât și pentru fânețe.

La gunoirea cu strunga sau târla de oi s'a observat că atât pentru fâneță, pășune sau arătură, este bine ca strunga sau târla să nu stea mai mult de 5—6 zile pe acelaș loc.

Conservarea ouălor.

Cantitatea cea mai mare de ouă sunt produse primăvara, de aceea, în general, prețul lor scade pe piață

În acest sezon. În toamnă, în luna Noiembrie mai ales, este cea mai mică cantitate și de aceea și prețul lor este foarte ridicat.

Păstrarea ouălor, în stare de a fi consumate, de primăvara până toamna, se face cu spese și cu oarecare risc. Cunoașterea celui mai bun mijloc de conservare a lor, este, deci, de mare importanță, atât pentru producător, cât și pentru consumator.

După experiențele făcute de d-na Dr. N. Mihăilescu, pentru găsirea celei mai bune și ieftine metode de conservare a ouălor, reiese că ouăle s'au păstrat mai bine după 3 luni în: garantol, făină de porumb, sare de colodiu și cenușe.

Mijlocul cel mai bun de păstrare a ouălor a fost găsit deci acela cu garantol.

Garantolul este un preparat cu bază de var, ce se vinde în comerț în pachete, pentru 100—120 ouă.

Preparatul din pachet se disolvă, socotindu-se 10 gr. la 1 litru de apă. Procedeu este următorul: într'un borcan de sticlă de 10—12 litri se toarnă $\frac{3}{4}$ din pachetul de garantol și 6 litri de apă; se amestecă bine 5 minute. O parte din praf rămâne insolubil și cade la fund. Se pun apoi ouăle proaspete. După ce s'au așezat jumătate din ouă, se toarnă o parte din restul de praf din pachet și se continuă apoi cu așezatul ouălor. Acestea trebuie să fie acoperite cu 6—10 cm. soluție.

Deasupra se toarnă și restul de praf și apoi se acopere suprafața lichidului cu hârtia anexată la pachet, care plutește la suprafață. Gura borcanului se acoperă cu hârtie și se leagă bine.

Rezultate bune de păstrare a ouălor dă și apa sărată și zeama de var, dar numai pentru o durată de conservare mai scurtă.

Deasemenea ouăle se conservă bine și timp destul de lung în făină de porumb, în sare, în nisip și în cenușe.

Cu deosebire, ultimele mijloace de conservare sunt de mare importanță, ele fiind ieftine și la îndemână oricui.

Indreptarea gustului mâncărilor arse la foc.

Dacă se întâmplă, că mâncarea s'a ars pe fundul oalei sau cratiței, se pune imediat în altă oală sau cratiță, căci altfel ea capătă un gust prost. La fel se face și cu laptele care s'a ars, s'a prins, din cauza focului prea mare.

Chifteluțe din orez cu lapte.

Se fierbe orez cu lapte și se lasă să se răcească (150 gr. orez, 1/2 litru lapte). Se amestecă apoi cu 250 gr. brânză proaspătă de vaci, două ouă, 75 gr. zahăr, 3 linguri de făină și puțină lămâe rasă. Se formează chifteluțe, cari se prăjesc în unt sau untdelemn bun.

DIN LUME

DOUĂ FOCURI ARD ÎN LUME.

E vorba de *războiul din Spania* și de *războiul din China*.

Anul 1937 dela Hristos este însemnat cu sânge și cu foc. Ca de altfel cei mai mulți ani din istoria bieteii omeniri. Prea puțini ani se vor fi scurs sub soare fără ca zilele lor să nu se fi pătat cu sânge omnesc în vre un război de pe fața pământului. Războaiele nu s'au terminat aproape niciodată din lume. Grozăvia lor de foc și de sânge, de moarte și prăpăd, s'a mutat mereu din loc în loc, dintr'o parte în alta a lumii. Chiar nici în lumea creștină, care ar fi trebuit să fie lumea dragostei frățești și a păcii cerești, — nici aci sabia n'a ruginit, focul războaielor nu s'a stins. Dovadă că Evanghelia blândului nostru Mântuitor n'a stăpânit niciodată deplin în lumea creștină, care s'a sfâșiat și se sfâșie mereu în războaie. Nu numai neamurile creștine, dar și Bisericile. Și nu numai azi, ci totdeauna. De aci pornește tot răul în lume. Adică dela depărtarea oamenilor de voia lui Dumnezeu.

Dar în vremea noastră războaiele sunt nu numai groaznice dar și mai diavolești ca oricând. Mai de mult mureau în război numai soldații depe front. Azi

când focul ucigător al războiului s'a aprins undeva, arde și omoară tot ce întâlnește, nu numai soldați ci și orice populație neînarmată. Cum se întâmplă acum în războaiele din Spania și din China. Unde aeroplanele varsă foc și moarte peste orice îngrămădire de oameni. Aici e grozăvia războaielor de azi.

Dar nu numai atât. Diavolul, care e tatăl tuturor răutăților și ațâțătorul tuturor războaielor, prin ațâțarea răutății omenești, — diavolul zic, Antihristul, atât de mult stăpânește lumea de azi, că și-a pus armatele să omoare pe toți cei ce mai cred în Dumnezeu și-l dau slavă. Așa că azi am ajuns să vedem, în Spania, și războiul pentru credință, între armatele creștine și cele diavolești ale comuniștilor.

De un an și jumătate lumea privește cu groază războiul civil dintre frații spanioli. Aproape un milion de oameni au pierit până acum în acel foc aprins de diavolul împotriva celor ce cred în Dumnezeu. Mii de bisericii au fost dărâmate și batjocorite. Mii de preoți și episcopi au fost omorâți în chinurile cele mai groaznice. Nu-și poate închipui mintea și nu poate scrie peana, ce a fost în Spania de un an și jumătate. Numai în Sfânta Scriptură, la Apocalipsă, unde ni-se arată grozăviile vremilor din urmă, găsim scris ceva asemănător cu războaiele de azi din lume. Cu adevărat semne multe ne vestesc că sfârșitul e aproape.

Răutatea crește, credința e prigonită, diavoliile sunt preamărite, Antihristul și-a ridicat capul. Citiți Apocalipsa și vedeți că acestea sunt semnele sfârșitului.

Dar să-ne apropiem puțin de cele două focuri mari cari ard acum în lume. A trecut un an și jumătate de când blestemul cel groaznic al războiului dintre frații de acelaș sânge, s'a abătut asupra bieteii Spanii. Și nu se știe când se va stinge focul. Taberele s'au întărit și se întăresc cu ajutoare din afară, dela alte țări. Și aici e cauza că războiul din Spania nu s'a sfârșit până acum și nu se va sfârși cu una cu două. Rușii comuniști, sprijiniți de francezii aproape comuniști, ajută în toate chipurile pe guvernamentalii din Spania. Ei ar vrea să facă și în Spania ce au făcut în Rusia.

Italienii și germanii însă dușmănesc de moarte pe comuniști. De aceea ei nu vor în ruptul capului ca Spania să cadă în mâinile comuniștilor. Și de aceea Italia și Germania ajută, după cum se spune, din puteri, pe generalul Franco, dușmanul comuniștilor din Spania. De aceea până acum generalul Franco a biruit mereu pe comuniști ocupând două din trei părți din Spania. Dar nici comuniștii nu se lasă. Ei ar vrea să întindă focul în toată lumea ca apoi să pună ei stăpânire pe ea. Ei întăresc Franța să sară pe față contra generalului Franco și contra Italianilor. Acum se tot

încearcă o înțelegere pacinică între țările mari referitor la chestia spaniolă. Dar nu se va ajunge la nici-o înțelegere. Așa că se poate întâmpla că focul din Spania în loc să se stingă se va întinde și în alte țări. Cine știe ce va aduce ziua de mâine.

Dar ca și când n'ar fi destul cu războiul din Spania, în vara anului 1937 s'a aprins alt foc, în altă parte a lumii. Anume în China, țară mare dela Soare răsare. Acolo se dă un groaznic război între chinezi și japonezi. De altfel dela război incoace războaiele s'au ținut lanț între chinezii cari-și apără țara și lacomii japonezi, cari imbucă mereu din China ca dintr'o plăcintă mare și gustoasă.

Deci aici e vechea poveste a războaielor pentru pământ. Japonezii aproape nu mai au loc în țara lor. Și cum ei au o armată modernă, vitează, bine instruită și bine înarmată, au tăbărit asupra Chinei cu un război cumplit. Și prăpădul durează de câteva luni. Tunurile, tancurile, și aeroplanele japoneze varsă mereu moarte între chinezii cari se apără cu îndârjire.

Japonezii s'au folosit de neînțelegerile ivite între țările din Europa din cauza războiului din Spania și au năvălit în China. Chinezii deși sunt de 4 ori mai mulți decât japonezii, totuși sunt mai slabi. N'au armată bine organizată, instruită și înarmată, ca japonezii. N'au tunuri destule, iar aeroplanе și tancuri aproape n'au

deloc. De aceea japonezii seceră la chinezi ca la grâu. Și nimeni nu sare să apere pe bieții chinezi. Doar Rușii comuniști îi mai ajută cu arme și muniții, cu gândul să capete putere asupra lor ca să-i facă comuniști.

Deci bieții chinezi se sbat între două pericole: pericolul japonez care le răpește din pământul țării și pericolul comunisto-rus care vrea să-le bolșevizeze poporul. Țările mari din Europa stau și privesc la nenorocirea blândului popor chinez. Unele țări nu se amestecă pentrucă sunt prietene cu Japonia. De pildă Italia și Germania. Altele nu pot sări în război pentrucă nu stau bine la ele acasă. Așa e Franța și Anglia cari se tem de un război. Iar Statele-Unite ale Americii n'au ce face căci sunt cam sărăcite de criză. Așa că japonezii își fac mendrele, cum s'ar zice. Mai îmbucă odată zdravăn din China, apoi se potolesc până vor flămânzi iar. Și iată așa peștele cel mic (Japonia) a ajuns să mănce pe cel mare (China).

CE SE PETRECE ÎN PALESTINA.

De aproape un an de zile în Palestina, țara iudeilor cu locurile sfinte, pe unde a umblat Mântuitorul nostru Isus, — țara în care s'a coborât cerul pe pământ, Dumnezeu printre oameni, — e bântuită de o revoluție aprigă și foarte sângeroasă. Anume arabii

s'au răsculat cu îndârjire contra jidanilor vrând să-i dea afară din țară, sau cel puțin să-i oprească de a mai veni să-se așeze printre ei.

Iată cum stau lucrurile. După moartea și învierea Domnului Isus prorocia Lui s'a împlinit și la vre-o 40 de ani Ierusalimul a fost dărâmat de n'a mai rămas piatră pe piatră, iar Palestina a fost cucerită de Romani. De aci încolo evreii nu mai au țară. Ei se împrăștie în toată lumea. Dar firea lor blestemată, îi face nesuferiți și periculoși. De aceea neamurile au început de mult să-i alunge din mijlocul lor.

Acum după război lumea s'a gândit că ar fi bine să se adune toți jidovii din lume în Palestina, țara lor cea veche. Și planul s'a pus în lucru. Evreii din toată lumea au început să se întoarcă în țara lor. Dar aci au dat de arabi cari se înmulțiseră și ocupară pe întregul țara părăsită de evrei. Arabii amenințați de copleșirea jidanilor s'au ridicat cu armele și îi taie și-i omoară.

Deci Evreii sunt alungați și din țara lor. Grozav trebuie să fie păcatul pe care-l ispășesc. Și păcatul lor e că au răstignit pe Domnul Isus.

Nicolae Vonica.

Trebuie să trăim, ca și cum am muri mâine și să muncim ca și cum n'am muri niciodată. Băcon.

AL 3-LEA CONGRES AL OIERILOR,

din întreaga țară s'a ținut în Câmpulung—Mușcel, în sala Capitol, în ziua de Duminică, 21 Noembrie 1937.

De Sâmbătă dimineața au început a sosi, în pitorescul oraș al legendarului Negru-Vodă, delegați ai oierilor din întreaga țară.

Frumusețea chipului lor, costumele, unele mai frumoase decât altele, precum și figurile lor inteligente, a atras atât atențiunea intelectualilor din oraș, ca și pe a țăranilor veniți la târg din împrejurimi.

Acest congres a prilejuit clipe înălțătoare și pentru localnici și pentru cei veniți din cele mai îndepărtate colțuri ale țării.

Duminica dimineața, orele 9, delegațiile oierilor din întreaga țară, încolonați pe reuniuni și județe, cu placarde și drapele, în frunte cu muzica militară a regimentului 30 Dorobanți, au străbătut străzile orașului, ducându-se la monumentul eroilor musceleni, unde s'a păstrat o clipă de liniște, pentru memoria celor ce s'au jertfit pe altarul neamului; muzica a intonat rugăciunea, iar o delegație de 4 oieri au depus o frumoasă jerbă de flori.

De aci s'au dus la statuia lui Negru-Vodă, unde s'a depus deasemenea o coroană de flori și s'a dat onorul. După aceasta, congresiștii s'au îndreptat spre sala congresului, defilând prin fața autorităților și conducătorilor,

Costumele frumoase, figurile inteligente și fețele sănătoase de Daci și a celor ce formau impozantul cortegiu, au umplut inima de bucurie și mândrie românească, tuturor participanților și orășenilor.

Oierii în frunte cu Președintele și Primarul Câmpulungului în drum spre monumentul eroilor.

Delegații în frunte cu preoți și învățători, pâșiau hotărâți și solidari, pentru câștigarea luptei profesionale începută.

A fost reprezentat județul Sibiu prin delegați din comunele: Jina, Râu-Sadului, Sadu, Rășinari, Poiana-Sibiului, Talmăcel și Tilișca,

Au fost reprezentate județele: Alba (Loman, Șugag) Hunedoara, Arad, Treiscaune (Covasna), Vâlcea (Vaideeni, Băbeni—Bistrița), Gorj (Novaci), Mehedinți (Titerlești), Timiș Bihor și Muscel (Domnești, Stănești Corbl, etc.)...

N'au lipsit nici reprezentanții din Moldova, Bucovina, Basarabia și Dobrogea.

S'au întâlnit la Câmpulung—Muscel, s'au cunoscut și au schimbat idei crescătorii de oi din toate părțile țării.

După oficierea unui serviciu religios, ținut de părintele protoereu *G. Stroian*, Președintele *Nic. Muntean*, deschide cel de al 3-lea congres al oierilor din întreaga țară.

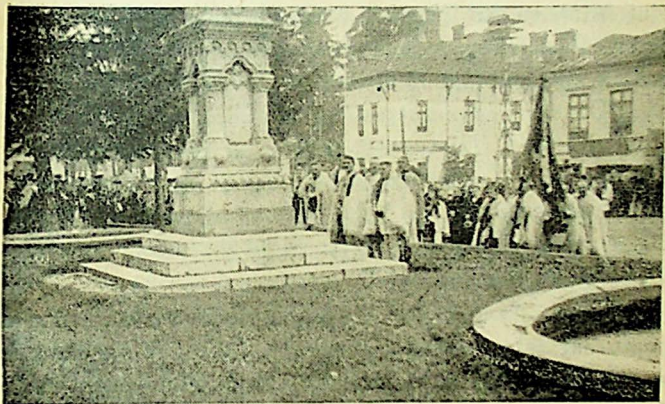
— Dl av. *G. Isbășoiu*, primarul orașului Câmpulung—Muscel, prin o însuflețită cuvântare, salută pe reprezentanții oierilor în vechea așezare românească și arată importanța oieritului pentru economia țării, precum și virtuțile și meritul oierilor în trecutul neamului și rolul lor în viitor, insistând asupra sprijinului, ce trebuie să i se dea, pentru a se menține și prospera.

Vorbește apoi Dl Inspector *Lascu*, accentuând dreptele revendicări ale oierilor.

Dl *I. Poenăreanu*, Președintele Camerii de Agricultură, aduce adeziunea oierilor musceleni la organizația oierilor din întreaga țară,

Dl. Drd. *I. L. Apostoloiu*, asigură pe oieri de sprințul tineretului în lupta de organizarea oieritului, de industrializarea și valorificarea produselor oierești.

După aceasta ia cuvântul Dl. *Nic. Muntean*, Președintele Uniunii Oierilor din întreaga țară. Spune factorii, cari au determinat, ca al 3-lea Congres al

Oierii țării depun o coroană de flori la monumentul eroilor și aduc prinosul lor eroilor jertfiți pe altarul Neamului.

Oierilor să se țină la Câmpulung—Muscel și anume:
1. Istoricul acestui oraș, precum și numărul mare de oieri, ce se găsesc în apropierea acestui oraș. Aduce omagii și exprimă devotamentul oierilor M. S. Regelui, Marelui Voevod Mihai și întregii Familii Regale. Oierii

vor, ca luptând în cadrul legilor țării să-și câștige drepturile, ce le merită în această țară; vor îmbunătățirea creșterii oilor, organizarea producției și a valorificării, asigurarea de pășuni etc. . .

Citește telegramele trimise: M. S. Regelui, Dlui Prim-Ministru Tătărăscu, Dlui Ministru Ionescu-Șișești, Dlui Ministru M. Negură și Dlui Ministru-Secretar de Stat V. Bădulescu. Aduce deasemenea mulțumiri presei, pentru sprijinul dat oieritului.

Dă apoi cuvântul reprezentanților diferitelor reuniuni din țară. *Di Ciangă*, secretarul reuniunii oierilor din Covasna (Treiscaune), arată greutățile de ordin administrativ, făcute de secui și unguri, cu cari luptă oierii din acel județ și arată pagubele cauzate de urs în acest an oierilor din Covasna.

Părintele *Brote*, Președintele oierilor din Rășinari, arată cât suferă oieritul din pricina lipsei de organizare a valorificării și industrializării produselor oilor (lână, lapte) și din cauza impozitelor felurite, ridicate și de multe ori nedrepte.

Di Stănușescu, secretarul reuniunii oierilor din Vaideeni, insistă îndeosebi asupra lipsei de pășuni și șicanelor de tot felul ce le suportă oierii în drumul lor dela munte la țară și invers.

Di Popa Oprea Aurel, reprezentantul oierilor din Sadu arată importanța oierilor și oieritului, pentru țara

noastră și propune adeziunea oierilor la Liga Antrevizionistă.

Di *Pavel Zămora*, Secretarul Reuniunii Oierilor din Loman (Alba), prin o simțită și documentată dare de seamă, arată doleanțele oierilor din acea regiune.

Di *Șulea*, (Arad), arată nevoile oierilor din acea parte a țării, Di *Ambruș*, prezintă situația oierilor din județul Timiș, Di *Nacea* a celor din Băbeni (Vâlcea) și Di *Comănescu* a celor din Novaci (Gorj).

Di *Ilie Muntean*, Secretarul general al Uniunii Oierilor din întreaga țară, citește darea de seamă asupra activității Uniunii pe anul expirat, care se rezumă în: 1. redactarea revistei „Stâna” și tipărirea Calendarului Oierilor; 2. Intervenții pentru valorificarea lânii; 3. Intocmirea planului și devizului, pentru „Stânile-școi”; 4. Reglementarea și reducerea impozitului; 5. Pășunatul în bălțile statului, etc.

După amiazi se citesc rapoartele, privind chestiunea pășunilor, a educației oierilor, a valorificării produselor oierilor, viața socială a oierilor și arta lor populară.

Rapoartele susținute au fost:

1. Problema pășunilor și organizarea lor. Referent: Nic. Muntean.

2. Stânile-școli, organizarea și însemnătatea lor. Referent: Dr. Ing. Ioan Dăncilă.

3. Cooperativa oierilor. Referent: Drd. Ion L. Apostoloiu.

4. Valorificarea lânii. Referent: Nic. Muntean.

5. Importanța igienei stânilor. Referent Dr. I. Oțel

6. Femeia ca tovarășe de muncă a oierului. Referentă: Maria Muntean.

7. Portul oieresc. Referent: V. Gh. Cosma.

După terminarea discuțiilor, se redactează o moțiune și se hotărăște trimiterea ei forurilor competente, pentru rezolvare și înfăptuire.

Din această moțiune desprindem:

Oierii țării, întruniți în al 3-lea Congres la Câmpulung—Mușcel, în ziua de 21 Noembrie 1937, pentru promovarea ocupațiunii lor, pentru raționalizare, industrializare și valorificare a producției și având în vedere rolul, ce l-au avut în trecutul neamului nostru, precum și valoarea actuală a oilor și produselor lor, ce trece anual de 10 miliarde lei, cer:

1. Să fie ajutați efectiv prin Uniunea și Cooperativa lor, așa cum sunt ajutate și alte profesii;

2. Să se asigure oieritului pășuni de primăvară, vară, toamnă și iarnă, aceasta fiind condițiunea esențială pentru propășirea oieritului;

3. Să se înființeze o direcțiune a oieritului în Ministerul agriculturii și să se voteze o lege a oieritului;

4. Să se puuă la dispoziția Uniunii oierilor din întreaga țară sumele necesare înființării a 3 „stâni-școli”

și 3 stâni cooperative, pentru formarea de baci și băcițe, pentru prelucrarea și valorificarea laptelui de oaie, conform cerințelor pieții și progreselor tehnice de azi;

5. Valorificarea lânii, producția 1938, să se facă numai prin cooperativa oierilor, fixându-se prețurile

Delegații oierilor din întreaga țară la statuia lui Negru-Vodă din Câmpulung-Muscel.

minimale, pe cari le va propune la timp Uniunea Oierilor.

Să fie exclusă dela valorificarea lânii Uniunea Sindicatelor Agricole din București, care are alt scop decât acela de a-și face venituri de pe urma unei pro-

fesiuni, pe ale cărei nevoi nu le cunoaște și de cari n'a ținut și nu ține seamă;

6. Să se reglementeze prin legea oieritului impunerea oierilor, cari azi se impun la comercial și nu la agricol;

7. Să se ridice opreliștea impușcării ursului și să se legifereze despăgubiri celor păgubiți de urs;

8. Să se găsească modalitatea de-a soluționa satisfacător, serviciul premilitar pentru tinerii oieri lipsă din comună;

9. Să se asigure oierilor reprezentarea lor în corpurile legiuitoare;

10. În consiliul superior economic să fie reprezentanți și oierii, potrivit însemnătății profesiunii lor;

11. Să se scutească de vamă mașinile, cari le-ar importa oierii pentru nevoile lor și prin Uniunea lor;

12. Camerele de Agricultură unde sunt oieri să înscrie anual pentru Uniunea Oierilor, 5% din venite;

13. Uniunea oierilor să fie consultată în toate chestiunile, cari privesc creșterea oilor, industrializarea și valorificarea produselor oilor, precum și în orice chestiuni referitoare la oierit.

Moțiunea se termină, mulțumindu-se On. guvern, pentru sprijinul dat în anul trecut și-l roagă să continue sprijinirea oierilor, rezolvând și punctele moțiunii de mai sus.

Cu preoții'n frunte și cu credința'n Dumnezeu, părăsesc oierii Câmpulungul—Muscelului, entuziasmați, cu plan de lucru și cu noi forțe, pentru câștigarea luptei de ridicarea profesiunii lor la rangul ce i se cuvine și-l merită în țara lor.

GLUME

Numai să nu muncească.

- *Miluește-mă, Doamnă, cu ceva, zice-un cerșetor.*
- *Ești tare și sănătos, precum văd...*
- *Dar mor, de flămând, Doamnă!*
- *De ce nu muncești, omule?*
- *Păi, dacă muncesc, flămânzesc și mai rău.*
(Viața ilustrată).

Cerșetorii de azi.

Unui cerșetor, o doamnă îi spune, să-i crape niște lemne, în schimb îi dă un pol.

- *Mă confunzi stimată doamnă — spune cerșetorul. Eu nu sunt lucrător, ci cerșetor.*
(V. i).

La Doctor.

Costică, deși e băiat cu milităria făcută, se ține numai de pozne. Vrând să ia peste picior pe un doctor bătrân, caută să-l incurce cu următoarea întrebare:

- *Doamnă Doctor, de câțva timp mi se tot urcă sângele la cap... Ce-o fi însemnând asta?*
- *Nimic mai natural, dragă D-le Costică. Natura tinde totdeauna să umple orice gol!*
(V. i).

In sala de mese.

— *Trăiți don locotenent, mie mi-a dat în ciorbă un os.*

— *Păi bine, mă, tu ai văzut vacă fără oase?*

— *Dar D-voastră ați văzut vacă fără carne?*
(V. i.).

Inchide ușa!

Ițig Șulăm intră într'o berărie, fără să închidă ușa.

— *Hei, domnule, închide ușa, afară e frig!*

— *Și dacă am să închid ușa, n'are să mai fie frig afară?*
(V. i.).

Rea de gură.

Măriuța Sabie e vestită în tot satul pentru gura ei ai rea. Pe nimenea nu-l lasă fără să-l scarmene.

Odată s'a dus la măcelărie. „Vreau două limbi”, a cerut Măriuța.

Măcelarul a dat din cap: „Da, da, mi-am închi-puit-o că-ți trebuie!”.
(H. P. P.).

Aha!

Fata: „Dacă mă sărută cineva, strig!”

Flăcăul: „Va să zică de aia ești mereu răgușită!”.
(H. P. P.).

Una cu un copilaș.

Plângea zece perechi de lacrimi, în mijlocul uliții unui oraș mare.

S'a apropiat sergentul: „Dece plângi copilaș?”

— *„Hmhmhm! N'ai văzut pe o doamnă fără de un copil ca mine?”.* (H. P. P.).

Trei boroboațe. L-a luat gura pe dinainte!

La o serbare declamează o domnișoară niște versuri. Un tânăr stă lângă un domn și își spune părerea:

— *„Ce zici? Versurile astea, după mine, sunt rele de tot!”*

Bătrânul tușește: „Hm, hm, sunt scrise de mine!”

Tânărului îi pare rău de boroboața făcută și vrea să repare greșala:

— *„Versurile sunt, nu-i vorbă, minunate, dar sunt prost declamate de palița aia de fată”.*

Bătrânul tușește din nou: „Hm, hm, e fată-mea!”

Acum îi pare tânărului boroboața și mai și. Se grăbește să pună toate la locul lor:

— *„Toate ar fi bune, dragă domnule, versuri admirabile, minunat declamate, numai că maimuța aia bătrână dela pian, care ține isonul, aia le strică pe toate”.*

Bătrânul isbucnește: „Ștregarule! Aia-i nevastă-mea!” Ce te mai faci acum?! (H. P. P.).

Extras din tariful poștal intern și internațional.

I. Scrisori și imprimare.

1. O scrisoare simplă până la 20 grame:

a) În interiorul unei comuni . . . . .

b) Pentru alte localități . . . . .

iar pt. fiecare 20 gr. sau fracț. în plus câte . . . . .

2. O carte poștală simplă . . . . .

3. O carte poștală ilustrată . . . . .

4. O carte poștală specială pentru militari, grade inferioare încazarmați . . . . .

5. O carte poșt. cu răsp. plătit . . . . .

6. Imprim. ordinare de fiecare 50 gr. sau fracțiune de 50 grame

7. Cărți didactice, literare și științifice, inclusiv prospectele și cataloagele de editură și librării de fiecare 50 gr. sau fracțiune, câte . . . . .

8. Ziare cotidiene de fiecare 100 grame sau fracț. de 100 gr.

Publicațiuni periodice cari apar în țară cel puțin odată trimestr., exp. direct de edit., sau mandatarii lor, de fiecare 50 grame sau fracțiune de 50 grame

Imprimaturele de sub 7 și 8 pentru țările cari au convenit la o reducere 50%, adică de fiecare 50 gr. câte . . . . .

9. Imprimare în relief pentru orbi, de fiecare 1000 grame sau fracțiune câte . . . . .

10. Hârtii de afaceri până la 250 grame . . . . .

iar pentru surplus de fiecare 50 gr. sau fracțiune . . . . .

Autajțe	Cant	Interiorul României		Pt. Grecia, Iugoslavia, Turcia	Pt. Austria, Cehoslov., Polonia, Ungaria		Pentru toate celelalte țări
		L.	B.		Lei	B.	
Lei	L.	L.	B.	Lei	Lei	B.	Lei
	1	4	—	—	—	—	—
	1	6	—	7 50	7 50	—	10
		2	—	4.50	6	—	8
	—50	3	50	4 50	4 50	—	6
	1	2	3 50	4 50	4 50	—	6
	—50	1	—	—	4 50	—	6
	1	7	—	—	9	—	12
	—50	1	—	1 25	2	—	2
	—50			50	2	—	2
				25	—50	4*	4*
				25	—50	2	2
				—	—	—	—
	50		25	—	2	—	2
		5	—	—	10	—	10
		1	—	—	2	—	2

* Aceste taxe se înțeleg câte Lei 2— de fiecare 50 gr. sau fracțiune de 50 grame.

Cărțile poștale trebuie expediate deschise, adică fără bandă, nici în plic.

11. Probele de mărfuri până la 100 gr. . . . .
iar pentru surplus de fiecare 50 gr. sau fracțiune . . . . .

Francarea tuturor corespondențelor este obligatorie. Cele depuse nefrancate cad în rebut la origină. Cele insuficient francate se încarcă la destinație cu dublul insuficienței.

12. Taxa recomandată . . . . .

Această taxă se aplică pe lângă cele de sub Nr. 1 până la 11.

13. Taxa adevăririi de primire la obiectele recomandate:

a) cerută în momentul depunerii obiectului . . . . .

b) cerută ulterior depunerii obiectului . . . . .

14. Taxa unei foi de reclamaș.

15. Taxa pentru expres . . . . .

16. Taxa unei foi de recl. pt. ob. int. neînregistrate . . . . .

17. Taxa unei cărți de identitate internațională . . . . .

18. Suprataxa pentru obiectele adresate Poste restante (fără taxă)

19. Suprataxa în Dumineci și sărbătorile legale pt. poștă . . .
Cupon internațional . . . . .

20. Taxa de plată minimă pt. obiectele care se depun din eroare insuficient francate . . . . .

Se tratează ca nefrancate obiectele care deși au un început de francare, totuși timbrele aplicate pe ele nu reprezintă cel puțin taxa de francare pentru prima unitate de greutate.

Avaliație	Cult		Interiorul României		Pt. Grecia, Iugoslavia, Ierusalim	Pt. Austria, Cehoslov., Polonia, Ungaria		Pentru toate celelalte țări
	Lei	L.	L.	B.		Lei	B.	
			3	—		4	—	4
			1	—		2	—	2
			10	—		10	—	10
			10	—		10	—	10
			10	—		18	—	18
			20	—		20	—	20
			2	—		—	—	—
			35	—		35	—	35
			—	—		—	—	—
			5	—		—	—	—
			15	—		—	—	—
			2	—		4	—	4

II. Taxa pentru telegrame în țara noastră.

Pe un cuvânt, adresat Goco Lei 1.— cu un minimum de Lei 10.—

Pe un cuvânt, preschimbat între 2 localități Lei 2.— cu un minimum de Lei 20.—

Pe 10 cuvinte Lei 20.—

„ 11 „ „ 22.—

„ 12 „ „ 24.—

Taxa de urgență este 20 Lei.

Pentru telegramele colaționate: Taxa plus 50%.

Afară de aceea drept suprataxă în Duminică și sărbători, precum dela orele 22 până la orele 8 dimineața un plus de Lei 5.—

III. Pentru convorbirile telefonice taxele sunt următoarele :

1. O conv. de 3 min. în cupr. aceluiaș oraș costa 5 Lei
2. „ „ „ „ „ acelaș județ . . . . . 20 „
3. „ „ „ „ „ județul vecin . . . . . 40 „
4. „ „ „ „ „ la departari până la 300 km. 60 „

IV. Taxa mandatelor poștale.

1. Taxa cartonului până la 1000 Lei 3 Lei, dela 1000 în sus Lei 4.— plus 1 Leu aviație.
2. Taxa pe valoare: până la 5000 Lei, de fiecare sută sau fracțiune de sută de Lei câte . . . . . „ 1.—
Dela 5001—10.000 Lei, de fiecare mie de Lei câte . . . . . „ 5.—
De ex.: un mandat de 6010 Lei, va avea taxa pe valoare de 60 Lei.

3. Pentru plata mandatului la domiciliu :
până la 200 Lei Lei 1.— până la 5.000 Lei Lei 5.—
„ „ 1000 „ „ 3.— „ „ 10.000 „ „ 10.—

V. Taxele pentru pachete.

- În județ . . . . . 4 Lei kgr. cu un minimum de 8 Lei.
„ „ limitrof 6 „ „ „ „ 8 „
„ „ nellimitrof 8 „ „ Duminică și sărbătoarea
5 Lei în plus.

Cassa Națională de Economii și Cecuri poștale București.

Ori ce persoană poate face economii!

Sumele depuse și dobânzile sunt garantate de Stat. Dobânzi $4\frac{1}{2}\%$.

Cea mai mică depunere pe livret este Lei 50— și se poate depune anual Lei 300.000—

Pentru organizațiunile profesionale, culturale sau de binefacere ori ce sumă.

Pentru economiile mai mici de Lei 50— sunt foile de economii cu timbre speciale de 5 Lei.

Fiecare membru din familie poate avea un livret. Restituiri se fac cu înlesnire.

La ori care oficiu din țară poate ridica suma de Lei 2000—, fără nici o întârziere.

Sumele mai mari se aprobă de Cassa Națională de Economii în cel mai scurt timp.

Serviciul de Cecuri și Viramente poștale.

Cassa Națională de Economii și Cecuri poștale.

De la 1 August 1933 s'a înființat un serviciu public de conturi-curente prin mijlocirea cecurilor și a viramentelor poștale.

Comercianții, industriașii, autoritățile, societățile de ori ce categorie, cât și particulari care au mai mare mișcare de bani în mai multe orașe, se oferă acest serviciu, atât pentru încasări, cât și pentru plăți.

Prin un singur buletin de vărsământ se poate trimite suma maximă 500.000 Lei.

Taxele sunt următoarele: o taxă fixă de Lei 3— și comisionul 1 Leu pentru fiecare 2000 Lei sau fracțiune de 2000 Lei.

Dobânzile pentru conturi-curente 2% .

Extras din noua lege a timbrului.

1. Petițiile adresate autorităților publice Lei 8+1 aviație
2. Declarațiile de vârsări de bani la Casele publice L.8+1 av.
3. Permise pentru radierea unor sarcini din Cartea
funduară dela 100—10.000 . . . Lei 3+2 aviație
" 10.000—50.000 . . . " 7+5
" 50.000 în sus . . . " 14+10 "
4. Cereri pentru radierea pretențiunilor ipotecare
vechi în sumă de cel mult 1000 Lei, ca simple petiții Lei 8+1 av.
5. Idem, peste Lei 1000— . . . " 66+2 "
6. Exemplarele actelor autentice și celor lăsate la
autoritățile fiscale cu ocazul necererii taxelor Lei 7+2 "
7. Căpșile și extractele de orice fel de acte libe-
rate la cererea părților de către autorități Lei 7+2 "
8. Orice anexe depuse deodată cu cererile la au-
torități administrative Lei 2+2 "
9. Anexe la cereri în procedură judecătorească și Cărți
funduare . . . Lei 3+2 "
10. Orice testimonii și certificate liberate de către
autorități publice sau particulari . . . Lei 14+2 "
11. Procurile sau împuternicirile sub orice formă 14+2 "
- Legalizarea semnăturilor la procuri . . . Lei 12+2 "
12. Ofertele întreprinderilor de lucrări
dela 101—1000 . . . Lei 2+2 aviație
" 1.001—10.000 . . . " 3+2
" 10.001 în sus . . . " 7+3 "
13. Toate chitanțele și adevărțile de plată, ca
sub punctul 3 . . . Lei 3, 7, 14
14. Biletele pentru vânzări de vite:
Pentru fiecare cap de vită mică . . . " 2+2 aviație
" " " mare . . . " 5+2 "
15. Registrele comercianților (jurnal și inventar)
de fiecare filă . . . " 5+2
prin plată în bani numerar.
16. Registrele (jurnal și inventar) societăților co-
operative și ajutor mutual, $\frac{1}{4}$ din imp. dela pct. 15 de sus.
17. Cambiile întocmite sau negociate în țară cu
scadența sub 6 luni 0-40 procente
cu scadența peste 6 luni 0-70 procente în numerar,
plus 2 aviație aplicat pe cambie.
18. Actele de creanțe (obligațiuni de împrumuturi
la bănci sau particulari)
cu termen până la un an . . . 0-70 procente
" " " mai lung sau fără termen . . . 1-40 "
- în numerar, plus 2 aviație la original.
19. Facturi când vânzările se fac între
comercianți sau industriași, precum și vân-
zările făcute cu ridicata la particulari . . . 0-2
în timbre de factură și 2 la mii procente timbre de aviație.
20. Vânzările făcute cu ridicata prin acte
scrise sau verbale de derivate ale produselor
agricole (fâinuri de tot felul, malțul, paste fă-
inoase), precum și a recoltelor prinse de rădăcini
în numerar, iar prin Bursă . . . 1-40 procente
0-50 "

21. Contract. de închir. scrisă sau verbale . 1'20 procente
 în numerar și 1 la mie procente aviație.

22. Actele de ipotecă (obligățiune de împru-
 muturi cu întabulare) . . . . . 1'60
 și 1 la mie timbre de aviație.

23. Facturile sau chitanțele despre furnituri
 și executări de lucrări plătite de Stat; impozit pro-
 porțional 1'40 procent. în numerar plus 2 la mie
 timbre factură și 1 la mie aviație și contractele
 verbale urmând același procedură vizându-se prin
 simple borderouri.

24. Dănzările de bunuri mobile, fie voluntare,
 fie silite, făcute în scris . . . . . 1'40
 plus 1 la mie aviație.

25. Dănzări sau schimburi ce bunuri imobile
 după valoarea mai mare a unuia din imobilele
 schimbate . . . . . 7'—
 plus 1 la mie aviație.

26. Donațiuni de imobile negrevate de sar-
 cini cu titlul gratuit până la 100.000 Lei între soț
 și soție, părinți și copii . . . . . 3'—
 plus 1 la mie aviație.

27. Inzeștrările și donațiunile cu titlul de
 dotă și contradotă. jumătate din textele de sub
 punctul 26 plus 1 la mie aviație.

Actele de sub punctul 22, 24—27 se timbrează cu
 timbru fix de 14+2 Lei aviație până la valoarea de Lei
 5000, iar peste această valoare cu Lei 27+2 aviație.

Taxa de timbru cuvenită la actele de sub 21
 și 23 se pot aplica pe acte timbre mobile până la
 valoarea de 100 Lei.

Taxele de timbru de sub punctul 15, 18, 20, precum
 și diferența de taxe la actele de sub punctul 17 se
 plătesc prin viză în numerar — la percepătorul resp.

Impozitul proporțional de sub punctul 20, 22, 23
 punctul b) 24—27 se plătește tot prin viză — în nu-
 merar — la percepătorul respectiv.

Impozitul proporțional cuvenit la actele de sub
 punctul 24—27 se va achita în termen de 30 zile dela
 data formării actului, căci în caz contrar pe lângă
 impozitul cuvenit se va percepe și o amendă egală
 cu valoarea impozitului, afară de actele dela art. 4—13
 inclusiv unde amenda e de 5 ori plus impozitul și
 actele dela art. 14 de 3 ori amendă.

De pe actele la cari impozitul proporțional se
 achită în numerar, se va lăsa la percepător de către
 părți două copii, din care una timbrată cu 7 Lei și
 2 aviație, iar a doua netimbrată.

INFORMAȚIUNI

Oi bune țurcane se pot cumpăra dela târgul Sebeșului (jud. Alba), primăvara; dela Sântămăria de piatră; dela Poiana-Sibiului; Novaci, Vaideeni și în general din comunele de sub munte.

Oi țigăi se pot cumpăra dela Slobozia, din Dobrogea și Bănat.

Oi Karakul se pot cumpăra dela Alex. Sinadino, Onițcani 35 km. depărtare de Chișinău; dela Șc. de Agricultură, Cricova, 15 km. depărtare de Chișinău; dela Alex. Lascari, Pojoreni, 12 km. depărtare de Chișinău; dela Șc. de Agricultură, Cocorozeni, (jud. Orhei) și dela Dulbanu-Crețu.

Revistă pentru oieri: „STÂNA”, redacția și administrația, Poiana-Sibiului.

— A apărut: Creșterea oilor de Dr. N. Teodoreanu.

— Calendarul Oierilor 1937, cuprinde multe sfaturi de creșterea, nutrirea și îngrijirea oilor, precum și de transformarea și valorificarea laptelui de oaie.

Imprimarele comunale și fiscale

se pot procura cu cele mai avantajoase prețuri dela

TIPOGRAFIA ȘI COMPACTORIA
DACIA TRAIANĂ

SIBIU, Piața Unirii Nr. 7 (lângă Administrația Financiară)

Tot aici se execută prompt și cu gust toate lucrările grafice și de compactorie, ca ziare, reviste, acțiuni, libele de depuneri, registre (à la Possner), imprimare pentru bănci, pentru întreprinderi comerciale și industriale, precum și necroloage, invitații, bilete de vizită și alte tipărituri particulare.

Cumpărați numai dela:

„Dacia Traiană“

Tipografia / Librăria / Compactoria

„Dacia Traiană“

Sibiu, Piața Unirii 7 / Telefon 168

L i b r ă r i a

bogată asortată cu tot felul de cărți școlare, literare, revizite etc. cu prețuri scăzute.

T i p o g r a f i a

livrează ca specialitate: Registre de bancă, Acții, Libele de depuneri, Broșuri etc., etc.

C o m p a c t o r i a

efectuează toate lucrările din bransa aceasta, în execuție promptă, cu prețuri de concurență.

CUPRINSUL:

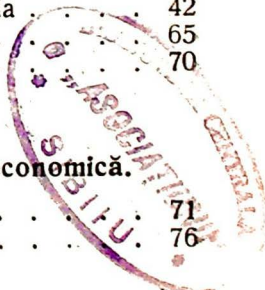
I.

1. <i>Prefață</i>	5
2. Casa Domnitoare română	7
3. Sărbători ale Familiei Regale.	8
4. Sărbători naționale (cu oprire de orice lucru)	8
5. Alte sărbători naționale	9
6. Sărbători legale	9
7. Posturile	10
8. Deslegări	10
9. Anotimpurile	11
10. Intunecimi în 1938	11
11. Cunoștințe privitoare la țara noastră	11
12. Adresele Ministerelor și autorităților din Bu- curești	15
13. Programul celui de al 3-lea congres al oierilor	16
14. Calendarul ortodox pe anul 1938	18
15. Târgurile anuale din Transilvania	42
16. Târgurile din Vechiul Regat	65
17. Târgurile din Bucovina	70

II.

Partea literară-profesională-economică.

A. 1. Horia, Cloșca și Crișan	71
2. Român	76

3.	Impăratul David, Psaltirea și ciobănia	77
4.	Lacrimi	81
5.	Inserare	82
6.	Enache	83
7.	Cântecul ciobanului înstrăinat	94
8.	Supărare și haz	95
9.	Primăvara sus pe plai	100
10.	Două mari virtuți	102
11.	Intoarcere	104
12.	Turismul și ciobănia	105
13.	Colind de primăvară	112
14.	Chiuituri	113
B.	15. Organizarea oierilor	117
	16. Conducerea Uniunii	122
	17. Reuniunile din țară	122
	18. Statistica oilor	125
C.	Creșterea oilor	129
	19. De când se cresc oi	129
	20. Oaia țigaie în jud. Timiș	135
	21. Ceva despre oaia karakul	142
	22. Producția de lapte la oaia karakul × țurcană- neagră	152
	23. Ceva despre hrana oilor	158
	24. Problema lânii	163
	25. Boalele oilor	166
	26. Dalacul	166
	27. Căinii și căpiala oilor	168
	28. Diferite privitor la creșterea oilor	170
	28. De câte ori se dă zilnic oilor nutreț	170
	29. Adăpatul oilor	170

30.	De câtă sare au nevoie oile	171
31.	Pășunatul pe rouă	171
32.	Când este mai bine să fete oile	171
33.	Înțarcarea mieilor	172
34.	Când se castrează un miel	172
D.	Laptele și derivatele lui	173
35.	Generalități	173
36.	Compoziția laptelui	173
37.	Intrebuințarea laptelui	174
38.	Valoarea alimentară a laptelui	175
39.	Măsurarea laptelui	175
40.	Lapte bun	177
41.	Brânza de burduf	182
42.	Prepararea brânzei de burduf smântânită	184
43.	" " " " nesmântânită	186
44.	Compoziția brânzei de burduf	189
45.	Cum se pot obține brânzeturi bune	190
46.	Untul	194
47.	Cum trebuie să fie untul bun	196
48.	De câte feluri poate fi untul	196
49.	Cum se obține cel mai bun unt	197
50.	Cantitatea de unt din lapte	197
E.	51. Cooperativa oierilor	199
F.	Sfaturi practice	206
52.	Păstrarea laptelui dulce	206
53.	Cum se poate lupta contra secetei	206
54.	Bălegarul	207
55.	Conservarea ouălor	209
56.	Indreptarea gustului la mâncările arse	211
57.	Chifteluțe din orez cu lapte	211

G.	Din lume	212
58.	Două focuri ard în lume	212
59.	Ce se petrece în palestina	216
60.	Al 3 lea Congres al Oierilor din toată țara	218
61.	Glume	227
62.	Extras din tariful postal	230
63.	Extras din noua lege a timbrului	234
64.	Informațiuni	236

Din casa nici unui adevărat oier nu lipsește revista

„Stâna“

**ce aduce felurite povețe
și luptă pentru drepturile
oierilor.**

Smântâniți laptele cu separatorul „Westfalia“;

— *Economisiți timp,*

— *Obțineți smântână*

mai bună și mai multă!

DE ACELAȘ AUTOR :

1. Cercetări comparative asupra porcilor mangalița și basna, Cluj, 1934.
2. Școala de fabricarea brânzeturilor Winklhof. Sibiu, 1936.
3. Studien über rumänischen Burduf-Käse. Cluj, 1936.
4. Problema laptelui de oaie în țara noastră. Sibiu, 1936.
5. Die Milchwirtschaft in Rumänien. Hildesheim, 1937.
6. Calendarul Oierilor 1937, Sibiu.
7. Dickmilch. București, 1937.

TIPOGRAFIA VESTEMEAN, SIBIU.

PREȚUL LEI 20.—